

Strasbūras, 2015 12 15
COM(2015) 671 final

2015/0310 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų,
kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, Reglamentas (EB) Nr. 863/2007
ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Šio pasiūlymo tikslas – įsteigti Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas siekiant užtikrinti ES išorės sienų Europos integruotą sienų valdymą, kad būtų galima veiksmingai valdyti migraciją ir užtikrinti aukšto lygio saugumą Sąjungoje, kartu išlaikant laisvą asmenų judėjimą joje. Jis įtrauktas į Komisijos pristatytą priemonių rinkinį, kuriuo siekiama geriau užtikrinti ES išorės sienų apsaugą, kaip nurodyta pridėjame Komisijos komunikate.

2015 m. Europos Sąjunga prie išorės sienų patyrė labai didelį spaudimą, nes šių metų sausio–lapkričio mėn. sienas neteisėtai kirto apytiksliai 1,5 mln. žmonių. Susidarius didžiuliams mišriems migracijos per Europos Sąjungos išorės sienas srautams, o paskui – intensyviai antriniam judėjimui, paaiškėjo, kad esamos Sąjungos ir valstybių narių lygmenimis veikiančios struktūros nėra tinkamos dėl tokio didelio antplūdžio kylantiems sunkumams įveikti. Teritorijoje, kurioje nėra vidaus sienų, neteisėta migracija per vienos valstybės narės išorės sienas turi įtakos visoms kitoms Šengeno erdvėje esančioms valstybėms narėms. Dėl didelio antrinio judėjimo kai kurios valstybės narės prie savo vidaus sienų vėl pradėjo taikyti sienų kontrolę. Dėl to labai sutriko Šengeno erdvės veikimas ir darna.

Per dabartinę migracijos krizę paaiškėjo, kad Šengeno erdvė, kurioje nėra vidaus sienų, gali išlikti tik veiksmingai įtvirtinus ir apsaugojus išorės sienas. Sąjungos išorės sienų kontrolė – bendras interesas; jį būtina įgyvendinti laikantis aukšto lygio ir vienodų Sąjungos standartų.

Padidėjus susirūpinimui dėl saugumo po šių metų teroro išpuolių, padidėjo piliečių susirūpinimas. Nors sienomis užtikrinti visiško saugumo niekada nepavyks, jomis galima labai padidinti saugumą, taip pat atskleisti numatomus išpuolius ir užkirsti jiems kelią. Ši funkcija dar svarbesnė atsižvelgiant į tai, kad teroro išpuoliuose vis dažniau dalyvauja užsienio kovotojai. Todėl, siekiant atkurti visuomenės pasitikėjimą, labai svarbu didinti saugumą prie išorės sienų.

Bendroji kelionių erdvė, kurioje nėra vidaus sienų, gali išlikti tik veiksmingai apsaugojus išorės sienas. Grandinė visada stipri tik tiek, kiek stipri jos silpniausia grandis. Todėl reikia imtis ryžtingų veiksmų siekiant sukurti išorės sienų integruoto valdymo sistemą. Ją galima imtis tik kaip bendros valstybių narių užduoties, laikantis solidarumo ir atsakomybės principų, kurių visos ES institucijos sutarė laikytis kaip pagrindinių principų sprendžiant migracijos krizės problemą.

Europos migracijos darbotvarkėje nustatyta, kad, siekiant SESV 77 straipsnyje nustatyto tikslo „laipsniškai įvesti integruotą išorės sienų valdymo sistemą“, būtina pereiti prie bendro išorės sienų valdymo. Savo rugsėjo mėn. pranešime apie Sąjungos padėtį Pirmininkas J. C. Junckeris pranešė, kad Komisija šiuo atžvilgiu iki metų pabaigos pristatys plataus užmojo veiksmus, t. y. visu pajėgumu veikiančias Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas; vėliau tai buvo patvirtinta 2016 m. Komisijos darbo programoje¹.

Reglamento projekte nustatomi bendrieji Europos integruoto sienų valdymo principai; juo įsteigiama iš Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (toliau – FRONTEX) sudarytos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos ir **Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra**. Šiuo reglamento projektu siekiama užtikrinti labiau integruotą ES išorės sienų valdymą, *inter alia*, suteikiant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai daugiau kompetencijos išorės sienų valdymo ir

¹ COM(2015) 610 *final*.

grąžinimo srityse, nei jos šiuo metu turi FRONTEX. Šiuo reglamento projektu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai suteikiama papildoma kompetencija, kurios jai reikia, kad galėtų veiksmingai įgyvendinti integruotą sienų valdymą Sąjungos lygmeniu, šalinti sienų valdymo nacionaliniu lygmeniu trūkumus ir atsižvelgti į tokius beprecedenčius migracijos srautus, kokie šiais metais susidarė prie Europos Sąjungos išorės sienų.

Suteikti šią papildomą kompetenciją Europos lygmens Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgoms būtina, kad dėl išorės sienų valdymo trūkumų arba nenumatytų migracijos srautų nesutriktų tinkamas Šengeno erdvės veikimas. Dėl migracijos krizės kilusių sunkumų valstybės narės negali tinkamai spręsti, jei jų veiksmai nederinami. Integruotas sienų valdymas – pasidalijamoji Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, atsakomybė; kartu jos sudaro **Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas**.

- **Derėjimas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo reglamento projektu atsižvelgiama į Europos Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos raginimus veiksmingai valdyti Europos Sąjungos išorės sienas. 2015 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryba² nustatė aiškias gaires, kaip stiprinti Europos Sąjungos išorės sienas, t. y. kuriant integruotą išorės sienų valdymo sistemą ir stiprinant FRONTEX įgaliojimus, atsižvelgiant į diskusijas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos sistemos plėtojimo, be kita ko, kiek tai susiję su skubios pasienio pagalbos būrių dislokavimu bendradarbiaujant su atitinkama valstybe nare tais atvejais, kai Šengeno vertinimai arba rizikos analizė rodo, kad būtina skubiai imtis ryžtingų veiksmų. Be to, Europos Vadovų Taryba nurodė, kad turėtų būti plečiami FRONTEX įgaliojimai grąžinimo srityje, įtraukiant teisę savo iniciatyva organizuoti bendras grąžinimo operacijas, ir stiprinamas jos vaidmuo, susijęs su grąžinamiems asmenims skirtų kelionės dokumentų įgijimu.

Europos migracijos darbotvarkėje Komisija siūlė nustatyti išorės sienų valdymą kaip pasidalijamąją valstybių narių ir Europos Sąjungos atsakomybę. Tuo remiantis, Europos migracijos darbotvarkėje pasiūlyta pakeisti teisinį FRONTEX pagrindą siekiant sustiprinti jos vaidmenį ir pajėgumus. Kaip Komisijos įgyvendintini veiksmai, be kita ko, nurodytas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų įsteigimas, didesnis Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros vaidmuo organizuojant ir koordinuojant grąžinimą, agentūrų tarpusavio bendradarbiavimas, geresnis Agentūros ir valstybių narių turto valdymas ir naujojo migrantų antplūdžio vietų požiūrio nustatymas.

Šiuo reglamento projektu Komisija padeda didinti sienų valdymo veiksmingumą ir patikimumą pereinant į naują atsakomybės ir solidarumo etapą. Per pastaruosius metus Europos Sąjunga nustatė tokią politiką, kurią įgyvendindamos valstybės narės galėtų užtikrinti ir išlaikyti patikimas išorės sienas. Vis dėlto strateginis integruoto sienų valdymo įgyvendinimas Sąjungos lygmeniu nenustatytas, todėl valstybių narių nacionaliniu lygmeniu įgyvendinama politika vis dar skiriasi. Todėl, kaip nurodė Komisija Europos migracijos darbotvarkėje, reikia sienų valdymui taikomų Sąjungos standartų, skirtų visiems Sąjungos išorės sienų valdymo aspektams.

Šis pasiūlymas grindžiamas esama sienų valdymo politika, įskaitant agentūrą FRONTEX, bet juo pereinama į naują kokybinį lygmenį. FRONTEX buvo įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004, vėliau pakeistu Reglamentu (EB) Nr. 863/2007³, kuriuo nustatyta skubi

² Europos Vadovų Tarybos susitikimas, 2015 m. spalio 15 d. išvados.

³ 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, nustatantis Skubios pasienio pagalbos būrių sudarymo mechanizmą ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB)

pasienio pagalba, ir Reglamentu (ES) Nr. 1168/2011⁴, kuriuo atkreiptas dėmesys į FRONTEX atsakomybę dėl pagrindinių teisių apsaugos. Šiuo pasiūlymu iš esmės didinamas Agentūros gebėjimas veiksmingai reaguoti į esamas arba būsimas grėsmes prie išorės sienų, tuo tikslu aktyviai stiprinant, vertinant ir koordinuojant valstybių narių veiksmus prie išorės sienų įgyvendinant tinkamas priemones.

Pasiūlymu papildomi esami teisės aktai, nes jame laikomasi požiūrio, panašaus į taikomąjį Europos sienų stebėjimo sistemai (EUROSUR)⁵, kadangi prisiimant konkrečius privalomus įsipareigojimus toliau yra stiprinama valstybių narių ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros, taip pat nacionalinių valdžios institucijų ir Sąjungos agentūrų tarpusavio bendradarbiavimas, keitimasis informacija ir pastangų koordinavimas. Jis taip pat grindžiamas Reglamentu (ES) Nr. 656/2014, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant FRONTEX koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės⁶. Pasiūlymu taip pat plėtojama ir stiprinama skubi pasienio pagalba.

Pasiūlymu, pirmiausia nustatant pažeidžiamumo vertinimą, papildomas Reglamentu (ES) Nr. 1053/2013 sukurtas Šengeno vertinimo mechanizmas⁷. Šengeno vertinimo mechanizmu siekiama išlaikyti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą. Jį sudaro techninis ir teisinis vertinimas, kuriuo siekiama patikrinti Šengeno *acquis* taikymo tinkamumą ir būtinas vidaus sienų kontrolės panaikinimo sąlygas. Jei, atlikus Šengeno vertinimą, prie išorės sienos nustatoma rimtų trūkumų, Komisija gali rekomenduoti inicijuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dislokavimą arba pateikti Agentūrai strateginius planus, kad ši dėl jų pateiktų nuomonę. Šiuo pasiūlymu taip pat nepažeidžiamos priemonės, kurios gali būti tvirtinamos pagal Šengeno sienų kodekso 19a ir 26 straipsnius.

Atliekant pažeidžiamumo vertinimą daugiausia dėmesio skiriama prevencijai, kad nesusidarytų krizinė padėtis. Tai valstybių narių operatyvinių pajėgumų prie išorės sienų vertinimas; jį atliekant siekiama patikrinti techninę įrangą, pajėgumus, išteklius ir nenumatytų atvejų planus. Šį vertinimą atlieka Agentūra, Priežiūros valdyba konsultuoja vykdomąjį direktorių, o šis sprendžia dėl būtinų priemonių. Jei valstybė narė nevykdo vykdomojo direktoriaus sprendimo ir todėl gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas, Komisija gali priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriuo reikalaujama tiesioginių Agentūros veiksmų vietoje.

Šis pasiūlymas grindžiamas šiomis esamomis politikos nuostatomis, juo jos toliau plėtojamos ir sujungiamos į Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas, taigi sukuriami integruoto išorės sienų valdymo Sąjungos lygmeniu sistema, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies d punkte.

Nr. 2007/2004, kiek tai susiję su šiuo mechanizmu, bei reglamentuojantis pakviestųjų pareigūnų užduotis ir įgaliojimus (OL L 199, 2007 7 31, p. 30).

⁴ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1168/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 304, 2011 11 22, p. 1).

⁵ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1052/2013, kuriuo sukuriamas Europos sienų stebėjimo sistema (*Eurosur*) (OL L 295, 2013 11 6, p. 11).

⁶ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 656/2014, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės (OL L 189, 2014 6 27, p. 93).

⁷ 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą (OL L 295, 2013 11 6, p. 27).

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Su šiuo pasiūlymu yra glaudžiai susijusios ir juo papildomos kitos Sąjungos politikos sritys, būtent:

- (a) **bendra Europos prieglobsčio sistema**, nes migrantų antplūdžio vietose sudaromos migracijos valdymo rėmimo grupės, o tai yra glaudžiai susiję su asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, perkėlimu;
- (b) **vidaus saugumas** – kaip pabrėžta Europos saugumo darbotvarkėje, bendri griežti sienų valdymo standartai yra būtini siekiant užkirsti kelią tarpvalstybiniam nusikalstamumui ir terorizmui; šiuo pasiūlymu taip pat padedama užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą, nes Agentūrai sudaromos sąlygos įtraukti į savo rizikos analizę tarpvalstybinio nusikalstamumo ir terorizmo aspektus, tvarkyti asmenų, kurie, kaip įtariama, dalyvauja vykdam teroro aktus, asmens duomenis ir numatyta Agentūros galimybė bendradarbiauti su kitomis Sąjungos agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis terorizmo prevencijos srityje. Dėl prieigos prie nacionalinių ir Europos duomenų bazių reglamento projekte nurodytas valstybių narių įpareigojimas suteikti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams galimybę naudotis šiomis duomenų bazėmis. Komisija išnagrinės galimybę suteikti Agentūrai prieigą prie Europos duomenų bazių, pvz., SIS ir EURODAC, ir apsvarstys galimybę pateikti pasiūlymus iš dalies pakeisti teisės aktus, kuriais grindžiamos šios duomenų bazės;
- (c) **Sąjungos muitinės rizikos valdymo ir tiekimo grandinės saugumo strategija**, pagal kurią numatoma skatinti agentūrų tarpusavio bendradarbiavimą ir dalijimąsi informaciją tarp muitinių, teisėsaugos ir saugumo agentūrų siekiant užtikrinti vaidmenų papildomumą, bendrų rizikos kriterijų rengimą ir dalijimąsi su rizika susijusia informacija;
- (d) **jūrų saugumas ir saugi laivyba, taip pat jūrų stebėjimas** nustatant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros, Europos žuvininkystės kontrolės agentūros ir Europos jūrų saugumo agentūros Europos lygmens bendradarbiavimą vykdam pakrančių apsaugos funkcijas;
- (e) **Sąjungos išorės santykių politika**, nes Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų lengvinti ir skatinti operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpusavio bendradarbiavimą, kartu koordinuodama šį operatyvinį bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje ir siūsdama ryšių palaikymo pareigūnus į trečiąsias šalis, taip pat bendradarbiaudama su trečiųjų šalių valdžios institucijomis grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų įgijimo klausimus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šis pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktais ir 79 straipsnio 2 dalies c punktu.

77 straipsnio 1 dalies b ir d punktuose nustatyta, kad Sąjunga kuria politiką, siekdama užtikrinti asmenų kontrolę ir veiksmingą išorės sienų kirtimo priežiūrą ir laipsniškai pradėti taikyti integruotą išorės sienų valdymo sistemą. Šiais 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktuose nustatytais tikslais Europos Parlamentas ir Taryba, laikydamiesi įprastos teisėkūros

procedūros, turi patvirtinti priemonės dėl išorės sienas kertantiems asmenims taikomos kontrolės ir bet kurias priemones, būtinas siekiant laipsniškai sukurti integruotą išorės sienų valdymo sistemą.

Pagal 79 straipsnio 2 dalies c punktą Europos Parlamentui ir Tarybai leidžiama patvirtinti priemones neteisėtos imigracijos ir gyvenimo be leidimo srityse, įskaitant be leidimo gyvenančių asmenų išsiuntimą ir repatriaciją.

- **Subsidiarumas**

Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti ES išorės sienų Europos integruotą sienų valdymą, kad būtų galima veiksmingai valdyti migraciją ir užtikrinti aukšto lygio saugumą Sąjungoje, kartu išlaikant laisvą asmenų judėjimą joje. Teritorijoje, kurioje nėra vidaus sienų, neteisėta migracija per vienos valstybės narės išorės sienas turi įtakos visoms kitoms Šengeno erdvėje esančioms valstybėms narėms. Erdvė, kurioje nėra vidaus sienų, gali išlikti tik veiksmingai įtvirtinus ir apsaugojus išorės sienas.

Kadangi Sąjungos išorės sienų kontrolė yra bendras tikslas, kurį būtina įgyvendinti laikantis vienodų aukšto lygio Sąjungos standartų, šio pasiūlymo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir jų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, gali patvirtinti priemones.

- **Proporcingumas**

Reglamento projektu siekiama atsižvelgti į naujus Sąjungos patiriamus sunkumus ir politines realijas migracijos valdymo ir vidaus saugumo požiūriu. Juo nustatomas išsamaus sienų valdymo priemonių rinkinys. Juo užtikrinama, kad valstybės narės visapusiškai ir tinkamai įgyvendintų integruoto sienų valdymo taisyklės, kad būtų imamasi tinkamų veiksmų siekiant užkirsti kelią krizėms ir anksti imtis veiksmų prie išorės sienų ir kad skubių veiksmų dėl tiesioginės intervencijos vietoje Sąjungos lygmeniu būtų imamasi tik jei padėtis vis tiek tampa kritinė. Atsižvelgiant į šio reglamento tikslus ir vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytu proporcingumo principu, šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Tik reglamentu galima pasiekti reikiamą vienodumą, kad būtų galima užtikrinti integruotą išorės sienų valdymą. Be to, kadangi agentūra FRONTEX, pervardyta į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą, buvo įsteigta reglamentu, tą pačią teisinę priemonę taip pat tinka taikyti šiam pasiūlymui.

3. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS

Rengdama šį pasiūlymą, Komisija rėmėsi Europos Vadovų Taryboje, Ministrų Taryboje ir Europos Parlamente reguliariai vykusiais svarstymais sienų valdymo ir migracijos krizei įveikti būtinų priemonių klausimais. Sienų valdymo ateitis ir pirmiausia agentūros FRONTEX sustiprinimas neseniai aptartas 2015 m. spalio 8 d. Ministrų Tarybos susitikime⁸. Paskui 2015 m. spalio 15 d. vyko Europos Vadovų Tarybos susitikimas⁹, kurio gairėse dėl sienų valdymo ateities raginta stiprinti Europos Sąjungos išorės sienas, be kita ko, kuriant integruoto išorės sienų valdymo sistemą ir stiprinant FRONTEX įgaliojimus.

Nuo tada, kai 2005 m. gegužės 1 d. agentūra FRONTEX pradėjo vykdyti jai pavestas užduotis, Europos ir nacionaliniu lygmenimis nuolat vyko svarstymai su atitinkamais

⁸ Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos susitikimas, 2015 m. spalio 8 ir 9 d. išvados.

⁹ Europos Vadovų Tarybos susitikimas, 2015 m. spalio 15 d. išvados.

suinteresuotaisiais subjektais. Konkrečiai kalbant, Europos Parlamente ir Taryboje reguliariai vyko su Agentūros teikiama informacija susiję svarstymai. Agentūra, Valdančiosios tarybos posėdžiuose ir per metus skelbdama įvairias ataskaitas, nuolat teikia informaciją apie savo veiklą. Taip pat reguliariai keistasi informacija su kitomis Sąjungos agentūromis, pirmiausia su Europos prieglobsčio paramos biuru, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, Europolu ir Europos ombudsmenu. Be to, surengtos kelios diskusijos su pilietine visuomene ir akademinė bendruomene.

2014 m. Komisija pradėjo vykdyti *Tyrimą dėl galimybių sukurti Sąjungos išorės kontrolei skirtą Europos sienos apsaugos pareigūnų sistemą*, į kurio rezultatus atsižvelgta rengiant šį pasiūlymą.

Komisija, atidžiai išnagrinėjusi agentūros FRONTEX išorės vertinimo rezultatus, taip pat užtikrino, kad būtų atsižvelgta ir į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų nuomonę. Šis Reglamento (ES) Nr. 2007/2004 33 straipsniu grindžiamas išorės vertinimas buvo atliekamas nuo 2014 m. liepos mėn. iki 2015 m. birželio mėn. ir apima laikotarpį nuo 2008 m. liepos mėn. iki 2014 m. liepos mėn. Galutinė ataskaita FRONTEX Valdančiojoje taryboje buvo aptarta 2015 m. rugsėjo 10 d.; Valdančioji taryba pateikė rekomendacijas dėl galimų FRONTEX steigimo reglamento pakeitimų. Šiame pasiūlyme atsižvelgiama į daugumą 2015 m. spalio 28 d. Valdančiosios tarybos sprendime pateiktų rekomendacijų.

Kurdama Agentūros skundų nagrinėjimo mechanizmą Komisija taip pat atsižvelgė į Europos Parlamento pranešimą dėl Europos ombudsmeno savo iniciatyva atlikto tyrimo Nr. OI/5/2012/BEH-MHZ dėl FRONTEX specialiosios ataskaitos.

• **Pagrindinės teisės**

Šiuo reglamentu geriamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos 18 ir 19 straipsniuose, išdėstytų principų.

Šiuo pasiūlymu puoselėjamos pagrindinės teisės, nes nustatoma, kad Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turi taikyti pagrindinių teisių strategiją, įsteigiamas Konsultacinis forumas pagrindinių teisių klausimais, suteikiama daugiau funkcijų pagrindinių teisių pareigūnui ir įtraukiamas skundų nagrinėjimo mechanizmas, pagal kurį kiekvienas asmuo, manantis, kad, Agentūrai vykdant veiklą, buvo pažeistos jo pagrindinės teisės, arba bet kuri į bylą įstojusi trečioji šalis gali pateikti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai skundą.

Todėl šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties 2 ir 6 straipsnius ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Iš esamos agentūros FRONTEX sudarytai Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai pavedama valdyti palei valstybes nares einančias išorės sienas. Agentūrai FRONTEX, pervardytinai į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą, skirta subsidija jau dabar sudaro dalį Sąjungos biudžeto.

2015 m. Agentūros 2015 ir 2016 m. biudžetai padidinti siekiant sudaryti jai sąlygas įveikti migracijos krizę, pirmiausia tris kartus padidinant finansinius išteklius, skirtus bendroms operacijoms „Poseidon“ ir „Triton“, išplečiant Agentūros paramą valstybėms narėms grąžinimo srityje ir suteikiant būtinus išteklius, kad būtų galima įkurdinti migrantų antplūdžio valdymo centrus. Biudžeto valdymo institucijos patvirtintą galutinę 2016 m. ES subsidiją sudaro 238 686 000 EUR.

Atsižvelgiant į būtinybę Agentūrai tęsti tokį pat intensyvų išorės sienų valdymo darbą, įskaitant susijusį su paieška ir gelbėjimu, taip pat grąžinimo srityje, labai svarbu, kad ateityje 2016 m. subsidijos dydis išliktų Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros metinio biudžeto pagrindu.

Vis dėlto, kad Agentūra galėtų tinkamai vykdyti šiame pasiūlyme nurodytas naujas užduotis, 2017 m. į Agentūrai skirtą Sąjungos biudžetą, papildant 2016 m. biudžetą, reikės įtraukti bent 31,5 mln. EUR, o iki 2020 m. įsteigti dar 602 pareigybės, kurias sudaro 329 etatų plano pareigybės ir 273 išorės darbuotojai, ir skirti joms atitinkamus finansinius išteklius.

5. KITI ELEMENTAI

• Stebėjimo, vertinimo ir ataskaitų teikimo tvarka

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turi vykdyti įvairias prievoles teikti savo veiklos ataskaitas ir stebėti savo darbą. Svarbiausia, Agentūra turi parengti konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą, į kurią turi būti įtraukiamas bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos vertinimas. Komisija kas trejus metus pagal savo gaires turi atlikti vertinimą, kad įvertintų Agentūros poveikį, efektyvumą ir veiksmingumą jai vykdant visą veiklą. Vertinimo rezultatus Komisija turi perduoti Europos Parlamentui, Tarybai ir Agentūros Valdančiajai tarybai. Šie rezultatai turi būti skelbiami viešai. Be to, Europos Parlamentas arba Taryba taip pat gali paraginti Agentūros vykdomąjį direktorių šioms institucijoms pranešti, kaip vykdė savo užduotis.

• Išsamus konkrečių šio pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Šiame pasiūlyme, siekiant veiksmingai valdyti migraciją ir užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Europos Sąjungoje, kartu išlaikant laisvą asmenų judėjimą Europos Sąjungoje, nustatomi bendrieji Europos integruoto sienų valdymo principai.

Europos integruotą sienų valdymą sudaro trečiosiose šalyse taikomos priemonės, kartu su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis įgyvendinamos priemonės, prie išorės sienų įgyvendinamos sienų kontrolės priemonės ir laisvo judėjimo erdvėje įgyvendinamos priemonės, įskaitant neteisėtai valstybėje narėje esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimą.

Šiuo pasiūlymu įsteigiamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, atsakingos už integruotą sienų valdymą, ir, palyginti su agentūrai FRONTEX suteiktais įgaliojimais, padidinamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros galios visais integruoto sienų valdymo aspektais. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų užduotis – įgyvendinti Europos integruotą sienų valdymą laikantis pasidalijamosios atsakomybės principo. Kadangi visos nacionalinės sienų apsaugos tarnybos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, įgyvendina Europos integruotą sienų valdymą, jos, būdamos nacionalinės sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos, kartu yra ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos.

Atsižvelgiant į FRONTEX kompetencijos pakeitimus, Agentūra pervardytina į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą. Pagrindinė Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros užduotis – parengti integruoto sienų valdymo Sąjungos lygmeniu įgyvendinimo veiklos ir techninę strategiją, prižiūrėti, kad sienų kontrolė prie valstybių narių išorės sienų būtų veiksminga, atlikti pažeidžiamumo vertinimus ir užtikrinti, kad nacionalinės valdžios institucijos pašalintų visus išorės sienų valdymo trūkumus, teikti didesnę operatyvinę ir

techninę pagalbą valstybėms narėms vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą, užtikrinti praktinį priemonių vykdymą susidarius tokiai situacijai, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų prie išorės sienų, taip pat organizuoti, koordinuoti ir vykdyti grąžinimo operacijas ir skubios grąžinimo pagalbos veiksmus.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turės galėti plačiai ir veiksmingai apžvelgti padėtį, kad galėtų nustatyti, ar valstybė narė gali įgyvendinti taikomus ES teisės aktus ir ar esama valstybės narės sienų valdymo trūkumų, kad dėl didėjančių migracijos srautų prie išorės sienų nekiltų rimtų problemų. Šiais tikslais šiame pasiūlyme nustatyti šie elementai, kuriais, palyginti su FRONTEX vaidmeniu, sustiprinamas Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros vaidmuo:

- stebėsenos ir rizikos analizės centro įsteigimas – šis centras turėtų galėti stebėti migracijos srautus Europos Sąjungos link ir joje, taip pat atlikti rizikos analizę, kurią turėtų taikyti valstybės narės ir į kurią turėtų būti įtraukiami visi su integruotu sienų valdymu susiję aspektai, pirmiausia sienų kontrolė, grąžinimas, neteisėtas antrinis trečiųjų šalių piliečių judėjimas Europos Sąjungoje, tarpvalstybinio nusikalstamumo, įskaitant neteisėtos imigracijos tarpininkų veiklą, prekybą žmonėmis ir terorizmą, prevencija, taip pat padėtis kaimyninėse trečiosiose šalyse, siekiant sukurti išankstinio įspėjimo mechanizmą, kurį taikant būtų analizuojami migracijos srautai ES link;
- Agentūros ryšių palaikymo pareigūnai siųstini į valstybes nares, kad Agentūra galėtų užtikrinti tinkamą ir veiksmingą stebėseną ne tik atlikdama rizikos analizę, keisdamasi informacija ir taikydama sistemą EUROSUR, bet ir būdama vietoje. Ryšių palaikymo pareigūno užduotis – stiprinti Agentūros ir valstybių narių bendradarbiavimą, pirmiausia padėti rinkti informaciją, kurios Agentūrai reikia, kad galėtų atlikti pažeidžiamumo vertinimą, ir stebėti prie išorės sienų valstybių narių taikomas priemones;
- Agentūros priežiūros vaidmuo nustatant privalomą Agentūros atliekamą pažeidžiamumo vertinimą siekiant įvertinti valstybių narių gebėjimus spręsti problemas prie savo išorės sienų, taip pat vertinant valstybių narių įrangą, išteklius ir nenumatytą atvejų planavimą. Vykdomasis direktorius Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje įsteigtos Priežiūros valdybos patarimu nustatys priemones, kurių turėtų imtis atitinkama valstybė narė, ir turėtų nustatyti laikotarpį, per kurį reikia imtis šių priemonių. Vykdomojo direktoriaus sprendimas atitinkamai valstybei narei bus privalomas; jei per nustatytą laikotarpį priemonių nebus imtasi, klausimas bus perduodamas Valdančiajai tarybai kitam sprendimui priimti. Jei valstybė narė vis tiek nesiims veiksmų ir todėl galės sutrikdyti Šengeno erdvės veikimas, Komisija gali patvirtinti įgyvendinimo sprendimą dėl tiesioginių Agentūros veiksmų;
- naujos procedūros, taikytinos tokiomis aplinkybėmis, kuriomis reikia imtis skubių veiksmų, kai valstybė narė nesiima būtinų taisomųjų veiksmų pagal pažeidžiamumo vertinimą arba jei prie išorės sienų susidaro neproporcingai didelis migracijos spaudimas, dėl kurio išorės sienų kontrolė tampa neveiksminga ir todėl gali sutrikdyti Šengeno erdvės veikimas. Dėl to Komisija turės priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriame bus nustatytos šiame reglamente nurodytos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros taikytinos priemonės ir reikalaujama, kad, įgyvendinant šias priemones, atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra. Paskui Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra nustatys veiksmus, kurių reikia imtis, kad būtų galima praktiškai įgyvendinti Komisijos sprendime nurodytas priemones, ir veiks tiesiogiai atitinkamoje valstybėje narėje;

- platesnės Agentūros užduotys, kurias sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių įsteigimas ir dislokavimas, kad būtų galima atlikti bendras operacijas ir teikti skubią pasienio pagalbą, techninės įrangos rezervo sudarymas, pagalba Komisijai koordinuojant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą migrantų antplūdžio vietose ir aktyvesnis vaidmuo grąžinimo, rizikos analizės, mokymo ir mokslinių tyrimų srityje;
- privalomas žmoniškųjų išteklių kaupimas sudarant skubios pagalbos rezervą; tai bus nuolatinės pajėgos, kasmet sudaromos iš nedidelės procentinės bendro valstybės narės veikiančių sienų apsaugos pareigūnų skaičiaus dalies. Iš skubios pagalbos rezervo dislokuojami Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai prireikus turėtų būti nedelsiant papildomi kitais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais;
- nuosavos techninės įrangos rezervo dislokavimas Agentūrai įsigyjant savarankiškai arba bendros nuosavybės teise kartu su kuria nors valstybe nare ir valdant valstybių narių teikiamą techninės įrangos rezervą, remiantis Agentūros nustatytais poreikiais ir reikalaujant techninės įrangos rezervą papildyti Vidaus saugumo specialiųjų veiksmų fondo lėšomis valstybių narių įsigytais transporto priemonėmis ir operatyvine įranga;
- svarbus vaidmuo padedant Komisijai koordinuoti migracijos valdymo rėmimo grupes migrantų antplūdžio vietose, kurioms būdingi mišrūs migracijos srautai ir kuriose Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra kartu su Europos prieglobsčio paramos biuru, Europolu ir kitomis susijusiomis Sąjungos agentūromis teikia valstybėms narėms koordinuotą ir didesnę techninę ir operatyvinę paramą;
- stipresnis Agentūros vaidmuo grąžinimo srityje, įsteigiant Agentūroje grąžinimo biurą, kuris turėtų teikti valstybėms narėms visą reikiamą operacinį pastiprinimą, kad jos galėtų veiksmingai grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius. Agentūra koordinuos ir organizuos grąžinimo iš vienos arba kelių valstybių narių operacijas ir grąžinimo pagalbą, taip pat skatins jas organizuoti savo iniciatyva, siekdama sustiprinti ypatingą spaudimą patiriančių valstybių narių grąžinimo sistemą. Agentūrai reikės turėti priverstinio grąžinimo stebėtojų, priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų ir grąžinimo specialistų, kuriuos turės skirti valstybės narės, grupės, sudarančias valstybėse narėse dislokuotinus Europos grąžinimo pagalbos būrius;
- Agentūros dalyvavimas valdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, svarbią išorės sienų kontrolei, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų, pvz., nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų, taikymą ir bandomųjų projektų į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais rengimą;
- Europos bendradarbiavimas vykdamas pakrančių apsaugos užduotis, plėtojant tarpsektorinį Europos sienų ir pakrančių agentūros, Europos žuvininkystės kontrolės agentūros ir Europos jūrų saugumo agentūros bendradarbiavimą siekiant gerinti šių agentūrų sąveiką, kad būtų galima teikti veiksmingesnes ir ekonomiškai efektyvesnes daugiataksles paslaugas pakrančių apsaugos funkcijas vykdančioms nacionalinėms valdžios institucijoms;
- glaudesnis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis koordinuojant operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpusavio bendradarbiavimą sienų valdymo srityje, įskaitant bendrą operacijų koordinavimą, taip pat siunčiant ryšių palaikymo pareigūnus į trečiąsias šalis, bendradarbiaujant su trečiųjų šalių valdžios institucijomis grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų įgijimo klausimus;

- Agentūros įgaliojimų tvarkyti asmens duomenis sustiprinimas, taip pat leidžiant tvarkyti asmens duomenis organizuojant ir koordinuojant bendras operacijas, bandomuosius projektus, skubią pasienio pagalbą, grąžinimo operacijas, grąžinimo pagalbą ir migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms, taip pat keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, Europos prieglobsčio paramos biuru, Europolu, Eurojustu arba kitomis Sąjungos agentūromis;
- pagrindinių teisių apsaugos užtikrinimas įsteigiant skundų nagrinėjimo mechanizmą, kurį taikant būtų galima nagrinėti skundus dėl galimų pagrindinių teisinių pažeidimų, padarytų vykdant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros veiklą. Skundų nagrinėjimo mechanizmas yra administracinis, nes Agentūra negali pati tirti įtarimų dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių padarytų pagrindinių teisių pažeidimų.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų,
kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, Reglamentas (EB) Nr. 863/2007
ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus ir į 79 straipsnio 2 dalies c punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,¹⁰

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,¹¹

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2015 m. birželio 25 ir 26 d.¹² Europos Vadovų Taryba ragino dėti daugiau pastangų siekiant visapusiškai įveikti migrantų krizę, be kita ko, sustiprinant sienų valdymą, kad būtų galima geriau valdyti didėjančius mišrius migracijos srautus. Be to, 2015 m. rugsėjo 23 d.¹³ Europos Vadovų Taryba pabrėžė būtinybę ištaisyti dramatišką padėtį prie išorės sienų ir sustiprinti kontrolę prie šių sienų skiriant papildomų išteklių Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai, Europos prieglobsčio paramos biurui ir Europolui, taip pat naudojantis valstybių narių žmogiškaisiais ištekliais ir technine įranga;
- (2) išorės sienų valdymo srityje įgyvendinamos Sąjungos politikos tikslas – parengti ir įgyvendinti Europos integruotą sienų valdymą nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, nes tai būtinas laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje aspektas ir pagrindinė laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sudedamoji dalis. Europos integruotas sienų valdymas labai svarbus siekiant gerinti migracijos valdymą ir užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje;
- (3) Europos integruotą sienų valdymą, grindžiamą keturių pakopų prieigos modeliu, sudaro priemonės trečiosiose šalyse, pvz., taikomos pagal bendrą vizų politiką, kartu su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis taikomos priemonės, sienų kontrolės priemonės prie pačių išorės sienų ir rizikos analizė, taip pat laisvo judėjimo srityje, įskaitant grąžinimą, taikomos priemonės;

¹⁰ OL C, , p. .

¹¹ OL C, , p. .

¹² Europos Vadovų Tarybos susitikimas, 2015 m. birželio 25 ir 26 d. išvados.

¹³ Neoficialus ES valstybių arba vyriausybių vadovų susitikimas migracijos klausimais, 2015 m. rugsėjo 23 d. pranešimas.

- (4) siekiant užtikrinti veiksmingą Europos integruoto sienų valdymo įgyvendinimą, turėtų būti įsteigtos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, kurias sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, grindžiamos bendru informacijos, pajėgumų ir sistemų naudojimu nacionaliniu lygmeniu ir atsakomaisiais Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros veiksmais Sąjungos lygmeniu;
- (5) Europos integruotas sienų valdymas – pasidalijamoji Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, atsakomybė. Valstybės narės tebėra pirmiausia atsakingos už savo išorės sienų ruožo valdymą savo pačių ir visų valstybių narių, kurios yra panaikinusios vidaus sienų kontrolę, naudai, o Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų užtikrinti, kad būtų taikomos su išorės sienų valdymu susijusios Sąjungos priemonės, sustiprindama, vertindama ir koordinuodama valstybių narių, kurios įgyvendina šias priemones, veiksmus;
- (6) išorės sienų kontrolės ir grąžinimo politikos formavimas ir teisės aktų rengimas lieka Sąjungos institucijų atsakomybė. Turėtų būti užtikrinamas glaudus Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir šių institucijų veiklos koordinavimas;
- (7) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (paprastai vadinama FRONTEX) buvo įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004¹⁴. 2005 m. gegužės 1 d. pradėjusi vykdyti jai pavestas užduotis, ji sėkmingai padėjo valstybėms narėms įgyvendinti operatyvinius išorės sienų valdymo aspektus, vykdydama bendras operacijas ir teikdama skubią pasienio pagalbą, atlikdama rizikos analizę, keisdamasi informacija, palaikydama santykius su trečiosiomis šalimis ir grąžindama neteisėtai valstybių narių teritorijoje esančius trečiųjų šalių piliečius;
- (8) atsižvelgiant į didėjančią migracijos spaudimą prie išorės sienų, būtinybę užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje, apsaugoti Šengeno erdvės veikimą ir įgyvendinti visa apimančią solidarumo principą, būtina sustiprinti išorės sienų valdymą remiantis FRONTEX darbu ir toliau plėtoti jį, kad tai būtų agentūra, kuriai tektų pasidalijamoji atsakomybė už išorės sienų valdymą;
- (9) todėl FRONTEX užduotys turėtų būti išplėtos ir, atsižvelgiant į šiuos pakeitimus, jos pavadinimas turėtų būti pakeistas į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą. Pagrindinė Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros užduotis turėtų būti – parengti integruoto sienų valdymo Sąjungos lygmeniu įgyvendinimo veiklos ir techninę strategiją, prižiūrėti, kad sienų kontrolė prie išorės sienų būtų veiksminga, teikti didesnę operatyvinę ir techninę pagalbą valstybėms narėms vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą, užtikrinti praktinį priemonių vykdymą susidarius tokiai situacijai, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų prie išorės sienų, taip pat organizuoti, koordinuoti ir vykdyti grąžinimo operacijas ir skubią grąžinimo pagalbą;

¹⁴ 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).

- (10) kad Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis, jai labai svarbus valstybių narių bendradarbiavimas. Šiuo atžvilgiu svarbu, kad Agentūra ir valstybės narės veiktų geranoriškai ir laiku keistųsi tikslia informacija;
- (11) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų parengti bendrąsias ir pritaikytas rizikos analizes, grindžiamas bendrosios integruotos rizikos analizės modeliu; jį turėtų taikyti pati Agentūra ir valstybės narės. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų, be kita ko, remdamasi valstybių narių pateikta informacija, teikti tinkamą informaciją ir žvalgybos duomenis visais Europos integruotam sienų valdymui svarbiais aspektais, pirmiausia susijusiais su sienų kontrole, grąžinimu, neteisėtu antriniu trečiųjų šalių piliečių judėjimu Sąjungoje, tarpvalstybinio nusikalstamumo, įskaitant neteisėtos imigracijos tarpininkų veiklą, prekybą žmonėmis ir terorizmą, prevencija, taip pat padėti kaimyninėse trečiojoje šalyse, kad būtų galima imtis tinkamų veiksmų arba šalinti nustatytas grėsmes ir pavojus siekiant gerinti integruotą išorės sienų valdymą;
- (12) Pagal pasidalijamosios atsakomybės principą Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros užduotis turėtų būti – reguliariai stebėti išorės sienų valdymą. Tinkamą ir veiksmingą stebėseną Agentūra turėtų užtikrinti ne tik atlikdama rizikos analizę, keisdama informaciją ir taikydama sistemą EUROSUR, bet ir iš savo darbuotojų paskirtų ekspertų buvimu valstybėse narėse. Todėl Agentūra turėtų galėti tam tikram laikotarpiui išsiųsti į tam tikras valstybes nares ryšių palaikymo pareigūnus; šiuo laikotarpiu ryšių palaikymo pareigūnas turėtų teikti ataskaitas vykdomajam direktoriui. Ryšių palaikymo pareigūnų ataskaitos įtraukiamos į pažeidžiamumo vertinimą;
- (13) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų atlikti pažeidžiamumo vertinimą, siekdama įvertinti valstybių narių gebėjimus spręsti problemas prie savo išorės sienų, įskaitant valstybių narių įrangos ir išteklių, taip pat jų nenumatytų atvejų planų, pagal kuriuos galima įveikti galimas krizes prie išorės sienų, vertinimą. Valstybės narės turėtų imtis taisomųjų veiksmų, siekdamas pašalinti visus tokia vertinime nustatytus trūkumus. Vykdomasis direktorius Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje įsteigtos Priežiūros valdybos patarimu turėtų nustatyti priemones, kurių turėtų imtis atitinkama valstybė narė, ir laikotarpį, per kurį turėtų būti imamasi šių priemonių. Tas sprendimas tai valstybei narei turėtų būti privalomas; jei per nustatytą laikotarpį būtinų priemonių nesiimama, klausimas turi būti perduodamas Valdančiajai tarybai tolesniam sprendimui priimti;
- (14) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų organizuoti tinkamą techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms, siekdama sustiprinti jų gebėjimus vykdyti įsipareigojimus dėl išorės sienų kontrolės ir spręsti prie išorės sienų dėl neteisėtos imigracijos arba tarpvalstybinio nusikalstamumo kylančias problemas. Šiuo atžvilgiu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva turėtų organizuoti ir koordinuoti bendras vienai arba kelioms valstybėms narėms skirtas operacijas ir dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, taip pat reikiamą techninę įrangą, ir gali siųsti iš savo darbuotojų paskirtus ekspertus;
- (15) prie išorės sienų susidarius specifiniam ir neproporcingai dideliui spaudimui, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva turėtų organizuoti ir koordinuoti skubią pasienio pagalbą ir dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius iš skubios pagalbos rezervo, taip pat techninę įrangą. Teikiant skubią pasienio pagalbą, turėtų būti teikiamas pastiprinimas tokiomis aplinkybėmis, kuriomis reikia nedelsiant imtis atsakomųjų veiksmų ir kuriomis tokia

pagalba būtų veiksmingas atsakas. Kad būtų galima užtikrinti veiksmingą tokios pagalbos teikimą, valstybės narės turėtų skirti skubios pagalbos rezervui sienų apsaugos pareigūnų ir kitų susijusių darbuotojų;

- (16) tam tikrose vietose prie išorės sienų, kuriose valstybės narės patiria neproporcingai didelį migracijos spaudimą dėl didelio mišrių migracijos srautų antplūdžio, vadinamosiose migrantų antplūdžio vietose, valstybės narės turėtų galėti tikėtis didesnio pastiprinimo iš operatyvinio ir techninio migracijos valdymo rėmimo grupių, kurias sudaro ekspertų, kuriuos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir Europos prieglobsčio paramos biuras siunčia iš valstybių narių, grupės, ekspertų, siunčiamų iš Europolo arba kitų susijusių Sąjungos agentūrų, grupės ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros iš savo darbuotojų paskirti ekspertai. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų padėti Komisijai koordinuoti įvairių agentūrų veiklą vietoje;
- (17) jei valstybė narė nesiima būtinų taisomųjų veiksmų pagal pažeidžiamumo vertinimą arba jei prie išorės sienų susidaro neproporcingai didelis migracijos spaudimas, dėl kurio kontrolė prie išorės sienos tampa neveiksminga ir todėl gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas, turėtų būti vieningai, skubiai ir veiksmingai imamasi atsakomųjų veiksmų Sąjungos lygmeniu. Šiuo tikslu, taip pat siekiant užtikrinti geresnį koordinavimą Sąjungos lygmeniu, Komisija turėtų nustatyti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros įgyvendintinas priemones ir reikalauti, kad įgyvendinant šias priemones atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra. Po to Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų nustatyti veiksmus, kurių reikia imtis, kad būtų praktiškai įgyvendintos Komisijos sprendime nurodytos priemonės, ir kartu su atitinkama valstybe nare turėtų būti parengtas veiklos planas;
- (18) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų turėti reikiamą įrangą ir darbuotojus, kuriuos būtų galima siųsti vykdyti bendras operacijas arba teikti skubią pasienio pagalbą. Šiuo tikslu valstybės narės prašymu arba susidarius aplinkybėmis, kuriomis reikia imtis skubių veiksmų, pradėdama teikti skubią pasienio pagalbą Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų galėti dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius iš skubios pagalbos rezervo – tai būtų nuolatinės pajėgos, sudarytos iš nedidelės procentinės bendro valstybėse narėse veikiančių sienų apsaugos pareigūnų skaičiaus dalies ir kuriose turėtų būti ne mažiau kaip 1 500 pareigūnų. Iš skubios pagalbos rezervo dislokuojami Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai prireikus turėtų būti nedelsiant papildomi kitais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais;
- (19) atsižvelgdama į įrangos ir darbuotojų dislokavimo skubumą pirmiausia išorės sienų vietose, kuriose patiriamas staigus didelis su migracijos srautu susijęs antplūdis, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų taip pat galėti dislokuoti nuosavą techninę įrangą, kurią turėtų įsigyti pati arba bendros nuosavybės teise kartu su valstybe nare. Ši techninė įranga turėtų būti perduodama Agentūrai jos prašymu. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra taip pat turėtų valdyti valstybių narių suteiktos techninės įrangos rezervą, grindžiamą Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros nustatytais poreikiais; jis turėtų būti papildomas transporto priemonėmis ir operatyvine įranga, kurias valstybės narės perka naudodamos Vidaus saugumo fondo specialiesiems veiksams skirtas lėšas;
- (20) 2015 m. spalio 8 d. Europos Vadovų Taryba paragino išplėsti Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros įgaliojimus siekiant padėti valstybėms narėms užtikrinti veiksmingą

neteisėtai jose esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimą, be kita ko, savo iniciatyva organizuojant grąžinimo operacijas ir sustiprinant su kelionės dokumentų įgijimu susijusį jos vaidmenį. Šiuo tikslu Europos Vadovų Taryba ragino Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje įsteigti grąžinimo biurą, kuriam turėtų būti pavesta koordinuoti Agentūros veiklą grąžinimo srityje;

- (21) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų padidinti savo pagalbą valstybėms narėms, kad, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB, būtų galima grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikoma Sąjungos grąžinimo politika¹⁵. Pirmiausia ji turėtų koordinuoti ir organizuoti grąžinimo iš vienos arba kelių valstybių narių operacijas ir turėtų organizuoti ir teikti grąžinimo pagalbą, siekdama sustiprinti valstybių narių, kurioms reikia daugiau techninės ir operacinės pagalbos pagal tą direktyvą vykdant įsipareigojimą grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius, grąžinimo sistemą;
- (22) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų sudaryti valstybių narių skirtų priverstinio grąžinimo stebėtojų, priverstinio grąžinimo ekspertų ir grąžinimo specialistų grupes; jos turėtų būti dislokuojamos vykdant grąžinimo operacijas ir turėtų sudaryti teikiant grąžinimo pagalbą dislokuojamus prie poreikių pritaikytus Europos grąžinimo pagalbos būrius. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų rengti būtiną jų mokymą;
- (23) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų parengti konkrečias mokymo priemones ir Sąjungos lygmeniu rengti nacionalinių sienų apsaugos tarnybų instruktorių mokymą, taip pat papildomus kompetentingų nacionalinių įstaigų pareigūnams skirtus mokymo kursus ir seminarus, susijusius su kontrole prie išorės sienų ir neteisėtai valstybių narių teritorijoje esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimu. Agentūrai turėtų būti leidžiama organizuoti mokymo veiklą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis jų teritorijoje;
- (24) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų stebėti ir padėti plėtoti mokslinius tyrimus, svarbius išorės sienų kontrolei, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų taikymą, ir turėtų platinti šią informaciją valstybėms narėms ir Komisijai;
- (25) kad būtų galima efektyviai įgyvendinti integruotą išorės sienų valdymą, būtina, kad valstybės narės reguliariai, sparčiai ir patikimai keistųsi informacija apie išorės sienų valdymą, neteisėtą imigraciją ir grąžinimą. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų sukurti ir naudoti informacines sistemas, kuriomis, laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės aktų, palengvinamas šis keitimasis;
- (26) kad galėtų vykdyti jai pavestą misiją ir kai būtina jai pavestoms užduotims įvykdyti, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais pagal darbo susitarimus, sudarytus remiantis Sąjungos teisės aktais ir politika, gali bendradarbiauti su Sąjungos institucijomis, įstaigomis, biurais ir agentūromis, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis. Dėl šių darbo susitarimų turėtų būti gaunamas išankstinis Komisijos pritarimas;
- (27) pakrančių apsaugos funkcijas vykdančios nacionalinės valdžios institucijos atsako už įvairias užduotis, įskaitant, bet ne tik, saugią laivybą, jūrų saugumą, paiešką ir gelbėjimą, sienų kontrolę, žuvininkystės kontrolę, muitinį tikrinimą, bendrąją

¹⁵ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 21, p. 98).

teisėsaugą ir aplinkos apsaugą. Todėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, Tarybos reglamentu (EB) Nr. 768/2005¹⁶ įsteigta Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1406/2002¹⁷ įsteigta Europos jūrų saugumo agentūra turėtų stiprinti bendradarbiavimą tarpusavyje ir su pakrančių apsaugos funkcijas vykdančiomis nacionalinėmis valdžios institucijomis, siekdamas didinti informuotumą apie padėtį jūrose, taip pat remti darnius ir ekonomiškai efektyvius veiksmus;

- (28) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų lengvinti ir skatinti operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių bendradarbiavimą vykdant Sąjungos išorės santykių politiką, be kita ko, koordinuodama operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpusavio bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje, siūsdama ryšių palaikymo pareigūnus į trečiąsias šalis ir bendradarbiaudama su trečiųjų šalių valdžios institucijomis grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų įgijimo klausimus. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir valstybės narės, bendradarbiaudamos su trečiosiomis šalimis, turėtų laikytis normų ir standartų, kurie yra bent lygiaverčiai nustatytiesiems Sąjungos teisės aktuose, taip pat tais atvejais, kai bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis vykdomas tų šalių teritorijoje;
- (29) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos sutarties 2 ir 6 straipsniais pripažintų ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintų principų. Konkrečiai šiuo reglamentu siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiamas žmogaus orumas, gerbiama teisė į gyvybę, teisė į laisvę ir saugumą, teisė į asmens duomenų apsaugą, teisė gauti prieglobstį, teisė į veiksmingą teisinę gynybą, vaiko teisės, būtų laikomasi kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo draudimo, prekybos žmonėmis draudimo, ir siekiama skatinti laikytis nediskriminavimo ir negrąžinimo principų;
- (30) šiuo reglamentu, bendradarbiaujant su pagrindinių teisių pareigūnu, nustatomas Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai skirtas skundų nagrinėjimo mechanizmas, kurį taikant būtų galima stebėti, ar vykdant visą Agentūros veiklą gerbiamos pagrindinės teisės, ir užtikrinti pagarbą joms. Tai turėtų būti administracinis mechanizmas, kurį taikant pagrindinių teisių pareigūnas turėtų būti atsakingas už Agentūros gautų skundų nagrinėjimą įgyvendinant teisę į gerą administravimą. Pagrindinių teisių pareigūnas turėtų patikrinti skundo priimtinumą, registruoti priimtinius skundus, perduoti visus užregistruotus skundus vykdomajam direktoriui, perduoti su sienų apsaugos pareigūnais susijusius skundus buveinės valstybei narei ir registruoti tolesnius Agentūros arba tos valstybės narės veiksmus. Nusikalstamų veikų tyrimus turėtų vykdyti valstybės narės;
- (31) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, pirmiausia susijusias su aplinkybėmis, kuriomis reikia imtis skubių veiksmų prie išorės sienų, įgyvendinimo įgaliojimai turėtų būti suteikiami Komisijai. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011¹⁸;

¹⁶ 2005 m. balandžio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 768/2005, įsteigiantis Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūrą ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93, nustatantį bendros žuvininkystės politikos kontrolės sistemą (OL L 128, 2005 5 21, p. 1).

¹⁷ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1).

¹⁸ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (32) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų būti nepriklausoma veiklos ir techniniais klausimais ir turėtų turėti teisinę, administracinę ir finansinę autonomiją. Todėl yra būtina ir tikslinga, kad ji būtų Sąjungos įstaiga, kuri turi juridinio asmens statusą ir naudojasi šio reglamento jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais;
- (33) Komisijai ir valstybėms narėms turėtų būti atstovaujama Valdančiojoje taryboje, kad būtų galima vykdyti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros politiką ir politikos priežiūrą. Jei įmanoma, šią tarybą turėtų sudaryti už sienų apsaugos valdymą atsakingų nacionalinių tarnybų operatyviniai vadai arba jų atstovai. Šiai tarybai turėtų būti suteikiami reikiami įgaliojimai sudaryti biudžetą, tikrinti jo vykdymą, patvirtinti atitinkamas finansines taisykles, nustatyti skaidrią Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros sprendimų priėmimo procedūrą, taip pat paskirti vykdomąjį direktorių ir jo pavaduotoją. Agentūra turėtų būti valdoma ir veikti pagal 2012 m. liepos 19 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos patvirtintus bendro požiūrio į Sąjungos decentralizuotas agentūras principus;
- (34) siekiant užtikrinti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros autonomiškumą, jai turėtų būti skirtas atskiras biudžetas, kurio pajamas iš esmės sudarytų Sąjungos įnašas. Sąjungos biudžeto procedūra turėtų būti taikoma tiek, kiek ji susijusi su Sąjungos įnašu ir kitomis subsidijomis, mokėtinomis iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto. Finansinių ataskaitų auditą turėtų atlikti Audito Rūmai;
- (35) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai turėtų būti neribotai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁹, ji turėtų prisijungti prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų²⁰;
- (36) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai turėtų būti taikomas 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais²¹;
- (37) bet koks Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros vykdomas asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001²²;
- (38) bet koks valstybių narių vykdomas asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB²³, Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR²⁴, taip pat būtinumo ir proporcingumo principus;

¹⁹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų, kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

²⁰ OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

²¹ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

²² 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

²³ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

²⁴ 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR dėl asmenų duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teisminę bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos (OL L 350, 2008 12 30, p. 60).

- (39) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sukurti ir įgyvendinti integruoto išorės sienų valdymo sistemą, ir taip kartu užtikrinti tinkamą Šengeno erdvės veikimą, valstybės narės negali deramai pasiekti, jei jų veiksmai nederinami, o dėl to, kad nevykdoma vidaus sienų kontrolė, taip pat, atsižvelgiant į didelį migracijos spaudimą prie išorės sienų ir į būtinybę išlaikyti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (40) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²⁵, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB²⁶ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį. Europos bendrijos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės susitarime dėl minėtų valstybių dalyvavimo Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros veikloje sąlygų²⁷ nustatytos šių šalių dalyvavimo Agentūros darbe taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų;
- (41) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²⁸, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A, B ir G punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB 3 straipsniu;²⁹
- (42) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*³⁰, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A, B ir G punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES 3 straipsniu;³¹
- (43) Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos bei Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarime dėl minėtų valstybių dalyvavimo Europos operatyvaus bendradarbiavimo

²⁵ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

²⁶ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

²⁷ OL L 188, 2007 7 20, p. 19.

²⁸ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

²⁹ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

³⁰ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

³¹ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros veikloje sąlygų³² nustatytos šių šalių dalyvavimo Agentūros darbe taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir personalo;

- (44) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis* pagal Europos bendrijos steigimo sutarties trečiosios dalies IV antraštinės dalies nuostatas, Danija, remdamasi to protokolo 5 straipsniu, per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai Taryba bus priėmusi šį reglamentą, turėtų nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (45) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB³³; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (46) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB³⁴; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (47) pagal sąlygas, kurias Valdandžioji taryba turi nustatyti kiekvienu konkrečiu atveju, Agentūra turėtų padėti organizuoti konkrečią veiklą, kurią vykdydamos valstybės narės galėtų pasinaudoti patirtimi ir įranga, kurią galėtų pageidauti pasiūlyti Airija ir Jungtinė Karalystė. Todėl Airijos ir Jungtinės Karalystės atstovai gali būti kviečiami dalyvauti Valdandžiosios tarybos posėdžiuose, kad galėtų visapusiškai dalyvauti rengiant tokią konkrečią veiklą;
- (48) Ispanijos Karalystė ir Jungtinė Karalystė nesutaria dėl Gibraltaro sienų demarkacijos;
- (49) šio reglamento taikymo Gibraltaro sienoms sustabdymas nereiškia, kad pasikeičia atitinkamos susijusių valstybių pozicijos;
- (50) vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę [...] ³⁵;
- (51) šiuo reglamentu siekiama iš dalies pakeisti ir išplėsti Reglamento (EB) Nr. 2007/2004, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 863/2007³⁶ ir Tarybos sprendimo 2005/267/EB nuostatas.³⁷ Darytina daug ir esminių pakeitimų, todėl, kad būtų aiškiau, šie aktai turėtų būti pakeisti ir panaikinti. Nuorodos į panaikintus reglamentus turėtų būti laikomos nuorodomis į šį reglamentą,

³² OL L 243, 2010 9 16, p. 4.

³³ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

³⁴ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

³⁵ OL C [...].

³⁶ 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, nustatantis Skubios pasienio pagalbos būrių sudarymo mechanizmą ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2007/2004, kiek tai susiję su šiuo mechanizmu, bei reglamentuojantis pakviestųjų pareigūnų užduotis ir įgaliojimus (OL L 199, 2007 7 31, p. 30).

³⁷ 2005 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimas 2005/267/EB, įsteigiantis saugų žiniatinkliu pagrįstą informacijos ir koordinavimo tinklą, skirtą valstybių narių migracijos valdymo tarnyboms (OL L 83, 2005 4 1, p. 48).

I SKYRIUS

EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS PAJĖGOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu, siekiant užtikrinti Europos integruotą valdymą prie išorės sienų, kad būtų galima veiksmingai valdyti migraciją ir užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje, kartu išlaikant laisvą asmenų judėjimą joje, įsteigiamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) išorės sienos – valstybių narių sausumos ir jūrų sienos ir jų oro bei jūrų uostai, kuriems taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006³⁸ II antraštinės dalies nuostatos;
- (2) sienų kontrolė – sienų kontrolė, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 562/2006 2 straipsnio 9 punkte;
- (3) Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai – sienų apsaugos pareigūnų ir kitų susijusių darbuotojų iš dalyvaujančių valstybių narių, įskaitant valstybių narių į Agentūrą deleguotus nacionalinius ekspertus, būriai, dislokuotini vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir tenkinant migracijos valdymo rėmimo grupių reikmes;
- (4) priimančioji valstybė narė – valstybė narė, kurios teritorijoje vykdoma arba iš kurios teritorijos pradedama vykdyti bendra operacija, teikiama arba pradedama teikti skubi pasienio pagalba, vykdoma arba pradedama vykdyti grąžinimo operacija arba teikiama ar pradedama teikti grąžinimo pagalba;
- (5) buveinės valstybė narė – valstybė narė, kurios sienos apsaugos pareigūnas arba kitas susijęs darbuotojas yra Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narys;
- (6) dalyvaujanti valstybė narė – valstybė narė, kuri dalyvauja vykdant bendrą operaciją, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operaciją, teikiant grąžinimo pagalbą arba vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą teikdama techninę įrangą, siųsdama sienos apsaugos pareigūnus arba kitus susijusius darbuotojus, kurie dislokuojami kaip Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariai, taip pat valstybė narė, kuri dalyvauja vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą, teikdama techninę įrangą arba siųsdama darbuotojų;

³⁸ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 105, 2006 4 13, p. 1).

- (7) Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariai – valstybių narių, išskyrus priimančiąją valstybę narę, sienų apsaugos pareigūnai arba kiti susiję darbuotojai, įskaitant iš valstybių narių į Agentūrą deleguotus nacionalinius ekspertus ir sienų apsaugos pareigūnus, dalyvaujantys vykdant bendras operacijas arba teikiant skubią pasienio pagalbą;
- (8) būrių nariai – Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų grupių, dalyvaujančių vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą, nariai;
- (9) migracijos valdymo rėmimo grupės – valstybėms narėms operatyvinę ir techninę pastiprinimą migrantų antplūdžio vietose teikiančios ekspertų grupės, kurias sudaro ekspertai iš valstybių narių (juos siunčia Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir Europos prieglobsčio paramos biuras), Europolo ar kitų susijusių Sąjungos agentūrų;
- (10) grąžinimas – grąžinimas, apibrėžtas Direktyvos 2008/115/EB 3 straipsnio 3 punkte;
- (11) sprendimas grąžinti – sprendimas grąžinti, apibrėžtas Direktyvos 2008/115/EB 3 straipsnio 4 punkte;
- (12) grąžinamas asmuo – neteisėtai šalyje esantis trečiosios šalies pilietis, kuriam taikomas sprendimas grąžinti;
- (13) grąžinimo operacija – Agentūros koordinuojama neteisėtai šalyje esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo operacija, kurią vykdant viena arba kelios valstybės narės teikia techninę ir operacinę pastiprinimą, o asmenys iš vienos arba kelių valstybių narių grąžinami taikant priverstinio grąžinimo procedūrą arba grįžta savanoriškai vykdydami prievolę grįžti;
- (14) grąžinimo pagalba – neteisėtai šalyje esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo operacija, vykdoma teikiant didesnę techninę ir operacinę pagalbą, kurią sudaro Europos grąžinimo pagalbos būrių dislokavimas valstybėse narėse ir grąžinimo operacijų organizavimas.

3 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos

- 1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valstybių narių institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis.
- 2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra parengia Europos integruoto sienų valdymo veiklos ir techninę strategiją. Ji skatina ir užtikrina Europos integruoto sienų valdymo įgyvendinimą visose valstybėse narėse.
- 3. Už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, parengia savo nacionalines integruoto sienų valdymo strategijas. Šios nacionalinės strategijos turi derėti su 2 dalyje nurodyta strategija.

4 straipsnis

Europos integruotas sienų valdymas

Europos integruotą sienų valdymą sudaro:

- a) sienų kontrolė, įskaitant priemones, susijusias su tarpvalstybinio nusikalstamumo prevencija, nustatymu ir tyrimu, jei taikoma;
- b) vidaus saugumo rizikos analizė ir grėsmių, galinčių turėti įtakos išorės sienų veikimui arba saugumui, analizė;
- c) kiekvienoje valstybėje narėje veikiančių už sienų kontrolę arba kitas pasienyje vykdomas užduotis atsakingų nacionalinių valdžios institucijų, taip pat atitinkamų Sąjungos institucijų, agentūrų, įstaigų ir biurų tarpusavio bendradarbiavimas, įskaitant reguliarių keitimasi informacija naudojantis esamomis keitimosi informacijos priemonėmis, pirmiausia taikant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1052/2013 sukurtą Europos sienų stebėjimo sistemą (EUROSUR)³⁹;
- d) bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis į šio reglamento taikymo sritį patenkančiose srityse, daugiausia dėmesio skiriant kaimyninėms šalims ir toms trečiosioms šalims, kurios, atlikus rizikos analizę, nustatytos kaip neteisėtos imigracijos kilmės ir tranzito šalys;
- e) techninės ir operatyvinės laisvo judėjimo srities priemonės, susijusios su sienų kontrole ir skirtos taikyti siekiant užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir kovoti su tarpvalstybinio nusikalstamumu;
- f) neteisėtai valstybių narių teritorijoje esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimas;
- g) pažangiųjų technologijų, įskaitant plataus masto informacines sistemas, taikymas;
- h) kokybės kontrolės mechanizmas, kuriuo užtikrinamas Sąjungos teisės aktų įgyvendinimas sienų valdymo srityje.

5 straipsnis

Pasidalijamoji atsakomybė

1. Europos sienų ir kontrolės apsaugos pajėgos Europos integruotą sienų valdymą įgyvendina kaip pasidalijamąją Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, atsakomybę.
2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra padeda taikyti su išorės sienų valdymu susijusias Sąjungos priemones, stiprindama, vertindama ir koordinuodama valstybių narių veiksmus įgyvendinant šias priemones, taip pat grąžinimo srityje. Valstybės narės užtikrina savo išorės sienų ruožo valdymą savo pačių ir visų valstybių narių, kurios yra panaikinusios vidaus sienų kontrolę, naudai, visapusiškai laikydamosi Sąjungos teisės aktų ir įgyvendindamos 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą techninę ir veiklos strategiją, taip pat glaudžiai bendradarbiaudamos su Agentūra.
3. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra atsako už išorės sienų valdymą šiame reglamente nustatytais atvejais, pirmiausia jei nesiimama pažeidžiamumo vertinimu grindžiamų būtinų taisomųjų priemonių arba jei susidaro neproporcingai didelis migracijos spaudimas, dėl kurio išorės sienų kontrolė tampa neveiksminga ir todėl gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas.

³⁹ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1052/2013, kuriuo sukuriamą Europos sienų stebėjimo sistema (Eurosir) (OL L 295, 2013 11 6, p. 11).

II SKYRIUS

EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS AGENTŪRA

1 SKIRSNIS

EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS AGENTŪROS UŽDUOTYS

6 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

1. Kad būtų galima užtikrinti darnų Europos integruotą sienų valdymą prie visų išorės sienų, Agentūra padeda taikyti esamas ir būsimas su išorės sienų valdymu susijusias Sąjungos priemones, pirmiausia Reglamentu (EB) Nr. 562/2006 nustatytą Šengeno sienų kodeksą, ir didina jų taikymo veiksmingumą.
2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) – naujas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004 įsteigtos Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros pavadinimas. Nuo šiol veikia grindžiama šiuo reglamentu.

7 straipsnis

Užduotys

1. Siekdama padėti užtikrinti veiksmingą, griežtą ir vienodą sienų kontrolę ir grąžinimą, Agentūra vykdo šias užduotis:
 - a) įsteigia stebėsenos ir rizikos analizės centrą, galintį stebėti migracijos srautus ir atlikti rizikos analizės darbus visais integruoto sienų valdymo aspektais;
 - b) atlieka pažeidžiamumo vertinimą, įskaitant valstybių narių gebėjimo įveikti grėsmes ir spaudimą prie jų išorės sienų vertinimą;
 - c) padeda valstybėms narėms aplinkybėmis, kai prie jų išorės sienų reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, koordinuodama ir organizuodama bendras operacijas, atsižvelgdama į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su humanitarinėmis krizėmis ir gelbėjimu jūroje;
 - d) padeda valstybėms narėms aplinkybėmis, kai prie jų išorės sienų reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, pradėdama teikti skubią pasienio pagalbą prie specifinį ir neproporcingai didelį spaudimą patiriančių valstybių narių išorės sienų, atsižvelgdama į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su humanitarinėmis krizėmis ir gelbėjimu jūroje;
 - e) suburia ir dislokuoja Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, įskaitant skubios pagalbos rezervą, dislokuotinus vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir tenkinant migracijos valdymo rėmimo grupių reikmes;

- f) sukuria techninės įrangos rezervą, dislokuotiną vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms, taip pat vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą;
- g) dislokuoja Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius ir techninę įrangą, siekdama padėti migracijos valdymo rėmimo grupėms atlikti patikrą, nustatyti tapatybę ir imti pirštų atspaudus migrantų antplūdžio vietose;
- h) padeda rengti techninius įrangos, pirmiausia skirtos taktinio lygmens vadovavimui, kontrolei ir ryšiams, taip pat techniniam stebėjimui, standartus, siekdama užtikrinti sąveikumą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis;
- i) siunčia būtiną įrangą ir darbuotojus į skubios pagalbos rezervą, kad būtų galima praktiškai įgyvendinti priemones, kurių reikia imtis, jei dėl susidariusių aplinkybių prie išorės sienų reikia imtis skubių veiksmų;
- j) padeda valstybėms narėms aplinkybėmis, kuriomis reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, kad būtų galima vykdyti įsipareigojimą grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius, be kita ko, koordinuodama arba organizuodama grąžinimo operacijas;
- k) sudaro priverstinio grąžinimo stebėtojų, priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų ir grąžinimo specialistų grupes;
- l) sudaro ir teikiant grąžinimo pagalbą dislokuoja Europos grąžinimo pagalbos būrius;
- m) padeda valstybėms narėms mokyti nacionalinius sienų apsaugos pareigūnus ir ekspertus grąžinimo klausimais, be kita ko, nustatydama bendruosius mokymo standartus;
- n) dalyvauja rengiant ir valdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, svarbią išorės sienų kontrolei ir stebėjimui, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų, pvz., nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų, taikymą ir bandomųjų projektų į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais rengimą;
- o) pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001⁴⁰ ir Pamatinį sprendimą 2008/977/TVR sukuria ir valdo informacines sistemas, kuriomis sudaromos sąlygos sparčiai ir patikimai keistis informacija apie kylančias išorės sienų valdymo grėsmes, neteisėtą imigraciją ir grąžinimą, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, Sąjungos agentūromis, įstaigomis ir biurais, taip pat su Tarybos sprendimu 2008/381/EB įsteigtu Europos migracijos tinklu⁴¹;
- p) teikia reikiamą pagalbą Europos sienų stebėjimo sistemos plėtojimui ir naudojimui ir prireikus – bendros dalijimosi informacija aplinkos kūrimui, įskaitant sistemų sąveikumą, visų pirma plėtojant, prižiūrint ir koordinuojant sistemą EUROSUR pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013;
- q) bendradarbiauja su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra, siekdama remti nacionalines valdžios institucijas, vykdančias pakrančių apsaugos funkcijas, teikdama paslaugas, informaciją, įrangą ir rengdama mokymą, taip pat koordinuodama daugiataikslės operacijas;

⁴⁰ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁴¹ 2008 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas 2008/381/EB dėl Europos migracijos tinklo sukūrimo (OL L 131, 2008 5 21, p. 7).

- r) padeda valstybėms narėms ir trečiosioms šalims plėtoti operatyvinį tarpusavio bendradarbiavimą išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityse.
2. Valstybės narės prie išorės sienų veiklos lygmeniu gali tęsti bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis ir (arba) trečiosiomis šalimis, įskaitant karines operacijas vykdant teisėsaugos užduotis ir grąžinimo srityje, jei šis bendradarbiavimas suderinamas su Agentūros veiksmais. Valstybės narės susilaiko nuo veiksmų, dėl kurių galėtų sutrikti Agentūros veikimas arba jos tikslų įgyvendinimas.
- Valstybės narės teikia Agentūrai ataskaitas apie šį operatyvinį bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis ir (arba) trečiosiomis šalimis prie išorės sienų ir grąžinimo srityje. Agentūros vykdomasis direktorius (toliau – vykdomasis direktorius) reguliariai, bent kartą per metus informuoja Agentūros Valdančiąją tarybą (toliau – Valdančioji taryba) šiais klausimais.
3. Agentūra gali savo iniciatyva su savo įgaliojimais susijusiose srityse vykdyti komunikacijos veiklą. Komunikacijos veikla neturi trukdyti vykdyti 1 dalyje nurodytų užduočių ir yra vykdoma laikantis atitinkamų Valdančiosios tarybos patvirtintų komunikacijos ir sklaidos planų.

2 SKIRSNIS

STEBĖSENA IR KRIZIŲ PREVENCIJA

8 straipsnis

Pareiga geranoriškai bendradarbiauti

Agentūrai ir už sienų valdymą atsakingoms nacionalinėms valdžios institucijoms, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, tenka pareiga geranoriškai bendradarbiauti ir prievolė keistis informacija.

9 straipsnis

Bendroji prievolė keistis informacija

Už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, laiku ir tiksliai teikia Agentūrai visą informaciją, kurios Agentūrai reikia, kad galėtų vykdyti jai šiuo reglamentu pavestas užduotis, pirmiausia, kad Agentūra galėtų stebėti migracijos srautus Sąjungos link ir Sąjungos viduje, atlikti rizikos analizę ir pažeidžiamumo vertinimą.

10 straipsnis

Migracijos srautų stebėseną ir rizikos analizę

1. Agentūra įsteigia stebėsenos ir rizikos analizės centrą, galintį stebėti migracijos srautus Sąjungos link ir Sąjungos viduje. Šiuo tikslu Agentūra parengia bendrą integruotos rizikos analizės modelį, kurį taiko Agentūra ir valstybės narės.
2. Agentūra rengia bendrąją ir pritaikytą rizikos analizę ir jas pateikia Tarybai ir Komisijai.

3. Į Agentūros rengiamą rizikos analizę įtraukiami visi su Europos integruotu sienų valdymu susiję aspektai, pirmiausia sienų kontrolė, grąžinimas, neteisėtas antrinis trečiųjų šalių piliečių judėjimas Sąjungoje, tarpvalstybinio nusikalstamumo, įskaitant neteisėtos imigracijos tarpininkų veiklą, prekybą žmonėmis ir terorizmą, prevencija, taip pat padėtis kaimyninėse trečiosiose šalyse, siekiant sukurti išankstinio įspėjimo mechanizmą, kurį taikant būtų analizuojami migracijos srautai Sąjungos link.
4. Valstybės narės teikia Agentūrai visą reikiamą informaciją apie padėtį, tendencijas ir galimas grėsmes prie išorės sienų ir grąžinimo srityje. Valstybės narės reguliariai arba Agentūros prašymu pateikia jai visą susijusią informaciją, pvz., surinktus statistinius ir veiklos duomenis, susijusius su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taip pat pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 nustatyto nacionalinės padėties vaizdo sistemos analizės lygmens informaciją ir žvalgybos duomenis.
5. Rizikos analizės rezultatai pateikiami Priežiūros valdybai ir Valdančiajai tarybai.
6. Valstybės narės, planuodamos savo prie išorės sienų vykdytinas operacijas ir veiklą, taip pat su grąžinimu susijusią veiklą, atsižvelgia į rizikos analizės rezultatus.
7. Agentūra, rengdama bendrąją pagrindinę sienų apsaugos pareigūnų ir su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų mokymo programą, įtraukia bendro integruotos rizikos analizės modelio rezultatus.

11 straipsnis

Ryšių palaikymo pareigūnai valstybėse narėse

1. Agentūra per valstybėse narėse esančius savo ryšių palaikymo pareigūnus užtikrina reguliarią išorės sienų valdymo stebėseną.
2. Vykdomasis direktorius iš Agentūros darbuotojų paskiria ekspertus, kurie turėtų būti išsiunčiami kaip ryšių palaikymo pareigūnai. Vykdomasis direktorius, remdamasis rizikos analize ir pasikonsultavęs su Valdančiąja taryba, nustato išsiuntimo pobūdį, valstybę narę, į kurią gali būti išsiunčiamas ryšių palaikymo pareigūnas, ir buvimo trukmę. Vykdomasis direktorius praneša atitinkamai valstybei narei apie paskyrimą ir kartu su valstybe nare nustato siuntimo vietą.
3. Ryšių palaikymo pareigūnai veikia Agentūros vardu; jų užduotis – stiprinti Agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, tarpusavio bendradarbiavimą ir dialogą. Ryšių palaikymo pareigūnai pirmiausia:
 - a) palaiko Agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ryšius;
 - b) padeda rinkti informaciją, kurios reikia Agentūrai, kad galėtų atlikti 12 straipsnyje nurodytą pažeidžiamumo vertinimą;
 - c) stebi priemones, kurių valstybės narės imasi prie sienų ruožų, dėl kurių pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 nustatytas didelio poveikio lygis;
 - d) padeda valstybėms narėms rengti jų nenumatytų atvejų planus;
 - e) reguliariai teikia vykdomajam direktoriui ataskaitas apie padėtį prie išorės sienos ir atitinkamos valstybės narės gebėjimą veiksmingai valdyti padėtį prie išorės sienų;

- f) stebi valstybės narės taikomas priemones, susijusias su padėtimi, dėl kurios prie išorės sienų reikia imtis skubių veiksmų, kaip nurodyta 18 straipsnyje.
4. 3 dalies tikslu ryšių palaikymo pareigūnas, *inter alia*:
- a) turi neribotą prieigą prie nacionalinio koordinavimo centro ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 nustatyto nacionalinės padėties vaizdo;
- b) turi prieigą prie nacionaliniame koordinavimo centre naudojamų nacionalinių ir Europos informacinių sistemų, jei laikosi nacionalinių ir ES saugumo ir duomenų apsaugos taisyklių;
- c) reguliariai palaiko ryšius su už sienų valdymą atsakingomis nacionalinėmis valdžios institucijomis, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ir teikia informaciją nacionalinio koordinavimo centro vadovui.
5. Ryšių palaikymo pareigūno ataskaita įtraukiama į 12 straipsnyje nurodytą pažeidžiamumo vertinimą.
6. Eidami pareigas ryšių palaikymo pareigūnai laikosi tik Agentūros nurodymų.

12 straipsnis

Pažeidžiamumo vertinimas

1. Agentūra vertina su sienų kontrole susijusią valstybių narių techninę įrangą, sistemas, gebėjimus, išteklius ir nenumatytų atvejų planus. Šis vertinimas grindžiamas valstybės narės ir ryšių palaikymo pareigūno pateikta informacija, iš sistemos EUROSUR gauta informacija, pirmiausia pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 kiekvienos valstybės narės sausumos ir jūrų išorės sienų ruožams priskirtus poveikio lygius, taip pat bendrų operacijų, bandomųjų projektų, skubios pasienio pagalbos ir kitos Agentūros veiklos ataskaitomis ir vertinimais.
2. Valstybės narės Agentūros prašymu pateikia informaciją apie nacionaliniu lygmeniu turimus sienų kontrolei vykdyti skirtus techninę įrangą, darbuotojus ir finansinius išteklius ir pateikia savo nenumatytų atvejų planus.
3. Atlikdama pažeidžiamumo vertinimus Agentūra siekia įvertinti valstybių narių gebėjimus ir pasirengimą įveikti kylančius sunkumus, įskaitant esamas ir būsimas grėsmes ir spaudimą prie išorės sienų, nustatyti, pirmiausia specifinį ir neproporcingai didelį spaudimą patiriančių valstybių narių atžvilgiu, galimus tiesioginius padarinius prie išorės sienų ir tolesnius padarinius Šengeno erdvės veikimui, taip pat įvertinti jų gebėjimą papildyti 19 straipsnio 5 dalyje nurodytą skubios pagalbos rezervą. Šiuo vertinimu nedaroma poveikio Šengeno vertinimo mechanizmui.
4. Pažeidžiamumo vertinimo rezultatai pateikiami Priežiūros valdybai; ji, atsižvelgdama į Agentūros rizikos analizę ir Šengeno vertinimo mechanizmo rezultatus, konsultuoja vykdomąjį direktorių dėl valstybių narių taikytinų priemonių, grindžiamų pažeidžiamumo vertinimo rezultatais.
5. Vykdomasis direktorius priima sprendimą, kuriuo nustatomos būtinos taisomosios priemonės, kurių turi imtis atitinkama valstybė narė, be kita ko, naudodamasi ištekliais, kurie teikiami Sąjungos finansinėmis priemonėmis. Vykdomojo direktoriaus sprendimas yra privalomas valstybei narei; jame nustatomas laikotarpis, per kurį turi būti imamasi priemonių.

6. Jei valstybė narė per nustatytą laikotarpį būtinų taisomųjų priemonių nepriima, vykdomasis direktorius šį klausimą perduoda Valdančiajai tarybai ir praneša Komisijai. Valdančioji taryba priima sprendimą, kuriame nurodomos būtinos taisomosios priemonės, kurių turi imtis atitinkama valstybė narė, taip pat nustatomas laikotarpis, per kurį turi būti imamasi šių priemonių. Jei valstybė narė per tame sprendime nurodytą laikotarpį priemonių nesiima, Komisija gali imtis tolesnių veiksmų pagal 18 straipsnį.

3 SKIRSNIS

IŠORĖS SIENŲ VALDYMAS

13 straipsnis

Agentūros veiksmai prie išorės sienų

1. Valstybės narės gali prašyti Agentūros pagalbos, vykdydamos su išorės sienų kontrole susijusius įsipareigojimus. Agentūra taip pat įgyvendina 18 straipsnyje nurodytas priemones.
2. Agentūra organizuoja tinkamą techninę ir operacinę pagalbą priimančiajai valstybei narei ir gali imtis vienos arba kelių iš šių priemonių:
 - a) koordinuoti bendras vienos arba kelių valstybių narių operacijas ir dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius;
 - b) organizuoti skubią pasienio pagalbą ir dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius iš skubios pagalbos rezervo, o prireikus – papildomus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius;
 - c) koordinuoti vienos arba kelių valstybių narių ir trečiųjų šalių veiklą prie išorės sienų, įskaitant kartu su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis vykdomas bendras operacijas;
 - d) dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms migrantų antplūdžio vietose;
 - e) išsiųsti savo ekspertus ir valstybių narių į Agentūrą deleguotus būrių narius siekiant reikiamą laikotarpį remti susijusių valstybių narių kompetentingas nacionalines valdžios institucijas;
 - f) dislokuoti techninę įrangą.
3. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja 2 dalyje nurodytą veiklą dotacijomis iš savo biudžeto, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis.

14 straipsnis

Bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos prie išorės sienų inicijavimas

1. Valstybės narės gali prašyti Agentūros pradėti bendras operacijas, kad būtų galima įveikti kylančius sunkumus, įskaitant esamas arba būsimas grėsmes prie išorės sienų, kylančias dėl neteisėtos imigracijos arba tarpvalstybinio nusikalstamumo, arba teikti daugiau techninės ir operacinės pagalbos joms vykdančioms su išorės sienų kontrole susijusius įsipareigojimus.

2. Specifinį ir neproporcingai didelį spaudimą patiriančios valstybės narės prašymu, pirmiausia, jei prie išorės sienų perėjimo punktų atvyksta daug neteisėtai į tos valstybės narės teritoriją patekti bandančių trečiųjų šalių piliečių, Agentūra tos priimančiosios valstybės narės teritorijoje ribotą laikotarpį gali teikti skubią pasienio pagalbą.
3. Vykdomasio direktorius įvertina, patvirtina ir koordinuoja valstybių narių pateiktus pasiūlymus dėl bendrų operacijų. Prieš vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą atliekama išsami, patikima ir aktuali rizikos analizė, kuria remdamasi Agentūra, atsižvelgdama į išorės sienų ruožų poveikio lygį pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 ir turimus išteklius, gali nustatyti pasiūlytų bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos eilės tvarką.
4. Vykdomasio direktorius pažeidžiamumo vertinimo rezultatais grindžiama Priežiūros valdybos patarimu, atsižvelgdamas į Agentūros rizikos analizę ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 nustatytą Europos padėties vaizdo sistemos analizės lygmenį, rekomenduoja atitinkamai valstybei narei inicijuoti ir vykdyti bendras operacijas arba teikti skubią pasienio pagalbą. Agentūra priimančiajai arba dalyvaujančioms valstybėms narėms perduoda savo techninę įrangą.
5. Bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos tikslai gali būti pasiekiami vykdant daugiatislę operaciją, kuria gali būti asmenų, atsidūrusių nelaimėje jūroje, gelbėjimas arba kiti pakrančių apsaugos veiksmai, kova su neteisėtu migrantų gabenimu arba prekyba žmonėmis, neteisėtos prekybos narkotikais kontrolės operacijos ir migracijos valdymas, įskaitant asmenų tapatybės nustatymą, registraciją, apklausas ir grąžinimą.

15 straipsnis

Bendrų operacijų veiklos planas

1. Rengdamas bendrą operaciją, vykdomasio direktorius, bendradarbiaudamas su priimančiąja valstybe nare, sudaro techninės įrangos ir darbuotojų, kurių reikia atsižvelgiant į priimančiosios valstybės narės turimus išteklius, sąrašą. Remdamasi šiais aspektais, Agentūra nustato į veiklos planą įtrauktiną operatyvinio ir techninio pastiprinimo priemonių rinkinį, taip pat gebėjimų stiprinimo veiklą.
2. Vykdomasio direktorius parengia prie išorės sienų vykdytinų bendrų operacijų veiklos planą. Vykdomasio direktorius ir priimančioji valstybė narė, pasikonsultavę su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, sutaria dėl veiklos plano, kuriame išsamiai išdėstomi organizaciniai bendros operacijos aspektai.
3. Veiklos planas Agentūrai, priimančiajai valstybei narei ir dalyvaujančioms valstybėms narėms yra privalomas. Į jį įtraukiami visi aspektai, laikomi būtinais, kad būtų galima vykdyti bendrą operaciją, įskaitant:
 - a) padėties aprašymą, kuriame nurodomi dislokavimo *modus operandi* ir tikslai, įskaitant veiklos tikslą;
 - b) numatomą bendros operacijos trukmę;
 - c) geografinę vietovę, kurioje bus vykdoma bendra operacija;
 - d) užduočių aprašą ir specialius nurodymus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams, įskaitant nurodymus dėl leistino naudojimosi duomenų bazėmis ir leistinų tarnybinių ginklų, šaudmenų bei įrangos priimančiojoje valstybėje narėje;

- e) Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių sudėtį bei kitų susijusių darbuotojų dislokavimą;
 - f) vadovavimo ir kontrolės nuostatas, įskaitant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnų, atsakingų už bendradarbiavimą su būrių nariais ir Agentūra, ypač tų sienos apsaugos pareigūnų, kurie dislokacijos laikotarpiu vadovauja būriams, vardus, pavardes ir laipsnius, taip pat būrių narių vietą vadovavimo grandyje;
 - g) techninę įrangą, dislokuotiną vykdant bendrą operaciją, įskaitant konkrečius reikalavimus, pvz., naudojimo sąlygas, prašomą įgulą, transportą ir kitus logistikos aspektus, taip pat finansines nuostatas;
 - h) išsamias nuostatas dėl Agentūros Valdančiajai tarybai ir atitinkamoms nacionalinėms valdžios institucijoms nedelsiant teikiamų pranešimų apie nenumatytus įvykius;
 - i) ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemą, į kurią įtraukti vertinimo ataskaitos lyginamieji standartai ir galutinės vertinimo ataskaitos galutinė pateikimo data;
 - j) dėl operacijų jūroje – konkrečią informaciją apie atitinkamos jurisdikcijos galiojimą ir atitinkamų teisės aktų taikymą geografinėje vietovėje, kurioje vykdoma bendra operacija, įskaitant nuorodas į tarptautinius ir Sąjungos teisės aktus dėl sulaikymo, gelbėjimo jūroje ir išlaipinimo. Šiuo atžvilgiu veiklos planas rengiamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 656/2014⁴²;
 - k) bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, kitomis Sąjungos agentūromis, įstaigomis ir biurais arba tarptautinėmis organizacijomis tvarką;
 - l) procedūras, pagal kurias sukuriamas nukreipimo mechanizmas, kurį taikant asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, prekybos žmonėmis aukos, nelydimi nepilnamečiai ir asmenys, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, nukreipiami į kompetentingas nacionalines valdžios institucijas, kad šios jiems suteiktų tinkamą pagalbą;
 - m) procedūras, pagal kurias sukuriamas mechanizmas, kurį taikant gaunami ir Agentūrai perduodami skundai dėl vykdant bendrą operaciją arba teikiant skubią pasienio pagalbą priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnų ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių, kaip įtariama, padarytų pagrindinių teisių pažeidimų.
4. Bet kokiems veiklos plano pakeitimams arba pritaikymams, pasikonsultavę su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, turi pritarti vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė. Pakeisto arba pritaikyto veiklos plano kopiją Agentūra nedelsdama išsiunčia dalyvaujančioms valstybėms narėms.

16 straipsnis

Skubios pasienio pagalbos teikimo inicijavimo tvarka

1. Į valstybės narės prašymą pradėti teikti skubią pasienio pagalbą įtraukiamas padėties aprašymas, galimi tikslai ir numatomi poreikiai. Vykdomasis direktorius prireikus

⁴² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 656/2014, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės (OL L 189, 2014 6 27, p. 93).

gali nedelsdamas išsiųsti Agentūros ekspertus įvertinti prie atitinkamos valstybės narės išorės sienų susidariusią padėtį.

2. Apie valstybės narės prašymą pradėti teikti skubią pasienio pagalbą vykdomasis direktorius nedelsdamas informuoja Valdančiąją tarybą.
3. Priimdamas sprendimą dėl valstybės narės prašymo, vykdomasis direktorius atsižvelgia į Agentūros rizikos analizių rezultatus ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 nustatytą Europos padėties vaizdo sistemos analizės lygmenį, taip pat į 12 straipsnyje nurodyto pažeidžiamumo vertinimo rezultatus ir į visą kitą susijusią atitinkamos arba kitos valstybės narės pateiktą informaciją.
4. Sprendimą dėl prašymo pradėti teikti skubią pasienio pagalbą vykdomasis direktorius priima per dvi darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Vykdomasis direktorius vienu metu raštu praneša apie sprendimą atitinkamai valstybei narei ir Valdančiajai tarybai. Sprendime išdėstomos pagrindinės priežastys, kuriomis jis grindžiamas.
5. Jei vykdomasis direktorius nusprendžia pradėti skubios pasienio pagalbos teikimą, jis pagal 19 straipsnio 5 dalį iš skubios pagalbos rezervo dislokuoja Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, o prireikus pagal 19 straipsnio 6 dalį sprendžia dėl skubaus vieno arba kelių Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių pastiprinimo.
6. Vykdomasis direktorius kartu su priimančiąja valstybe nare nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos parengia 15 straipsnio 3 dalyje nurodytą veiklos planą.
7. Kai tik sutariama dėl veiklos plano, vykdomasis direktorius pareikalauja, kad valstybės narės nedelsdamos dislokuotų sienų apsaugos pareigūnus, priklausančius skubios pagalbos rezervui. Vykdomasis direktorius iš esamame skubios pagalbos rezerve užregistruotų sienų apsaugos pareigūnų nurodo pareigūnų, kurių reikia iš kiekvienos valstybės narės, profilius ir skaičių.
8. Kartu, kai prireikia, siekiant užtikrinti skubų iš skubios pagalbos rezervo dislokuotų Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių pastiprinimą, vykdomasis direktorius informuoja valstybes nares apie reikiamą papildomai dislokuotinų sienų apsaugos pareigūnų skaičių ir profilius. Ši informacija pateikiama raštu nacionaliniams informacijos centrams; joje nurodoma numatyta dislokavimo data. Jiems taip pat pateikiama veiklos plano kopija.
9. Jei vykdomojo direktoriaus nėra arba jei jis laikinai negali eiti savo pareigų, su skubios pagalbos rezervo ir bet kokių papildomu Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dislokavimu susijusius sprendimus priima vykdomojo direktoriaus pavaduotojas.
10. Valstybės narės užtikrina, kad skubios pagalbos rezervui paskirti sienų apsaugos pareigūnai būtų nedelsiant ir be išimčių perduodami Agentūrai. Agentūros prašymu valstybės narės taip pat skiria papildomus sienų apsaugos pareigūnus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams dislokuoti, nebent jose susidaro išskirtinė padėtis, dėl kurios labai sunku vykdyti nacionalines užduotis.
11. Skubios pagalbos rezervas dislokuojamas ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo vykdomojo direktoriaus ir priimančiosios valstybės narės sutarimo dėl veiklos plano dienos. Papildomi Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai prireikus dislokuojami per penkias darbo dienas nuo skubios pagalbos rezervo dislokavimo.

17 straipsnis

Migracijos valdymo rėmimo grupės

1. Jei valstybė narė tam tikrose migrantų antplūdžio vietose prie savo išorės sienos patiria neproporcingai didelį migracijos spaudimą, kuriam būdingas didelis mišrių migracijos srautų antplūdis, ji gali prašyti operatyvinio ir techninio migracijos valdymo rėmimo grupių pastiprinimo. Ši valstybė narė Agentūrai ir kitoms susijusioms Sąjungos agentūroms, pirmiausia Europos prieglobsčio paramos biurui ir Europolui, pateikia pastiprinimo prašymą ir savo poreikių vertinimą.
2. Vykdomasis direktorius, derindamas veiksmus su kitomis susijusiomis Sąjungos agentūromis, vertina valstybės narės pagalbos prašymą ir jos poreikių vertinimą, siekdamas nustatyti išsamų iš įvairios atitinkamų Sąjungos agentūrų koordinuojamos veiklos sudarytą pastiprinimo priemonių rinkinį, kuriam turėtų pritarti atitinkama valstybė narė.
3. Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių, Europos grąžinimo pagalbos būrių ir iš Agentūros darbuotojų paskirtų ekspertų migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms teikiamas operatyvinis ir techninis pastiprinimas gali būti:
 - a) prie išorės sienų atvykstančių trečiųjų šalių piliečių patikra, įskaitant tų trečiųjų šalių piliečių tapatybės nustatymą, registravimą, apklausas ir, jei to prašo valstybė narė, trečiųjų šalių piliečių pirštų atspaudų ėmimą;
 - b) informacijos teikimas asmenims, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, arba prašymų dėl perkėlimo Europos Sąjungoje pateikėjams arba potencialiems šių prašymų pateikėjams;
 - c) techninė ir operacinė pagalba grąžinimo srityje, įskaitant rengimąsi grąžinimo operacijoms ir jų organizavimą.
4. Agentūra, bendradarbiaudama su kitomis susijusiomis Sąjungos agentūromis, padeda Komisijai koordinuoti migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą.

18 straipsnis

Padėtis prie išorės sienų, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų

1. Jei valstybė narė nesiima būtinų taisomųjų priemonių pagal 12 straipsnio 6 dalyje nurodytą Valdančiosios tarybos sprendimą arba jei prie išorės sienų susidaro neproporcingai didelis migracijos spaudimas, dėl kurio išorės sienų kontrolė tampa neveiksminga ir todėl gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas, Komisija, pasikonsultavusi su Agentūra, įgyvendinimo aktu gali priimti sprendimą, kuriame nustatomos Agentūros įgyvendintinos priemonės ir reikalaujama, kad, įgyvendinant šias priemones, atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 79 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Dėl tinkamai pagrįstų privalomų skubos priežasčių, susijusių su Šengeno erdvės veikimu, Komisija 79 straipsnio 5 dalyje nurodyta tvarka priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus.
2. Pagal 1 dalį Komisija nustato vieną arba kelias iš toliau nurodytų Agentūros taikytinų priemonių:

- a) organizuoti ir koordinuoti skubią pasienio pagalbą ir iš skubios pagalbos rezervo dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, o prireikus – papildomus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius;
 - b) dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms migrantų antplūdžio vietose;
 - c) koordinuoti vienos arba kelių valstybių narių ir trečiųjų šalių veiklą prie išorės sienų, įskaitant kartu su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis vykdomas bendras operacijas;
 - d) dislokuoti techninę įrangą;
 - e) organizuoti grąžinimo pagalbą.
3. Vykdomasis direktorius per dvi darbo dienas nuo Komisijos sprendimo priėmimo dienos Priežiūros valdybos patarimu nustato veiksmus, kurių reikia imtis siekiant praktiškai įgyvendinti Komisijos sprendime nustatytas priemones, įskaitant techninę įrangą, taip pat sienų apsaugos pareigūnų ir kitų susijusių darbuotojų, kurių reikia siekiant įgyvendinti to sprendimo tikslus, skaičių ir profilius.
 4. Kartu per tas pačias dvi darbo dienas vykdomasis direktorius pateikia atitinkamai valstybei narei veiklos plano projektą. Per dvi darbo dienas nuo jo pateikimo vykdomasis direktorius ir atitinkama valstybė narė parengia veiklos planą.
 5. Agentūra nedelsdama ir bet kuriuo atveju per tris darbo dienas nuo veiklos plano parengimo Komisijos sprendime nustatytoms priemonėms praktiškai įgyvendinti iš 19 straipsnio 5 dalyje nurodyto skubios pagalbos rezervo dislokuoja būtiną techninę įrangą ir darbuotojus. Antrajame etape ir bet kuriuo atveju per penkias darbo dienas nuo skubios pagalbos rezervo dislokavimo prireikus dislokuojama papildoma techninė įranga ir papildomi Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai.
 6. Atitinkama valstybė narė vykdo Komisijos sprendimą; šiuo tikslu ji nedelsdama bendradarbiauja su Agentūra ir imasi būtinų veiksmų, siekdama palengvinti to sprendimo įgyvendinimą, taip pat praktinį tame sprendime ir su vykdomuoju direktoriumi sutartame veiklos plane nustatytų priemonių taikymą.
 7. Valstybės narės siunčia vykdomojo direktoriaus pagal 2 dalį nustatytus sienų apsaugos pareigūnus ir kitus susijusius darbuotojus. Valstybės narės negali remtis 19 straipsnio 3 ir 6 dalyse nurodyta išskirtine padėtimi.

19 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių sudėtis ir dislokavimas

1. Agentūra dislokuoja sienų apsaugos pareigūnus ir kitus susijusius darbuotojus kaip Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narius bendroms operacijoms vykdyti, skubiai pasienio pagalbai teikti ir migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms tenkinti. Agentūra taip pat gali dislokuoti iš savo darbuotojų paskirtus ekspertus.
2. Vykdomojo direktoriaus siūlymu Valdančioji taryba absoliučia balsavimo teise turinčių narių balsų dauguma nusprendžia dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams skirtinų sienų apsaugos pareigūnų profilių ir bendro skaičiaus. Tokia pat tvarka taikoma visiems tolesniems profilių ir bendro skaičiaus pakeitimams. Iš nacionalinių rezervų valstybės narės, remdamosi įvairiais Agentūros apibrėžtais

profiliais, papildo Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, paskirdamos į juos reikalingus profilius atitinkančius sienų apsaugos pareigūnus.

3. Valstybių narių įnašas, susijęs su jų sienų apsaugos pareigūnais, dalyvaujančiais konkrečiose bendrose operacijose ateinančiais metais, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal šiuos susitarimus valstybės narės Agentūros prašymu skiria sienų apsaugos pareigūnus dislokuoti, nebent jose susidaro išskirtinė padėtis, dėl kurios labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 21 darbo dienai iki planuojamos dislokacijos.
4. Dėl skubios pasienio pagalbos Valdančioji taryba Agentūros vykdomojo direktoriaus siūlymu trijų ketvirtadalių balsų dauguma sprendžia dėl sienų apsaugos pareigūnų, paskirtinų Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių skubios pagalbos rezervui, profilių ir mažiausio skaičiaus. Tokia pat tvarka taikoma vėliau keičiant skubios pagalbos rezervo sienų apsaugos pareigūnų profilius ir bendrą skaičių. Valstybės narės, remdamosi įvairiais apibrėžtais profiliais, iš nacionalinės ekspertų grupės papildo skubios pagalbos rezervą, paskirdamos į jį reikalingus profilius atitinkančius sienų apsaugos pareigūnus.
5. Skubios pagalbos rezervą sudaro Agentūrai nedelsiant perduodami nuolatiniai būriai, kuriuos iš kiekvienos valstybės narės galima dislokuoti per tris darbo dienas po to, kai vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė sutaria dėl veiklos plano. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė kasmet paskiria Agentūrai tam tikrą skaičių sienų apsaugos pareigūnų – bent 3 proc. išorės sausumos arba jūrų sienų neturinčių valstybių narių darbuotojų ir 2 proc. išorės sausumos arba jūrų sienas turinčių valstybių narių darbuotojų; Valdančiosios tarybos sprendime nurodytus profilius atitinkančių sienų apsaugos pareigūnų turi būti ne mažiau kaip 1 500.
6. Iš skubios pagalbos rezervo dislokuojami Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai prireikus nedelsiant papildomi kitais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais. Šiuo tikslu valstybės narės Agentūros prašymu nedelsdamos nurodo savo nacionalinio rezervo sienų apsaugos pareigūnų, kuriuos jos gali išsiųsti per penkias darbo dienas nuo skubios pasienio pagalbos teikimo pradžios, skaičių, vardus, pavardes ir profilius. Valstybės narės Agentūros prašymu skiria sienų apsaugos pareigūnus dislokuoti, nebent jose susidaro išskirtinė padėtis, dėl kurios labai sunku vykdyti nacionalines užduotis.
7. Valstybės narės užtikrina, kad jų skiriamų sienų apsaugos pareigūnų ir kitų susijusių darbuotojų profiliai ir skaičius atitiktų profilius ir skaičių, dėl kurių nusprendė Valdančioji taryba. Dislokavimo trukmę nustato buveinės valstybė narė; bet kuriuo atveju ji negali būti trumpesnė nei 30 dienų.
8. Agentūra papildo Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius kompetentingais sienų apsaugos pareigūnais, kuriuos valstybės narės delegavo į Agentūrą kaip nacionalinius ekspertus. Valstybių narių įnašas, susijęs su jų sienų apsaugos pareigūnų delegavimu į Agentūrą ateinantiems metams, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal šiuos susitarimus valstybės narės skiria sienų apsaugos pareigūnus deleguoti, nebent dėl to labai pasunkėtų nacionalinių užduočių vykdymas. Susidarius tokiai padėčiai, valstybės narės gali atšaukti deleguotuosius sienų apsaugos pareigūnus.

Šio delegavimo trukmė gali būti 12 arba daugiau mėnesių; bet kuriuo atveju ji negali būti trumpesnė nei trys mėnesiai. Deleguotieji sienų apsaugos pareigūnai laikomi

būrių nariais; jiems pavedama vykdyti būrių narių užduotis ir įgaliojimus. Sienos apsaugos pareigūnus delegavusi valstybė narė laikoma buveinės valstybe nare.

Kiti laikinai Agentūros įdarbinti darbuotojai, kurie nėra kvalifikuoti vykdyti sienų kontrolės funkcijų, per bendras operacijas gali būti dislokuojami tik koordinavimo užduotims vykdyti ir neturi būti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dalimi.

9. Agentūra Europos Parlamentui kasmet teikia duomenis apie sienų apsaugos pareigūnų, kuriuos kiekviena valstybė narė pagal šį straipsnį įsipareigojo skirti į Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, skaičių.

20 straipsnis

Nurodymai Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dislokavimo laikotarpiu nurodymus būriams pagal veiklos planą duoda priimančioji valstybė narė.
2. Agentūra per savo koordinavimo pareigūną gali pranešti priimančiajai valstybei narei savo nuomonę dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams duotų nurodymų. Šiuo atveju priimančioji valstybė narė apsveria šią nuomonę ir, kiek įmanoma, į ją atsižvelgia.
3. Jei Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams duodami nurodymai neatitinka veiklos plano, koordinavimo pareigūnas nedelsdamas praneša apie tai vykdomajam direktoriui, o šis prireikus gali imtis veiksmų pagal 24 straipsnio 2 dalį.
4. Būrių nariai, vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, visapusiškai gerbia pagrindines teises, įskaitant teisę pasinaudoti prieglobsčio procedūra, ir žmogaus orumą. Visos priemonės, kurių jie imasi vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, yra proporcingos šiomis priemonėmis siekiamiems tikslams. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, jie nediskriminuoja asmenų dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.
5. Būrių nariams ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausmės priemonės. Jei vykdamas bendrą operaciją arba teikiant skubią pasienio pagalbą pažeidžiamos pagrindinės teisės arba nevykdomi įsipareigojimai tarptautinės apsaugos srityje, buveinės valstybė narė pagal savo nacionalinės teisės aktus nustato tinkamas drausmės arba kitokias priemones.

21 straipsnis

Koordinavimo pareigūnas

1. Agentūra užtikrina operatyvinį visų organizacinių aspektų įgyvendinimą, įskaitant Agentūros darbuotojų dalyvavimą vykdamas bendras operacijas, bandomuosius projektus arba teikiant skubią pasienio pagalbą.
2. Vykdomasis direktorius iš Agentūros darbuotojų paskiria vieną arba daugiau ekspertų, kurie turėtų būti išsiunčiami kaip kiekvienos bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos koordinavimo pareigūnai. Vykdomasis direktorius apie skyrimą praneša priimančiajai valstybei narei.

3. Koordinavimo pareigūnas visais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dislokavimo aspektais veikia Agentūros vardu. Koordinavimo pareigūnų užduotis – skatinti priimančiųjų ir dalyvaujančių valstybių narių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą. Koordinavimo pareigūnas pirmiausia:
 - a) palaiko ryšius tarp Agentūros ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių, Agentūros vardu teikdamas pagalbą sprendžiant visus su jų dislokavimo būriuose sąlygomis susijusius klausimus;
 - b) prižiūri, ar tinkamai įgyvendinamas veiklos planas;
 - c) veikia Agentūros vardu visais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dislokavimo aspektais ir teikia Agentūrai ataskaitas visais šiais aspektais;
 - d) teikia Agentūrai ataskaitas aspektais, susijusiais su tuo, ar priimančioji valstybė narė teikia pakankamai garantijų, siekdama užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą vykdant bendrą operaciją arba teikiant skubią pasienio pagalbą;
 - e) praneša vykdomajam direktoriui, jei Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams duodami priimančiųjų valstybių narių nurodymai neatitinka veiklos plano.
4. Dėl bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos vykdomasis direktorius gali leisti koordinavimo pareigūnui padėti spręsti bet kokius nesutarimus dėl veiklos plano vykdymo ir būrių dislokavimo.

22 straipsnis

Nacionalinis informacijos centras

Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 įsteigtas nacionalinis koordinavimo centras veikia kaip nacionalinis informacijos centras, teikiantis Agentūrai informaciją visais su Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais susijusiais klausimais.

23 straipsnis

Išlaidos

1. Agentūra padengia visas toliau nurodytas išlaidas, kurias valstybės narės patiria siųsdamos savo sienų apsaugos pareigūnus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams, įskaitant skubios pagalbos rezervą, dislokuoti:
 - (a) kelionių iš buveinės valstybės narės į priimančiąją valstybę narę ir iš priimančiosios valstybės narės į buveinės valstybę narę išlaidas;
 - (b) skiepijimo išlaidas;
 - (c) specialaus draudimo išlaidas;
 - (d) sveikatos priežiūros išlaidas;
 - (e) dienpinigius, įskaitant apgyvendinimo išlaidas;
 - (f) su Agentūros technine įranga susijusias išlaidas.
2. Išsamias Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių dienpinigių mokėjimo taisykles nustato ir prireikus atnaujina Valdančioji taryba.

24 straipsnis

Bendrų operacijų vykdymo ir skubios pasienio pagalbos teikimo sustabdymas arba nutraukimas

1. Vykdomasis direktorius, informavęs atitinkamą valstybę narę, nutraukia bendras operacijas arba skubios pasienio pagalbos teikimą, jei nebeįvykdomos šios veiklos vykdymo sąlygos.
2. Vykdomasis direktorius gali panaikinti bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos finansavimą arba sustabdyti šią operaciją arba šios pagalbos teikimą, jei priimančioji valstybė narė nesilaiko veiklos plano.
3. Vykdomasis direktorius panaikina bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos finansavimą arba visiškai arba iš dalies sustabdo bendrą operaciją arba skubios pasienio pagalbos teikimą, jei mano, kad daromi arba gali būti tebedaromi rimti pagrindinių teisių arba įsipareigojimų tarptautinės apsaugos srityje pažeidimai.

25 straipsnis

Bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos vertinimas

Vykdomasis direktorius vertina bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos rezultatus ir per 60 dienų nuo tų bendrų operacijų ir projektų pabaigos perduoda išsamias vertinimo ataskaitas Valdančiajai tarybai, kartu pateikdamas pagrindinių teisių pareigūno pastabas. Agentūra atlieka išsamią lyginamąją tų rezultatų analizę, siekdama pagerinti būsimų bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos kokybę, nuoseklumą ir veiksmingumą; ji šią analizę įtraukia į savo konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą.

4 SKIRSNIS

GRAŽINIMAS

26 straipsnis

Gražinimo biuras

1. Gražinimo biuras atsako už su gražinimu susijusios Agentūros veiklos vykdymą laikantis pagarbos pagrindinėms teisėms ir Sąjungos teisės aktų bei tarptautinės teisės aktų bendrųjų principų, įskaitant pabėgėlių apsaugos ir su žmogaus teisėmis susijusius įsipareigojimus. Gražinimo biuras pirmiausia:
 - a) techniniu ir veiklos lygmeniu koordinuoja valstybių narių vykdomą gražinimo veiklą, siekiant užtikrinti integruotą gražinimo valdymo sistemą valstybių narių kompetentingose institucijose, dalyvaujant susijusioms trečiųjų šalių valdžios institucijoms ir kitiems susijusiems suinteresuotiesiems subjektams;
 - b) teikia operacinę paramą valstybėms narėms, kurių gražinimo sistemos patiria didelį spaudimą;
 - c) koordinuoja susijusių IT sistemų naudojimą ir teikia paramą vykdant konsulinį bendradarbiavimą trečiųjų šalių piliečių tapatybės nustatymo ir kelionės dokumentų

įgijimo srityse, organizuoja ir koordinuoja grąžinimo operacijas ir teikia su savanorišku išvykimu susijusią paramą;

d) koordinuoja su grąžinimu susijusią Agentūros veiklą, kaip nustatyta šiame reglamente;

e) organizuoja, skatina ir koordinuoja veiklą, kuria valstybėms narėms sudaromos sąlygos tarpusavyje keistis informacija, taip pat nustatyti ir kaupti geriausią patirtį grąžinimo klausimais;

f) finansuoja arba bendrai finansuoja šiame skyriuje nurodytas operacijas, pagalbą ir veiklą dotacijomis iš savo biudžeto, vadovaudamasis Agentūrai taikytinomis finansinėmis taisyklėmis.

2. Operacinė parama, nurodyta 1 dalies b punkte, yra veiksmai, kuriais valstybėms narėms padedama įgyvendinti kompetentingų nacionalinių valdžios institucijų taikomas grąžinimo procedūras, pirmiausia teikiant:

a) vertimo žodžiu paslaugas;

b) informaciją apie trečiąsias šalis, į kurias grąžinama;

c) patarimus apie grąžinimo procedūrų taikymą ir valdymą pagal Direktyvą 2008/115/EB;

d) pagalbą taikant priemones, būtinas siekiant užtikrinti grąžinamų asmenų pasiekiamumą grąžinimo tikslais ir kad jie nepasislėptų.

3. Grąžinimo biuras, glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Komisija ir Europos migracijos tinklu, siekia tarpusavyje susieti ir sujungti Sąjungos lėšomis finansuojamus grąžinimo srities tinklus ir programas⁴³.

4. Agentūra gali naudotis grąžinimo srityje teikiamomis Sąjungos finansinėmis priemonėmis. Agentūra užtikrina, kad pagal jos ir valstybių narių dotacijų susitarimus bet kokia finansinė parama būtų skiriama tik jei visiškai laikomasi Pagrindinių teisių chartijos.

27 straipsnis

Grąžinimo operacijos

1. Pagal Direktyvą 2008/115/EB ir nesvarstydamą sprendimų dėl grąžinimo pagrįstumo Agentūra teikia būtiną pagalbą ir vienos arba kelių dalyvaujančių valstybių narių prašymu užtikrina grąžinimo operacijų koordinavimą arba organizavimą, taip pat užsakydama orlaivius šioms operacijoms. Agentūra savo iniciatyva gali pasiūlyti valstybėms narėms koordinuoti arba organizuoti grąžinimo operacijas.

2. Valstybės narės bent kartą per mėnesį informuoja Agentūrą apie savo planuojamas nacionalines grąžinimo operacijas, taip pat apie joms reikiamą Agentūros pagalbą arba koordinavimo veiklą. Agentūra parengia tęstinį veiklos planą, kad galėtų teikti prašančiosioms valstybėms narėms būtiną operacinį pastiprinimą, įskaitant techninę įrangą. Agentūra, remdamasi poreikių vertinimu, savo iniciatyva į tęstinį veiklos planą gali įtraukti grąžinimo operacijų, kurias laiko būtinomis, datas ir grąžinamų asmenų kelionės tikslo vietas. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu sprendžia dėl tęstinio veiklos plano *modus operandi*.

⁴³ OL L 131, 2008 5 21, p. 7.

3. Agentūra dalyvaujančių valstybių narių prašymu arba savo iniciatyva gali pasiūlyti teikti reikiamą pagalbą ir užtikrinti grąžinimo operacijų, kurioms trečioji šalis, į kurią grąžinama, teikia transporto priemones ir siunčia priverstinio grąžinimo lydinčiuosius asmenis, (parsigabenamųjų grąžinimo operacijų) koordinavimą arba organizavimą. Dalyvaujančios valstybės narės ir Agentūra užtikrina, kad per visą išsiuntimo operaciją būtų gerbiamos pagrindinės teisės ir užtikrinamas proporcingas suvaržymo priemonių taikymas. Visoje grąžinimo operacijoje iki atvykimo į trečiąją šalį, į kurią grąžinama, dalyvauja bent vienas valstybės narės atstovas ir pagal 28 straipsnį įsteigtos grupės priverstinio grąžinimo stebėtojas.
4. Agentūra gali teikti reikiamą pagalbą ir dalyvaujančių valstybių narių arba trečiosios šalies prašymu užtikrinti arba savo iniciatyva pasiūlyti užtikrinti, kad būtų koordinuojamos arba organizuojamos grąžinimo operacijos, per kurias tam tikras skaičius grąžinamų asmenų, kuriems taikomas trečiosios šalies sprendimas grąžinti, būtų siunčiamas iš šios trečiosios šalies į kitą trečiąją šalį, į kurią grąžinama, (mišrios grąžinimo operacijos), jei sprendimą grąžinti paskelbusioje trečiojoje šalyje taikoma Europos žmogaus teisių konvencija. Dalyvaujančios valstybės narės ir Agentūra, dalyvaujant priverstinio grąžinimo stebėtojams ir trečiųjų šalių priverstinio grąžinimo lydintiesiems asmenims, privalo užtikrinti, kad per visą išsiuntimo operaciją būtų gerbiamos pagrindinės teisės ir būtų užtikrinamas proporcingas suvaržymo priemonių taikymas.
5. Kiekviena grąžinimo operacija stebima pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį. Grąžinimo operacijų stebėseną vykdoma vadovaujantis objektyviais ir skaidriais kriterijais ir apima visą grąžinimo operaciją – nuo etapo prieš išvykimą iki grąžinamų asmenų perdavimo trečiojoje šalyje, į kurią grąžinama.
6. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja grąžinimo operacijas dotacijomis iš savo biudžeto pagal jai taikomas finansines taisykles, teikdama pirmenybę daugiau nei vienos valstybės narės arba iš migrantų antplūdžio vietų vykdomoms operacijoms.

28 straipsnis

Priverstinio grąžinimo stebėtojų grupė

1. Agentūra iš nacionalinių kompetentingų institucijų sudaro pagal 35 straipsnį išmokytų priverstinio grąžinimo stebėtojų grupę, vykdančią priverstinio grąžinimo stebėsenos veiklą pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį.
2. Vykdomasis direktorius nustato šiai grupei paskirtinų priverstinio grąžinimo stebėtojų profilį ir skaičių. Tokia pat procedūra taikoma visiems tolesniems profilio ir skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės papildo šią grupę, paskirdamos į ją apibrėžtą profilį atitinkančius priverstinio grąžinimo stebėtojus.
3. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia priverstinio grąžinimo stebėtojus į dalyvaujančias valstybes nares, kad šie jos vardu stebėtų, ar tinkamai įgyvendinama grąžinimo operacija, ir dalyvautų teikiant grąžinimo pagalbą.

29 straipsnis

Priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų grupė

1. Agentūra iš nacionalinių kompetentingų įstaigų sudaro pagal 35 straipsnį išmokytų priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų grupę, vykdančią grąžinimo operacijas pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus reikalavimus.
2. Vykdomasis direktorius nustato šiai grupei paskirtinų priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų profilį ir skaičių. Tokia pat procedūra taikoma visiems tolesniems profilio ir skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės papildo šią grupę, paskirdamos į ją apibrėžtą profilį atitinkančius priverstinio grąžinimo lydinčiuosius asmenis.
3. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia šiuos lydinčiuosius asmenis į dalyvaujančias valstybes nares, kad jie galėtų lydėti grąžinamus asmenis jų vardu ir dalyvauti teikiant grąžinimo pagalbą.

30 straipsnis

Gražinimo specialistų grupė

1. Agentūra įsteigia grąžinimo specialistų grupę, kurią sudaro pagal 35 straipsnį išmokyti nacionalinių kompetentingų įstaigų ir jos pačios darbuotojų grąžinimo specialistai, turintys su grąžinimu susijusiai veiklai vykdyti būtinų gebėjimų ir patirties. Šie specialistai skiriami konkrečioms užduotims vykdyti, pvz., tam tikrų trečiųjų šalių piliečių grupėms nustatyti, kelionių dokumentams iš trečiųjų šalių įgyti ir konsuliniam bendradarbiavimui lengvinti.
2. Vykdomasis direktorius nustato šiai grupei paskirtinų priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų profilį ir skaičių. Tokia pat procedūra taikoma visiems tolesniems profilio ir skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės papildo šią grupę, paskirdamos į ją apibrėžtą profilį atitinkančius specialistus.
3. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia šiuos specialistus į grąžinimo operacijose dalyvaujančias valstybes nares ir dalyvauti teikiant grąžinimo pagalbą.

31 straipsnis

Europos grąžinimo pagalbos būriai

1. Agentūra iš 28, 29 ir 30 straipsniuose nurodytų grupių sudaro teikiant grąžinimo paramą dislokuotinus prie poreikių pritaikytus Europos grąžinimo pagalbos būrius.
2. 20, 21 ir 23 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi Europos grąžinimo pagalbos būriams.

32 straipsnis

Gražinimo pagalba

1. Jei pagal Direktyvą 2008/115/EB valstybėms narėms vykdant įsipareigojimą grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius tenka didelė našta, Agentūra vienos arba kelių valstybių narių prašymu gali teikti reikiamą techninę ir operacinę pagalbą kaip grąžinimo pagalbą. Ši pagalba gali būti Europos grąžinimo pagalbos būrių dislokavimas priimančiosiose valstybėse narėse ir grąžinimo operacijų iš priimančiųjų valstybių narių organizavimas. Valstybės narės reguliariai informuoja

Agentūrą apie savo techninės ir operacinės pagalbos poreikius, o Agentūra, į juos atsižvelgdama, rengia tęstinį grąžinimo pagalbos planą.

2. Jei pagal Direktyvą 2008/115/EB valstybės narės, vykdydamos įsipareigojimą grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius, patiria specifinį ir neproporcingai didelį spaudimą, Agentūra vienos arba kelių valstybių narių prašymu gali teikti reikiamą techninę ir operacinę pagalbą kaip skubią grąžinimo pagalbą. Agentūra gali siūlyti teikti šią techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms savo iniciatyva. Skubi grąžinimo pagalba gali būti skubus Europos grąžinimo pagalbos būrių dislokavimas priimančiosiose valstybėse narėse ir grąžinimo operacijų iš priimančiųjų valstybių narių organizavimas.
3. Vykdomasis direktorius, sutaręs su priimančiosiomis valstybėmis narėmis ir valstybėmis narėmis, kurios yra pasirengusios dalyvauti teikiant grąžinimo pagalbą, nedelsdamas parengia veiklos planą.
4. Veiklos planas Agentūrai, priimančiosioms ir dalyvaujančioms valstybėms narėms yra privalomas; į jį įtraukiami visi teikiant grąžinimo pagalbą būtini aspektai, pirmiausia padėties aprašymas, tikslai, pagalbos teikimo pradžia ir numatoma trukmė, geografinė aprėptis ir galimas dislokavimas trečiosiose šalyse, Europos grąžinimo pagalbos būrių sudėtis, logistika, finansinės nuostatos, bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, kitomis Sąjungos agentūromis ir įstaigomis, atitinkamomis tarptautinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis tvarka. Bet kokiems veiklos plano pakeitimams ar pritaikymams turi pritarti vykdomasis direktorius, priimančioji valstybė narė ir dalyvaujančios valstybės narės. Agentūra pakeisto arba pritaikyto veiklos plano kopiją nedelsdama išsiunčia atitinkamoms valstybėms narėms ir Valdančiajai tarybai.
5. Vykdomasis direktorius sprendimą dėl veiklos plano priima kuo greičiau, o 2 dalyje nurodytu atveju – per penkias darbo dienas. Apie sprendimą nedelsiant raštu pranešama atitinkamoms valstybėms narėms ir Valdančiajai tarybai.
6. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja grąžinimo pagalbą dotacijomis iš savo biudžeto, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis.

III SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 SKIRSNIS

BENDROSIOS TAISYKLĖS

33 straipsnis

Pagrindinių teisių apsauga ir pagrindinių teisių strategija

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos joms pavestas užduotis pagal šį reglamentą, užtikrina pagrindinių teisių apsaugą laikantis susijusių Sąjungos teisės aktų, pirmiausia Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, susijusių tarptautinės teisės aktų, įskaitant Konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir įsipareigojimus, susijusius su galimybe pasinaudoti tarptautine apsauga, ypač negrąžinimo principo.

Šiuo tikslu Agentūra parengia, toliau plėtoja ir įgyvendina Pagrindinių teisių strategiją.

2. Vykdydamos joms pavestas užduotis, Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos užtikrina, kad joks asmuo nebūtų išlaipinamas, verčiamas atvykti, palydimas arba kitaip perduodamas arba grąžinamas šalies valdžios institucijoms pažeidžiant negrąžinimo principą arba esant rizikai, kad asmuo iš tos šalies gali būti išsiųstas arba grąžintas į kitą šalį pažeidžiant tą principą.
3. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos joms pavestas užduotis, atsižvelgia į ypatingus vaikų, prekybos žmonėmis aukų, asmenų, kuriems būtina medicininė pagalba, asmenų, kuriems būtina tarptautinė apsauga, asmenų, atsidūrusių nelaimėje jūroje, ir kitų asmenų, kurie dėl savo padėties yra itin pažeidžiami, poreikius.
4. Palaikydama santykius su valstybėmis narėmis ir bendradarbiaudama su trečiosiomis šalimis Agentūra, vykdydama jai pavestas užduotis, atsižvelgia į Konsultacinio forumo ir pagrindinių teisių pareigūno ataskaitas.

34 straipsnis

Elgesio kodeksai

1. Agentūra parengia ir toliau tobulina visoms Agentūros koordinuojamoms sienų kontrolės operacijoms taikytiną elgesio kodeksą. Elgesio kodekse nustatomos visiems Agentūros veikloje dalyvaujantiems asmenims taikytinos procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti teisinės valstybės ir pagarbos pagrindinėms teisėms principus, ypatingą dėmesį skiriant nelydimiems nepilnamečiams, asmenims, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, ir tarptautinės apsaugos siekiantiems asmenims.
2. Agentūra parengia ir reguliariai atnaujinama neteisėtai šalyse esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui taikomą elgesio kodeksą; jis taikomas vykdant visas Agentūros koordinuojamas ar organizuojamas grąžinimo operacijas ir teikiant visą Agentūros koordinuojamą ar organizuojamą grąžinimo pagalbą. Šiame elgesio kodekse aprašomos bendrosios standartizuotos procedūros, kuriomis paprastinamas grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos organizavimas ir užtikrinamas humaniškas grąžinimas, visapusiškai gerbiant pagrindines teises, pirmiausia gerbiant žmogaus orumą, laikantis kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo draudimo principų, gerbiant teisę į laisvę ir saugumą, taip pat teisę į asmens duomenų apsaugą ir nediskriminavimą.
3. Grąžinimo elgesio kodekse ypatingas dėmesys skiriamas valstybių narių įsipareigojimui užtikrinti veiksmingą priverstinio grąžinimo stebėsenos sistemą, kaip nustatyta Direktyvos 2008/115/EB⁴⁴ 8 straipsnio 6 dalyje, ir pagrindinių teisių strategijai.
4. Agentūra, bendradarbiaudama su Konsultaciniu forumu, parengia ir reguliariai atnaujinama savo elgesio kodeksus.

35 straipsnis

Mokymas

⁴⁴ OL L 348, 2008 12 21, p. 98.

1. Agentūra, bendradarbiaudama su atitinkamais valstybių narių mokymo subjektais, parengia konkrečias mokymo priemones ir rengia sienų apsaugos pareigūnams ir kitiems susijusiems darbuotojams, kurie yra Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariai, specializuotus su jų užduotimis ir įgaliojimais susijusius mokymo kursus. Iš Agentūros darbuotojų paskirti ekspertai kartu su šiais sienų apsaugos pareigūnais reguliariai rengia pratybas pagal Agentūros metinėje darbo programoje nurodytą specializuotą mokymo kursų ir pratybų tvarkaraštį.
2. Agentūra imasi būtinų iniciatyvų užtikrinti, kad visi valstybių narių sienų apsaugos pareigūnai ir kiti susiję Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių veikloje dalyvaujantys darbuotojai, taip pat Agentūros darbuotojai, prieš pradėdami dalyvauti Agentūros rengiamoje operatyvinėje veikloje, būtų išėję mokymą atitinkamose Sąjungos ir tarptautinės teisės, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą, taip pat paieškos ir gelbėjimo, srityse.
3. Agentūra imasi būtinų iniciatyvų užtikrinti su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių į 28, 29 ir 30 straipsniuose nurodytas grupes įtrauktinų darbuotojų mokymą. Agentūra užtikrina, kad visi vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą dalyvaujantys darbuotojai ir Agentūros darbuotojai, prieš pradėdami dalyvauti Agentūros rengiamoje operatyvinėje veikloje, būtų išėję mokymą atitinkamose Sąjungos ir tarptautinės teisės, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą, srityse.
4. Agentūra nustato ir toliau tobulina bendrąją pagrindinę sienų apsaugos pareigūnų mokymo programą ir Europos lygmeniu rengia valstybių narių nacionalinių sienų apsaugos pareigūnų instruktorių mokymus, įskaitant pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą ir atitinkamos jūrų teisės sritis. Agentūra, pasikonsultavusi su Konsultaciniu forumu, parengia bendrąją pagrindinę mokymo programą. Valstybės narės įtraukia bendrąją pagrindinę programą į savo nacionalinių sienų apsaugos pareigūnų ir vykdant su grąžinimu susijusias užduotis dalyvaujančių darbuotojų mokymą.
5. Agentūra taip pat rengia valstybių narių kompetentingų nacionalinių tarnybų pareigūnams skirtus papildomus mokymo kursus ir seminarus, susijusius su išorės sienų kontrole ir trečiųjų šalių piliečių grąžinimu.
6. Agentūra gali organizuoti mokymo veiklą bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis jų teritorijoje.
7. Agentūra sukuria mainų programą, pagal kurią Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių veikloje dalyvaujantys sienų apsaugos pareigūnai ir Europos grąžinimo pagalbos būrių veikloje dalyvaujantys darbuotojai galėtų įgyti žinių arba specialių įgūdžių, pasisemdami patirties ir įgydami gerosios patirties užsienyje, dirbdami kartu su kitos valstybės narės sienų apsaugos pareigūnais ir darbuotojais, vykdančiais su grąžinimu susijusias užduotis.

36 straipsnis

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

1. Agentūra aktyviai stebi ir padeda vykdyti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, susijusią su išorės sienų kontrole, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų, pvz., nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų, taikymą, ir su grąžinimu. Agentūra informuoja Komisiją ir valstybes nares apie šių mokslinių tyrimų rezultatus.

Prireikus ji gali remtis šiais rezultatais vykdydama bendras operacijas, teikdama skubią pasienio pagalbą, vykdydama grąžinimo operacijas ir teikdama grąžinimo pagalbą.

2. Agentūra padeda valstybėms narėms ir Komisijai nustatyti pagrindines mokslinių tyrimų temas. Agentūra padeda Komisijai apibrėžti ir įgyvendinti susijusias Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos bendrąsias programas.
3. Agentūra pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, pirmiausia pagal specialiąją programą, kuria įgyvendinama programa „Horizontas 2020“, įgyvendina su sienų saugumu susijusias mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrosios programos dalis. Šiuo tikslu Agentūra vykdo šias užduotis:
 - a) vadovauja tam tikriems programų įgyvendinimo etapams ir tam tikriems konkrečių projektų etapams, remdamasi Komisijos patvirtintomis susijusiomis darbo programomis, jei įgaliojimų suteikimo akte Komisija Agentūrai suteikė reikiamus įgaliojimus;
 - b) nustato biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo priemones ir įgyvendina visus programai valdyti būtinus veiksmus, jei įgaliojimų suteikimo akte Komisija Agentūrai suteikė reikiamus įgaliojimus;
 - c) padeda įgyvendinti programą, jei įgaliojimų suteikimo akte Komisija Agentūrai suteikė reikiamus įgaliojimus.
4. Agentūra gali planuoti ir įgyvendinti bandomuosius projektus į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais.

37 straipsnis

Techninės įrangos įsigijimas

1. Agentūra gali pati ar bendros nuosavybės teise su valstybe nare įsigyti arba išsinuomoti techninę įrangą, kuri būtų dislokuojama vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas, teikiant grąžinimo pagalbą arba vykdant techninės pagalbos projektus, vadovaujantis Agentūrai taikytinomis finansinėmis taisyklėmis.
2. Agentūra su Valdančiąja taryba pasikonsultavusio vykdomojo direktoriaus sprendimu gali įsigyti techninę, pvz., pirštų atspaudų ėmimo, įrangą. Prieš įsigyjant arba išsinuomojant bet kokią Agentūrai daug kainuojančią įrangą atliekama išsami poreikių bei sąnaudų ir naudos analizė. Visos šios išlaidos turi būti numatytos Valdančiosios tarybos patvirtintame Agentūros biudžete.
3. Jei Agentūra įsigyja arba išsinuomuoja svarbios techninės įrangos, pvz., atviros jūros ir pakrantės patrulinių laivų, sraigtasparnių ar kitų orlaivių arba transporto priemonių, laikomasi šių sąlygų:
 - a) jei Agentūra įrangą įsigyja pati arba bendros nuosavybės teise, ji susitaria su viena valstybe nare, kad ši pasirūpins įrangos registracija pagal taikytinus tos valstybės narės teisės aktus;
 - b) jei įranga išsinuomojama, ji registruojama valstybėje narėje.
4. Remiantis Agentūros parengtu tipiniu susitarimu, registracijos valstybė narė ir Agentūra susitaria dėl sąlygų, kuriomis užtikrinami laikotarpiai, kada Agentūra gali nevaržomai naudotis bendros nuosavybės teisėmis priklausančiu turtu, ir dėl kitų

įrangos naudojimo sąlygų. Nuosavybės teise tik Agentūrai priklausanti techninė įranga perduodama Agentūrai jos prašymu; registracijos valstybė narė negali remtis 38 straipsnio 4 dalyje nurodyta išskirtine padėtimi.

5. Valstybė narė, kurioje įranga registruota, arba techninės įrangos tiekėjas skiria reikalingus ekspertus ir techninius darbuotojus, kad techninė įranga būtų naudojama teisiškai pagrįstu ir saugiu būdu.

38 straipsnis

Techninės įrangos rezervas

1. Agentūra sukuria ir tvarko centralizuotą techninės įrangos, esančios techninės įrangos rezerve, kurį sudaro valstybėms narėms arba Agentūrai priklausanti bei valstybėms narėms ir Agentūrai bendrai priklausanti išorės sienų kontrolei arba grąžinimui skirta įranga, registrą.
2. Vykdomasis direktorius nustato minimalų techninės įrangos kiekį atsižvelgdamas į Agentūros poreikius, visų pirma gebėjimą vykdyti bendras operacijas ir teikti skubią pasienio pagalbą pagal atitinkamų metų jos darbo programą.

Jei paaiškėja, kad minimalaus techninės įrangos kiekio nepakanka norint įvykdyti veiklos planą, dėl kurio susitarta siekiant vykdyti bendras operacijas arba teikti skubią pasienio pagalbą, Agentūra šį kiekį persvarsto remdamasi pagrįstais savo poreikiais ir pritarus valstybėms narėms.
3. Techninės įrangos rezervą sudaro minimalus įrangos kiekis pagal jos rūšį, kurio, kaip nustatyta, reikia Agentūrai. Techninės įrangos rezervo sąraše nurodyta įranga dislokuojama vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą.
4. Valstybės narės papildo techninės įrangos rezervą. Valstybių narių įnašas, susijęs su techninės įrangos rezervu ir dislokavimu konkrečioms operacijoms, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus ir kai techninė įranga atitinkamais metais yra įtraukiama į minimalų techninės įrangos kiekį, valstybės narės Agentūros prašymu skiria savo techninę įrangą dislokuoti, nebent jose susidaro išskirtinė padėtis, dėl kurios labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 30 dienų iki planuojamos dislokacijos. Įnašai į techninės įrangos rezervą kasmet persvarstomi.
5. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu kasmet nusprendžia dėl taisyklių, susijusių su technine įranga, įskaitant bendrą reikalingą minimalų techninės įrangos kiekį pagal techninės įrangos rūšį, dislokavimo sąlygas ir išlaidų atlyginimą. Biudžeto sudarymo tikslais šį sprendimą Valdančioji taryba turėtų priimti per 30 dienų nuo metinės darbo programos patvirtinimo dienos.
6. Vykdomasis direktorius per kiekvieną posėdį praneša Valdančiajai tarybai apie techninės įrangos rezervą sudarančios įrangos sudėtį ir dislokavimą. Jei minimalus techninės įrangos kiekis neužtikrintas, vykdomasis direktorius nedelsdamas apie tai praneša Valdančiajai tarybai. Valdančioji taryba nedelsdama priima sprendimą dėl techninės įrangos dislokavimo prioritetų ir imasi tinkamų veiksmų nustatytiems trūkumams pašalinti. Valdančioji taryba Komisijai praneša, kokie trūkumai nustatyti

ir kokių veiksmų imtasi. Po to Komisija apie tai ir apie savo vertinimą informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

7. Agentūra kiekvienais metais informuoja Europos Parlamentą apie techninės įrangos, kurią pagal šį straipsnį kiekviena valstybė narė skyrė į bendrą techninės įrangos rezervą, kiekį.
8. Valstybės narės techninės įrangos rezerve registruoja visas Vidaus saugumo specialiųjų veiksmų fondo lėšomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 515/2014⁴⁵ 7 straipsnio 1 dalį arba naudojantis bet koku kitu Sąjungos finansavimu, teikiamu valstybėms narėms siekiant didinti operatyvinius Agentūros gebėjimus, įsigytas transporto priemones ir operatyvinę įrangą. Ši techninė įranga yra atitinkamų metų minimalaus techninės įrangos kiekio dalis.

Valstybės narės skiria Agentūrai jos prašymu šią techninę įrangą dislokuoti; jos negali remtis 4 dalyje nurodyta išskirtine padėtimi.
9. Agentūra tvarko techninės įrangos rezervo registrą, kaip nurodyta toliau:
 - a) klasifikacija pagal įrangos rūšį ir operacijos rūšį;
 - b) klasifikacija pagal savininką (valstybė narė, Agentūra, kita);
 - c) bendras reikalingos įrangos kiekis;
 - d) atitinkamais atvejais – darbuotojų poreikis;
 - e) kita informacija, pvz., registracijos duomenys, vežimo ir priežiūros reikalavimai, taikoma nacionalinė eksporto tvarka, techniniai nurodymai arba kita su tinkamu įrangos naudojimu susijusi informacija.
10. Agentūra finansuoja 100 proc. techninės įrangos, priklausančios minimaliam techninės įrangos, kurią atitinkama valstybė narė tiekia tam tikrais metais, kiekiui, dislokavimo išlaidų. Techninės įrangos, nepriklausančios minimaliam techninės įrangos kiekiui, dislokavimą Agentūra finansuoja bendrai – daugiausia iki 75 % reikalavimus atitinkančių išlaidų, atsižvelgdama į konkrečias tokią techninę įrangą dislokuojančių valstybių narių aplinkybes.

39 straipsnis

Būrių narių užduotys ir įgaliojimai

1. Būrių nariai turi galėti vykdyti visas užduotis ir visus įgaliojimus, susijusius su sienų kontrole ir grąžinimu, taip pat būtinus siekiant įgyvendinti atitinkamai Reglamento (EB) Nr. 562/2006 ir Direktyvos 2008/115/EB tikslus.
2. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, būrių nariai laikosi Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų, gerbia pagrindines teises ir laikosi priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės aktų.
3. Būrių nariai gali vykdyti užduotis ir įgaliojimus tik pagal priimančiosios valstybės narės sienų apsaugos pareigūnų arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų nurodymus ir paprastai jiems esant, nebent priimančioji valstybė narė leido veikti jos vardu.

⁴⁵ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB (OL L 150, 2014 5 20, p. 143).

4. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, būrių nariai dėvi savo uniformas. Ant savo uniformų jie ryši mėlyną raištį su Sąjungos ir Agentūros emblema, kuriuo rodoma, kad jie dalyvauja vykdant bendrą operaciją, bandomąjį projektą, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą. Kad būrių narius galėtų identifikuoti priimančiosios valstybės narės nacionalinės valdžios institucijos, jie visada turi turėti akreditavimo dokumentą, kurį paprašyti privalo pateikti.
5. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, būrių nariai gali nešiotis tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą, kaip leidžiama pagal buveinės valstybės narės nacionalinės teisės aktus. Vis dėlto priimančioji valstybė narė gali uždrausti nešiotis tam tikrus tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą, jei jos teisės aktais nustatytas toks pat draudimas jos pačios sienos apsaugos pareigūnams arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdantiems darbuotojams. Priimančioji valstybė narė prieš dislokuojant būrių narius praneša Agentūrai apie leidžiamus nešiotis tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą bei jų naudojimo sąlygas. Agentūra šią informaciją pateikia valstybėms narėms.
6. Būrių nariams vykdant jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus leidžiama naudoti jėgą, taip pat panaudoti tarnybinių ginklų, šaudmenis ir įrangą gavus buveinės valstybės narės ir priimančiosios valstybės leidimą, dalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams ir pagal priimančiosios valstybės nacionalinę teisę. Priimančioji valstybė narė buveinės valstybės narės sutikimu gali leisti būrių nariams panaudoti jėgą nedalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams.
7. Tarnybiniai ginklai, šaudmenys ir įranga gali būti naudojami teisėtai savigynai ir teisėtai būrių narių arba kitų asmenų gynybai pagal priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės aktus.
8. Taikydama šį reglamentą, priimančioji valstybė narė leidžia būrių nariams ieškoti informacijos nacionalinėse ir Europos duomenų bazėse, kuriomis naudotis būtina vykdant patikrinimus kertant sieną, sienų stebėjimą ir grąžinimą. Būrių nariai peržiūri tik tuos duomenis, kurių jiems reikia užduotims ir įgaliojimams vykdyti. Priimančioji valstybė narė prieš dislokuojant būrių narius Agentūrai nurodo, kuriose nacionalinėse ir Europos duomenų bazėse galima ieškoti informacijos. Agentūra šią informaciją pateikia visoms dislokuojant dalyvaujančioms valstybėms narėms.
Informacijos šiose duomenų bazėse ieškoma laikantis Sąjungos ir priimančiosios valstybės narės nacionalinės duomenų apsaugos teisės aktų.
9. Sprendimus neleisti atvykti pagal Reglamento (EB) Nr. 562/2006 13 straipsnį priima tik priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnai arba būrių nariai, jei priimančioji valstybė narė įgaliojo juos veikti jos vardu.

40 straipsnis

Akreditavimo dokumentas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su priimančiąja valstybe nare, būrių nariams išduoda identifikavimo dokumentą priimančiosios valstybės narės valstybine kalba ir kita oficialiąja Sąjungos institucijų kalba, kuriuo įrodomos turėtojo teisės vykdyti 39 straipsnyje nurodytas užduotis ir įgaliojimus. Dokumente pateikiama ši informacija apie kiekvieną būrių narį:

- a) vardas, pavardė ir pilietybė;
 - b) laipsnis arba pareigybės pavadinimas;
 - c) neseniai daryta skaitmeninė nuotrauka ir
 - d) leidžiamos vykdyti užduotys.
2. Pasibaigus bendrai operacijai, bandomajam projektui, skubiai pasienio pagalbai, grąžinimo operacijai arba grąžinimo pagalbai, dokumentas grąžinamas Agentūrai.

41 straipsnis

Civilinė atsakomybė

1. Kai būrių nariai vykdo operacijas priimančiojoje valstybėje narėje, ta valstybė narė pagal savo nacionalinės teisės aktus atsako už bet kokią per jų operacijas jų padarytą žalą.
2. Kai tokia žala padaroma dėl didelio neatsargumo arba tyčia, priimančioji valstybė narė gali kreiptis į buveinės valstybę narę, kad ši jai kompensuotų sumas, kurias ji sumokėjo nukentėjusiesiems arba asmenims, turintiems teisę jas gauti nukentėjusiųjų vardu.
3. Nesumažinant galimybės pasinaudoti savo teisėmis trečiųjų šalių atžvilgiu, kiekviena valstybė narė atsisako visų pretenzijų priimančiajai valstybei narei arba bet kuriai kitai valstybei narei dėl patirtos žalos, išskyrus atvejus, kai ji padaryta dėl didelio neatsargumo arba tyčia.
4. Visi valstybių narių ginčai dėl 2 ir 3 dalių taikymo, kurių joms nepavyksta išspręsti tarpusavio derybomis, perduodami Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pagal SESV 273 straipsnį.
5. Nedarant poveikio galimybei pasinaudoti savo teisėmis trečiųjų šalių atžvilgiu, išlaidas, susijusias su dislokavimo metu Agentūros įrangai padaryta žala, padengia Agentūra, išskyrus atvejus, kai ji padaryta dėl didelio neatsargumo arba tyčia.

42 straipsnis

Baudžiamoji atsakomybė

Vykdam bendrą operaciją, bandomąjį projektą, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdam grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą būrių nariams dėl nusikalstamų veikų, kurios gali būti padarytos prieš juos arba jų pačių, taikoma tokia pati tvarka, kokia taikoma priimančiosios valstybės narės pareigūnams.

2 SKIRSNIS

KEITIMASIS INFORMACIJA IR DUOMENŲ APSAUGA

43 straipsnis

Keitimosi informacija sistemos

1. Agentūra gali imtis visų būtinų priemonių, kad palengvintų keitimąsi jos užduotims atlikti svarbia informacija su Komisija ir valstybėmis narėmis, o prireikus – su susijusiomis Sąjungos agentūromis. Ji sukuria ir taiko informacinę sistemą, kuria pagal Tarybos sprendimą 2001/264/EB⁴⁶ ir Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 su šiais subjektais galima keistis įslaptinta informacija, taip pat 44, 46, 47 ir 48 straipsniuose nurodytais asmens duomenimis⁴⁷.
2. Agentūra gali imtis visų būtinų priemonių, kad palengvintų keitimąsi jos užduotims atlikti svarbia informacija su Jungtine Karalyste ir Airija, jei ši informacija susijusi su veikla, kurioje jos dalyvauja pagal 50 straipsnį ir 61 straipsnio 4 dalį.

44 straipsnis

Duomenų apsauga

1. Tvarkydama asmens duomenis Agentūra taiko Reglamentą (EB) Nr. 45/2001.
2. Valdančioji taryba nustato priemones, kuriomis Agentūra taiko Reglamentą (EB) Nr. 45/2001, taip pat priemones dėl Agentūros duomenų apsaugos pareigūno. Šios priemonės nustatomos pasikonsultavus su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.
3. Nedarant poveikio 46, 47 ir 48 straipsniams, Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis administravimo tikslais.
4. Nedarant poveikio 47 straipsniui, draudžiama perduoti Agentūros tvarkomus asmens duomenis, o valstybėms narėms – toliau perduoti pagal šį reglamentą tvarkomus duomenis trečiųjų šalių valdžios institucijoms arba trečiosioms šalims.

45 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymo tikslai

1. Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis tik šiais tikslais:
 - a) vykdydama jai pavestas bendrų operacijų, bandomųjų projektų vykdymo, skubios pasienio pagalbos teikimo organizavimo bei koordinavimo užduotis ir migracijos valdymo rėmimo grupių užduotis pagal 46 straipsnį;
 - b) vykdydama jai pavestas grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos organizavimo ir koordinavimo užduotis pagal 47 straipsnį;
 - c) lengvindama keitimąsi informacija su valstybėmis narėmis, Europos prieglobsčio paramos biuru, Europolu arba Eurojustu pagal 46 straipsnį;
 - d) atlikdama Agentūros rizikos analizę pagal 10 straipsnį;
 - e) nustatydama ir sekdam laivus sistema EUROSUR pagal 48 straipsnį.
2. Tvarkant šiuos duomenis laikomasi proporcingumo principo ir tvarkomi tik tie asmens duomenys, kurių reikia 1 dalyje nurodytais tikslais.

⁴⁶ 2001 m. kovo 19 d. Tarybos sprendimas 2001/264/EB dėl Tarybos saugumo nuostatų patvirtinimo (OL L 101, 2001 4 11, p. 1).

⁴⁷ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

3. Asmens duomenis Agentūrai teikianti valstybė narė arba kita Sąjungos agentūra apibrėžia 1 dalyje nurodytą (-us) jų tvarkymo tikslą (-us). Jei ji jo (jų) nenurodo, Agentūra, pasikonsultavusi su atitinkamu asmens duomenų pateikėju, tvarko juos, kad nustatytų jų būtinybę atsižvelgiant į 1 dalyje nurodytą (-us) tikslą (-us), dėl kurio (-ių) jie turėtų būti tvarkomi toliau. Tvarkyti informaciją kitais nei 1 dalyje nurodytais tikslais Agentūra gali tik jei jai tai leidžia informacijos duomenų teikėjas.
4. Perduodamos asmens duomenis valstybės narės ir kitos Sąjungos agentūros gali nurodyti bet kokią bendrąją arba konkretų galimybės su jais susipažinti arba jų naudojimo apribojimą, taip pat taikomą perdavimui, ištrynimui arba sunaikinimui. Jei šio apribojimo būtinybė paaiškėja perdavus informaciją, jos apie tai informuoja Agentūrą. Agentūra laikosi šių apribojimų.

46 straipsnis

Asmens duomenų, surinktų vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, tvarkymas

1. Agentūra naudoja tik šiuos surinktus ir jai valstybių narių arba jos pačios darbuotojų vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą perduotus asmens duomenis:
 - a) asmens duomenis apie asmenis, kuriuos valstybių narių kompetentingos institucijos pagrįstai įtaria dalyvaujant tarpvalstybinėje nusikalstamoje veikloje, įskaitant neteisėtos imigracijos tarpininkų veiklą, prekybą žmonėmis arba terorizmą;
 - b) asmens duomenis apie asmenis, neteisėtai kertančius išorės sienas, kurių duomenis renka Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai, be kita ko, vykdydami migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą;
 - c) automobilių registracijos numerius, telefono numerius arba laivų registracijos numerius, kurių reikia, kad būtų galima nustatyti ir išanalizuoti neteisėtos imigracijos ir tarpvalstybinės nusikalstamos veiklos maršrutus ir metodus.
2. 1 dalyje nurodytus asmens duomenis Agentūra gali tvarkyti šiais atvejais:
 - a) jei juos perduoti Europos prieglobsčio paramos biurui, Europolui arba Eurojustui būtina, kad jie juos galėtų naudoti pagal atitinkamus savo įgaliojimus ir 51 straipsnį;
 - b) jei juos perduoti už sienų kontrolę, migraciją, prieglobstį arba teisėsaugą atsakingoms atitinkamų valstybių narių valdžios institucijoms būtina, kad jos juos galėtų naudoti pagal nacionalinės teisės aktus, taip pat nacionalines ir ES duomenų apsaugos taisykles;
 - c) jei būtina rizikos analizėms rengti.
3. Asmens duomenys ištrinami iškart, kai tik yra perduodami Europos prieglobsčio paramos biurui, Europolui, Eurojustui arba valstybių narių kompetentingoms institucijoms arba panaudojami rizikos analizėms rengti. Duomenų laikymo trukmė bet kuriuo atveju negali būti ilgesnė kaip trys mėnesiai nuo šių duomenų surinkimo. Rizikos analizės rezultatuose duomenys nuasmeninami.

47 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą

1. Vykdydama jai pavestas grąžinimo operacijų organizavimo ir koordinavimo užduotis ir teikdama grąžinimo pagalbą, Agentūra gali tvarkyti grąžinamų asmenų asmens duomenis.
2. Tvarkomi tik tie asmens duomenys, kurių reikia vykdant grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą.
3. Asmens duomenys ištrinami iškart, kai tik pasiekiamas tikslas, kuriam jie buvo surinkti, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo grąžinimo operacijos arba grąžinimo pagalbos teikimo pabaigos.
4. Jei valstybė narė grąžinamo asmens duomenų neperduoda atitinkamam vežėjui, šiuos duomenis gali perduoti Agentūra.

48 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas sistemoje EUROSUR

Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1052/2013 13 straipsnio 2 dalyje.

49 straipsnis

Saugumo taisyklės dėl įslaptintos informacijos ir neišslaptintos konfidencialios informacijos apsaugos

1. Agentūra taiko Komisijos taisyklės dėl saugumo, išdėstytas Komisijos sprendime (ES, Euratomas) 2015/444⁴⁸. Tos taisyklės taikomos, *inter alia*, keitimuisi įslaptinta informacija, jos tvarkymui ir saugojimui.
2. Agentūra taiko saugumo principus, susijusius su neišslaptintos konfidencialios informacijos tvarkymu, kurie išdėstyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime ir kuriuos įgyvendina Komisija. Valdančioji taryba nustato priemonės tų saugumo principų taikymui užtikrinti.

3 SKIRSNIS

AGENTŪROS BENDRADARBIAVIMAS

50 straipsnis

Bendradarbiavimas su Airija ir Jungtine Karalyste

1. Agentūra lengvina operatyvinį valstybių narių bendradarbiavimą su Airija ir Jungtine Karalyste vykdant tam tikrą veiklą.

⁴⁸ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

2. Pagal 7 straipsnio 1 dalies j, k ir l punktus Agentūros teikiama parama apima valstybių narių grąžinimo operacijų, kuriose taip pat dalyvauja Airija arba Jungtinė Karalystė, arba abi šios valstybės, organizavimą.
3. Šio reglamento taikymas Gibraltaro sienoms sustabdomas iki tos dienos, kurią bus pasiektas susitarimas dėl priemonių, susijusių su asmenų vykdomu išorės sienų kirtimu, taikymo srities.

51 straipsnis

Bendradarbiavimas su Sąjungos institucijomis, agentūromis, įstaigomis, biurais ir tarptautinėmis organizacijomis

1. Agentūra bendradarbiauja su Komisija, kitomis Sąjungos institucijomis, Europos išorės veiksmų tarnyba, Europolu, Europos prieglobsčio paramos biuru, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, Eurojustu, Europos Sąjungos palydovų centru, Europos jūrų saugumo agentūra ir Europos žuvininkystės kontrolės agentūra, taip pat su kitomis Sąjungos agentūromis, įstaigomis, biurais į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais, pirmiausia siekiant užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir tarpvalstybiniam nusikalstamumui, įskaitant neteisėtos imigracijos tarpininkų veiklą, prekybą žmonėmis ir terorizmą, ir kovoti su jais.
Šiuo tikslu Agentūra gali bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais.
2. Šis bendradarbiavimas vyksta pagal su šiomis įstaigomis sudarytus darbo susitarimus. Sudarant tuos susitarimus būtina gauti išankstinį Komisijos pritarimą. Kiekvienu atveju Agentūra informuoja Europos Parlamentą apie tokius susitarimus.
3. Agentūra gali bendradarbiauti su Komisija dėl veiklos, vykdomos pagal muitų sąjungą, jei šia veikla, įskaitant muitinės rizikos valdymą, nors ji ir nepatenka į šio reglamento taikymo sritį, gali būti remiamas jo įgyvendinimas.
4. 1 dalyje nurodytos Sąjungos institucijos, agentūros, įstaigos, biurai ir tarptautinės organizacijos naudoja Agentūros gautą informaciją tik laikydamosi savo kompetencijos apribojimų ir gerbdamos pagrindines teises, įskaitant duomenų apsaugos reikalavimus. Tolesnis Agentūroje tvarkomų asmens duomenų perdavimas ar kitoks juose esančios informacijos suteikimas kitoms Sąjungos agentūroms arba įstaigoms reglamentuojamas specialiais darbo susitarimais dėl keitimosi asmens duomenimis, be to, tam būtinas išankstinis Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno sutikimas. Kalbant apie įslaptintos informacijos tvarkymą, tose taisyklėse nustatoma, kad atitinkama Sąjungos institucija, įstaiga, biuras, agentūra arba tarptautinė organizacija laikosi saugumo taisyklių ir standartų, lygiaverčių Agentūros taikomoms saugumo taisyklėms ir standartams.
5. Agentūra, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, taip pat gali pakviesti Sąjungos institucijų, agentūrų, įstaigų, biurų arba tarptautinių organizacijų stebėtojus dalyvauti jos veikloje, pirmiausia bendrose operacijose ir bandomuosiuose projektuose, atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymą, kai jų dalyvavimas atitinka tos veiklos tikslus, juo gali būti padedama gerinti bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia patirtimi ir dėl jo nemažėja bendroji veiklos sauga ir saugumas. Šie stebėtojai gali dalyvauti atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymą tik atitinkamos valstybės narės sutikimu. Stebėtojų dalyvavimui vykdant bendras operacijas ir bandomuosius projektus turi pritarti priimančioji valstybė narė. Išsamios stebėtojų dalyvavimo

taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Šiems stebėtojams prieš dalyvavimą Agentūra surengia atitinkamą mokymą.

52 straipsnis

Europos lygmens bendradarbiavimas vykdant pakrančių apsaugos funkcijas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, o prireikus – tarptautiniu lygmeniu, remia nacionalines valdžios institucijas, vykdančias pakrančių apsaugos funkcijas:
 - a) dalijasi informacija, parengta sujungiant ir analizuojant duomenis, saugomus pranešimo apie laivus sistemose ir kitose informacinėse sistemose, kurias valdo arba kuriomis gali naudotis agentūros, pagal atitinkamus jų teisinius pagrindus ir nedarydama poveikio valstybių narių duomenų nuosavybės teisei;
 - b) teikia stebėjimo ir ryšių paslaugas, grindžiamas pažangiosiomis technologijomis, įskaitant palydovinę ir antžeminę infrastruktūrą ir ant bet kokių platformų sumontuotus jutiklius, pvz., nuotoliniu būdu valdomas orlaivių sistemas;
 - c) stiprina gebėjimus rengdama gaires, rekomendacijas ir nustatydama geriausią patirtį, taip pat remdama darbuotojų mokymą ir mainus, siekdama gerinti keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą pakrančių apsaugos funkcijų srityje;
 - d) dalijasi pajėgumais, įskaitant daugiatikslių operacijų planavimą ir įgyvendinimą, taip pat dalijimąsi ištekliais ir kitais pajėgumais įvairiuose sektoriuose ir tarpvalstybiniu mastu.
2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros bendradarbiavimo su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra pakrančių apsaugos funkcijų srityje tvarka nustatoma darbo susitarime pagal šioms agentūroms taikomas finansines taisykles.
3. Komisija kaip rekomendaciją gali parengti praktinį Europos bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos funkcijas vadovą, kuriame būtų pateikiamos keitimosi informacija ir bendradarbiavimo nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis gairės, rekomendacijos ir nurodoma geriausia patirtis.

53 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

1. Vadovaudamasi Sąjungos išorės santykių politika, įskaitant pagrindinių teisių apsaugą, Agentūra palengvina ir skatina operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių bendradarbiavimą savo veiklos sričiai priklausančiais klausimais ir kai reikia jos užduotims vykdyti. Agentūra ir valstybės narės laikosi normų ir standartų, kurie yra bent lygiaverčiai nustatytiems Sąjungos teisės aktuose, taip pat tais atvejais, kai bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis vykdomas tų šalių teritorijoje. Nustatant bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis siekiama skatinti taikyti Europos sienų valdymo standartus ir grąžinimo standartus.
2. Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų šalių valdžios institucijomis, kompetentingomis šio reglamento taikymo sričiai priklausančiais klausimais,

naudodamasi Sąjungos delegacijų parama ir derindama su jomis veiklą, taip pat vadovaudamasi su tomis valdžios institucijomis sudarytais darbo susitarimais ir laikydamasi Sąjungos teisės aktų ir politikos. Tie darbo susitarimai yra susiję su operatyvinio bendradarbiavimo valdymu. Sudarant tuos susitarimus būtina gauti išankstinę Komisijos pritarimą.

3. Aplinkybėmis, kuriomis reikia daugiau techninės ir operacinės pagalbos, Agentūra gali koordinuoti operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpusavio bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje ir turi turėti galimybę vykdyti bendras operacijas prie išorės sienų, susijusias su viena arba daugiau valstybių narių ir trečiąja šalimi, kuri yra bent vienos iš šių valstybių narių kaimynė, jei ši kaimyninė trečioji šalis su tuo sutinka, taip pat šios trečiosios šalies teritorijoje. Komisija informuojama apie šią veiklą.
4. Agentūra bendradarbiauja su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų įgijimo klausimus.
5. Agentūra atitinkamų valstybių narių sutikimu taip pat gali pakviesti trečiųjų šalių stebėtojus dalyvauti 13 straipsnyje nurodytoje jos veikloje prie išorės sienų, vykdant 27 straipsnyje nurodytas grąžinimo operacijas, teikiant 32 straipsnyje nurodytą grąžinimo pagalbą ir rengiant 35 straipsnyje nurodytą mokymą, kai jų dalyvavimas atitinka tos veiklos tikslus, juo gali būti gerinamas bendradarbiavimas ir keitimasis geriausia patirtimi ir dėl jo nemažėja bendroji tos veiklos sauga. Šie stebėtojai 13, 27 ir 35 straipsniuose nurodytoje veikloje gali dalyvauti tik atitinkamų valstybių narių sutikimu, o 13 ir 32 straipsniuose nurodytoje veikloje – tik priimančiosios valstybės narės sutikimu. Išsamios stebėtojų dalyvavimo taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Šiems stebėtojams prieš dalyvavimą Agentūra surengia atitinkamą mokymą.
6. Agentūra dalyvauja įgyvendinant Sąjungos su trečiosiomis šalimis sudarytus tarptautinius susitarimus, įgyvendindama Sąjungos išorės santykių politiką, taip pat į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais.
7. Agentūra gali gauti Sąjungos finansavimą pagal atitinkamas Sąjungos išorės santykių politikos paramos priemonių nuostatas. Ji gali pradėti vykdyti ir finansuoti techninės pagalbos projektus trečiosiose šalyse į šio reglamento taikymo sritį patenkančiose srityse.
8. Sudarydamos dvišalius susitarimus su trečiosiomis šalimis, valstybės narės gali, susitarusios su Agentūra, įtraukti į juos nuostatas dėl Agentūros vaidmens ir kompetencijos pagal šį reglamentą, pirmiausia dėl Agentūros dislokuotų Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių naudojimosi vykdomaisiais įgaliojimais vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą. Valstybės narės praneša Komisijai apie visas šias nuostatas.
9. Agentūra informuoja Europos Parlamentą apie 2 ir 3 dalyse nurodytą veiklą.

54 straipsnis

Ryšių palaikymo pareigūnai trečiosiose šalyse

1. Agentūra gali į trečiąsias šalis išsiųsti iš savo darbuotojų paskirtus ekspertus kaip ryšių palaikymo pareigūnus, kuriems vykdant pareigas turėtų būti užtikrinama kuo didesnė apsauga. Jie priskiriami prie Sąjungos ir valstybių narių imigracijos ryšių

palaikymo pareigūnų ir saugumo ekspertų vietos arba regioninių bendradarbiavimo tinklų, įskaitant pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 377/2004 įsteigtą tinklą⁴⁹.

2. Įgyvendinant Sąjungos išorės santykių politiką, ryšių palaikymo pareigūnai siunčiami pirmiausia į tas trečiąsias šalis, kurios, remiantis rizikos analize, yra neteisėtos imigracijos kilmės arba tranzito šalys. Abipusiškumo pagrindu Agentūra gali priimti tų trečiųjų šalių paskirtus ryšių palaikymo pareigūnus. Vykdomojo direktoriaus siūlymu Valdančioji taryba kasmet patvirtina prioritetų sąrašą. Ryšių palaikymo pareigūnų dislokavimą patvirtina Valdančioji taryba.
3. Agentūros ryšių palaikymo pareigūnams pavedama, laikantis Sąjungos teisės aktų ir gerbiant pagrindines teises, be kita ko, užmegzti ir palaikyti ryšius su trečiosios šalies, į kurią jie paskirti, kad padėtų užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir kovoti su ja bei grąžinti neteisėtai šalyje esančius trečiųjų šalių piliečius, kompetentingomis institucijomis. Šie ryšių palaikymo pareigūnai glaudžiai derina savo veiklą su Sąjungos delegacijomis.
4. Dėl sprendimo siųsti į trečiąsias šalis ryšių palaikymo pareigūnus būtina gauti išankstinę Komisijos nuomonę, o Europos Parlamentas turi būti nedelsiant visapusiškai apie tą veiklą informuojamas.

4 SKIRSNIS

AGENTŪROS BENDROJI SISTEMA IR ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

55 straipsnis

Juridinis statusas ir buveinė

1. Agentūra yra Sąjungos įstaiga. Ji turi juridinio asmens statusą.
2. Visose valstybėse narėse Agentūra turi didžiausios apimties veiksnumą, pagal jų įstatymus suteikiamą juridiniams asmenims. Pirmiausia ji gali įsigyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą arba juo disponuoti ir gali būti teismo proceso šalis.
3. Veiklos ir techniniais klausimais Agentūra yra nepriklausoma.
4. Agentūrai atstovauja jos vykdomasis direktorius.
5. Agentūros būstinė, įgyvendinus 56 straipsnį, yra Varšuvoje (Lenkija).

56 straipsnis

Susitarimas dėl būstinės

1. Agentūra ir valstybė narė, kurioje yra Agentūros būstinė, sudaro susitarimą dėl būstinės, kuriame išdėstomos būtinos nuostatos dėl patalpų, skirtinų Agentūrai valstybėje narėje, kurioje yra būstinė, ir dėl toje valstybėje narėje sudaromų sąlygų, taip pat vykdomajam direktoriui, jo pavaduotojui, Valdančiosios tarybos nariams, Agentūros darbuotojams ir jų šeimos nariams taikomos specialios taisyklės.

⁴⁹ 2004 m. vasario 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 377/2004 dėl imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų tinklo sukūrimo (OL L 64, 2004 3 2, p. 1).

2. Susitarimas dėl būstinės sudaromas gavus Valdančiosios tarybos pritarimą ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo.
3. Valstybė narė, kurioje yra Agentūros būstinė, užtikrina geriausias galimas sąlygas Agentūrai tinkamai veikti, įskaitant daugiakalbes europines mokymo įstaigas darbuotojų vaikams ir tinkamą transporto infrastruktūrą.

57 straipsnis

Darbuotojai

1. Agentūros darbuotojams taikomi Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos, taip pat Sąjungos institucijų susitarimu patvirtintos šių Tarnybos nuostatų ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.
2. Taikant 21 straipsnį ir 32 straipsnio 6 dalį, koordinavimo pareigūnu arba ryšių palaikymo pareigūnu gali būti paskirtas tik Agentūros įdarbintas darbuotojas, kuriam taikomi Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai arba kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygų II antraštinė dalis. Taikant 19 straipsnio 8 dalį, į Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius gali būti paskiriami tik valstybės narės į Agentūrą deleguoti nacionaliniai ekspertai arba sienų apsaugos pareigūnai. Agentūra nustato, kurie nacionaliniai ekspertai skiriami į Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius pagal minėtą straipsnį.
3. Valdančioji taryba Komisijai pritarus patvirtina būtinas įgyvendinimo priemonės pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsnį.
4. Valdančioji taryba gali priimti nuostatas, pagal kurias į Agentūrą būtų galima deleguoti valstybių narių nacionalinius ekspertus ir sienų apsaugos pareigūnus. Tose nuostatose atsižvelgiama į 19 straipsnio 8 dalies reikalavimus, pirmiausia į tai, kad deleguotieji nacionaliniai ekspertai arba sienų apsaugos pareigūnai yra laikomi būrių nariais ir vykdo 39 straipsnyje nustatytas užduotis ir įgaliojimus. Į jas įtraukiamos nuostatos dėl dislokavimo sąlygų.

58 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai ir jos darbuotojams taikomas Europos Sąjungos protokolas dėl privilegijų ir imunitetų.

59 straipsnis

Atsakomybė

1. Agentūros sutartinė atsakomybė reglamentuojama konkrečiai sutarčiai taikytina teise.
2. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimus pagal bet kurią Agentūros sudarytos sutarties arbitražinę išlygą.

3. Nesutartinės atsakomybės atveju Agentūra pagal bendruosius teisės principus, bendrus valstybių narių teisei, atlygina žalą, kurią padaro jos padaliniai arba jos darbuotojai eidami savo pareigas.
4. Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti ginčus, susijusius su 3 dalyje numatytu žalos atlyginimu.
5. Asmeninė Agentūros tarnautojų atsakomybė Agentūros atžvilgiu reglamentuojama jiems taikomuose Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygose išdėstytose nuostatose.

60 straipsnis

Agentūros administracinė ir valdymo struktūra

Agentūros administracinę ir valdymo struktūrą sudaro:

- a) Valdančioji taryba,
- b) vykdomasis direktorius,
- c) Priežiūros valdyba,
- d) Konsultacinis forumas ir
- e) pagrindinių teisių pareigūnas.

61 straipsnis

Valdančiosios tarybos funkcijos

1. Valdančioji taryba:
 - a) Komisijos siūlymu pagal 68 straipsnį skiria vykdomąjį direktorių;
 - b) pagal 69 straipsnio 2 dalį skiria Priežiūros valdybos narius;
 - c) pagal 12 straipsnio 6 dalį priima sprendimus, kuriais nustatomos taisomosios priemonės;
 - d) tvirtina praėjusių metų Agentūros konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą ir ne vėliau kaip liepos 1 d. perduoda ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams; konsoliduotoji metinė veiklos ataskaita skelbiama viešai;
 - e) iki kiekvienų metų lapkričio 30 d., atsižvelgusi į Komisijos nuomonę, dviejų trečdalių balso teisę turinčių narių balsų dauguma patvirtina bendrą programavimo dokumentą, į kurį įtrauktas Agentūros daugiametis programavimas ir ateinančių metų jos darbo programa, ir perduoda jį Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai;
 - f) nustato su Agentūros operatyvinėmis užduotimis susijusių vykdomojo direktoriaus sprendimų priėmimo tvarką;
 - g) dviejų trečdalių balso teisę turinčių narių balsų dauguma patvirtina Agentūros metinį biudžetą ir vykdo kitas su Agentūros biudžetu susijusias funkcijas pagal šio skyriaus 5 skirsnį;
 - h) naudojasi drausminiais įgaliojimais vykdomojo direktoriaus ir – vykdomojo direktoriaus sutikimu – direktoriaus pavaduotojo atžvilgiu;

- i) nustato savo darbo tvarkos taisykles;
 - j) nustato Agentūros organizacinę struktūrą ir patvirtina Agentūros personalo politiką, pirmiausia daugiametį personalo politikos planą. Pagal atitinkamas Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002⁵⁰ nuostatas daugiametis personalo politikos planas Komisijai ir biudžeto valdymo institucijai pateikiamas gavus palankią Komisijos nuomonę;
 - k) atsižvelgdama į įgyvendintinių priemonių sąnaudų ir naudos santykį, patvirtina sukčiavimo rizikai proporcingą kovos su sukčiavimu strategiją;
 - l) priima jos narių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo vidaus taisykles;
 - m) laikydamosi 7 dalies, Agentūros darbuotojų atžvilgiu naudojasi įgaliojimais, kurie paskyrimų tarnybai ir tarnybai, įgaliotai sudaryti darbo sutartis, suteikti Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygose (toliau – paskyrimų tarnybos įgaliojimai);
 - n) pagal Tarnybos nuostatų 110 straipsnį priima atitinkamas įgyvendinimo taisykles, kuriomis įgyvendinami Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos;
 - o) gavusi vidaus ar išorės audito ataskaitas ir vertinimus, taip pat Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) tyrimų išvadas ir rekomendacijas, užtikrina tinkamus tolesnius veiksmus;
 - p) remdamasi poreikių analize, tvirtina ir reguliariai atnaušina 7 straipsnio 3 dalyje nurodytus komunikacijos ir sklaidos planus;
 - q) paskiria apskaitos pareigūną, kuriam taikomi Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos ir kuris, vykdydamas savo pareigas, yra visiškai nepriklausomas.
2. Priimant pasiūlymus dėl sprendimų dėl konkrečios Agentūros veiklos, kuri turi būti vykdoma prie tam tikros valstybės narės išorės sienos arba labai netoli jos, reikia, kad už juos balsuotų tai valstybei narei atstovaujantis Valdančiosios tarybos narys.
 3. Valdančioji taryba gali konsultuoti vykdomąjį direktorių bet kuriuo klausimu, susijusiu vien su išorės sienų operacijų valdymo tobulinimu ir grąžinimu, įskaitant su moksliniais tyrimais susijusią veiklą.
 4. Jei Airija ir (arba) Jungtinė Karalystė pageidauja dalyvauti konkrečioje veikloje, dėl to sprendžia Valdančioji taryba.
Valdančioji taryba savo sprendimą priima kiekvienu konkrečiu atveju absoliučia balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma. Sprendime Valdančioji taryba atsižvelgia į tai, ar dalyvaujant Airijai ir (arba) Jungtinei Karalystei būtų lengviau siekti atitinkamos veiklos tikslų. Sprendime nustatomas Airijos ir (arba) Jungtinės Karalystės finansinis įnašas į tą veiklą, dėl kurios buvo pateiktas prašymas dalyvauti.
 5. Valdančioji taryba biudžeto valdymo institucijai kasmet siunčia visą informaciją, susijusią su Agentūros atliekamų vertinimo procedūrų rezultatais.

⁵⁰ 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002 dėl finansinio pagrindų reglamento, skirto įstaigoms, minėtoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 185 straipsnyje (OL L 357, 2002 12 31, p. 72).

6. Valdančioji taryba gali įsteigti nedidelę Vykdomąją tarybą, kurią sudaro Valdančiosios tarybos pirmininkas, vienas Komisijos atstovas ir trys Valdančiosios tarybos nariai ir kuri jai ir vykdomajam direktoriui padeda rengti sprendimus, programas ir veiklą, kuriuos turi patvirtinti Valdančioji taryba, o prireikus veikti skubiai – Valdančiosios tarybos vardu priimti tam tikrus laikinuosius sprendimus.
7. Vadovaudamasi Tarnybos nuostatų 110 straipsniu, Valdančioji taryba priima Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 2 straipsnio 1 dalimi ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygų 6 straipsniu grindžiamą sprendimą dėl atitinkamų paskyrimų tarnybos įgaliojimų perdavimo vykdomajam direktoriui ir tų įgaliojimų perdavimo sustabdymo sąlygų nustatymo. Vykdomajam direktoriui leidžiama tuos įgaliojimus perskirti.

Prireikus dėl išskirtinių aplinkybių Valdančioji taryba gali priimti sprendimą laikinai sustabdyti paskyrimų tarnybos įgaliojimų perdavimą vykdomajam direktoriui ir vykdomojo direktoriaus perskirtus įgaliojimus ir jais naudotis pati arba perduoti juos vienam iš savo narių arba darbuotojui, kitam nei vykdomasis direktorius.

62 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Nedarant poveikio 3 daliai, Valdančiąją tarybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir du Komisijos atstovai; visi jie turi balsavimo teisę. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė į Valdančiąją tarybą skiria po narį ir po pakaitinį narį, kuris atstovaus nariui, kai jo nebus. Komisija skiria du narius ir du pakaitinius narius. Nariai skiriami ketverių metų kadencijai. Kadencija gali būti pratęsiama.
2. Valdančiosios tarybos nariai skiriami atsižvelgiant į jų turimą aukšto lygio atitinkamą patirtį ir kompetenciją operatyvinio bendradarbiavimo sienų valdymo ir grąžinimo srityse, atsižvelgiant į atitinkamus vadovavimo, administracinius ir su biudžetu susijusius gebėjimus. Siekdamos užtikrinti Valdančiosios tarybos darbo tęstinumą, joje atstovaujamos šalys deda pastangas, kad jų atstovai keistųsi kuo rečiau. Šios šalys siekia, kad Valdančiojoje taryboje būtų užtikrinta vyrų ir moterų pusiausvyra.
3. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusios šalys dalyvauja Agentūros veikloje. Šios šalys Valdančiojoje taryboje turi po vieną atstovą ir po vieną pakaitinį atstovą. Pagal atitinkamas jų asociacijos susitarimų nuostatas parengta tvarka, kuria nustatomas tų šalių dalyvavimo Agentūros darbe pobūdis, mastas ir išsamios taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir personalo.

63 straipsnis

Daugiametis programavimas ir metinės darbo programos

1. Valdančioji taryba kasmet ne vėliau kaip lapkričio 30 d. patvirtina programavimo dokumentą, kurį sudaro Agentūros daugiamečio programavimas ir metinis ateinančių metų programavimas, remdamasi vykdomojo direktoriaus pateiktu projektu, atsižvelgdama į Komisijos nuomonę ir dėl daugiamečio programavimo pasikonsultavusi su Europos Parlamentu. Valdančioji taryba perduoda šį dokumentą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

2. Galutinai patvirtinus bendrąjį biudžetą, 1 dalyje nurodytas dokumentas tampa galutinis ir prireikus yra atitinkamai koreguojamas.
3. Daugiamečio programavimo dokumente nustatoma bendra strateginė vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpio programa, įskaitant tikslus, numatomus rezultatus ir veiklos rodiklius, taip pat išteklių planavimas, įskaitant daugiamečių biudžetą ir darbuotojus. Daugiametėje programoje nustatomos strateginės pagalbos sritys ir paaiškinama, ką reikia padaryti siekiant įgyvendinti tikslus. Į ją įtraukiama santykių su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis strategija ir su šia strategija susiję veiksmai.
4. Daugiametis programavimas vykdomas įgyvendinant metines darbo programas ir prireikus atnaujinamas atsižvelgiant į 80 straipsnyje nurodyto vertinimo rezultatus. Prireikus į tų vertinimų išvadas atsižvelgiama ateinančių metų metinėje darbo programoje.
5. Metinę veiklos programą sudaro finansuotinos veiklos aprašas, į kurį įtraukiami išsamūs tikslai ir numatomi rezultatai, įskaitant veiklos rodiklius. Joje taip pat nurodomi kiekvienai veiklai pagal veikla grindžiamo biudžeto sudarymo ir valdymo principus skirti finansiniai ir žmogiškieji ištekliai. Metinė darbo programa turi derėti su daugiamečiu programavimu. Joje aiškiai nurodoma, kurios užduotys, palyginti su ankstesniais finansiniais metais, buvo įtrauktos, pakeistos arba išbrauktos.
6. Metinė darbo programa tvirtinama pagal Sąjungos teisėkūros programą atitinkamose išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityse.
7. Jei, patvirtinus metinę darbo programą, Agentūrai pavedama nauja užduotis, Valdančioji taryba iš dalies pakeičia metinę darbo programą.
8. Bet kokie esminiai daliniai metinės darbo programos pakeitimai tvirtinami ta pačia tvarka kaip pirminė metinė darbo programa. Valdančioji taryba gali perduoti vykdomajam direktoriui įgaliojimus daryti neesminius metinės darbo programos pakeitimus.

64 straipsnis

Pirmininkavimas Valdančiajai tarybai

1. Valdančioji taryba iš savo balso teisę turinčių narių renka pirmininką ir jo pavaduotoją. Pirmininkas ir jo pavaduotojas renkami dviejų trečdalių balso teisę turinčių narių balsų dauguma. Jei pirmininkas negali atlikti savo pareigų, jį *ex officio* pakeičia jo pavaduotojas.
2. Pirmininko ir jo pavaduotojo kadencija baigiasi pasibaigus atitinkamai jų narystei Valdančiojoje taryboje. Atsižvelgiant į šią nuostatą, pirmininko arba jo pavaduotojo kadencija trunka ketverius metus. Šios kadencijos gali būti pratęšiamos vieną kartą.

65 straipsnis

Posėdžiai

1. Valdančiosios tarybos posėdžius rengia jos pirmininkas.
2. Agentūros vykdomasis direktorius dalyvauja svarstymuose neturėdamas balso teisės.

3. Valdančioji taryba į eilinius posėdžius renkasi bent du kartus per metus. Be to, ji posėdžiauja pirmininko iniciatyva, Komisijos arba ne mažiau kaip trečdalis savo narių prašymu.
4. Airija ir Jungtinė Karalystė yra kviečiamos dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose.
5. Valdančioji taryba gali pakviesti Europos išorės veiksmų tarnybos atstovą.
6. Valdančioji taryba gali pakviesti dalyvauti posėdžiuose stebėtojo teisėmis bet kurį kitą asmenį, kurio nuomonė gali būti svarbi.
7. Valdančiosios tarybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisyklių nuostatas, gali padėti patarėjai arba ekspertai.
8. Valdančiosios tarybos sekretoriato funkcijas vykdo Agentūra.

66 straipsnis

Balsavimas

1. Nedarant poveikio 61 straipsnio 1 dalies e ir g punktams, 64 straipsnio 1 daliai ir 68 straipsnio 2 ir 4 punktams, Valdančioji taryba sprendimus priima absoliučia balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.
2. Kiekvienas narys turi vieną balsą. Vykdomasis direktorius nebalsuoja. Nariui nedalyvaujant, jo balso teisė perduodama pakaitiniam nariui.
3. Darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka, pirmiausia sąlygos, kuriomis vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat kvorumo reikalavimai tam tikrais atvejais.
4. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusios šalys turi ribotas balsavimo teises pagal atitinkamus susitarimus. Kad asocijuotosios šalys galėtų naudotis savo balsavimo teise, Agentūra parengia darbotvarkę, kurioje nurodoma, kuriais punktais suteikiama ribota balsavimo teisė.

67 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus funkcijos ir įgaliojimai

1. Agentūrai vadovauja vykdomasis direktorius; eidamas jam pavestas pareigas, jis yra visiškai nepriklausomas. Nedarydamas poveikio atitinkamoms Komisijos ir Valdančiosios tarybos kompetencijos sritims, vykdomasis direktorius neprašo duoti ir nepriima nurodymų iš jokių vyriausybių arba kitų subjektų.
2. Europos Parlamentas arba Taryba gali paprašyti vykdomąjį direktorių pateikti ataskaitą apie jam pavestų užduočių vykdymą, pirmiausia apie Pagrindinių teisių strategijos įgyvendinimą ir stebėseną, ankstesnių metų Agentūros konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą, ateinančių metų veiklos programą ir Agentūros daugiametę programą.
3. Vykdomasis direktorius vykdo šias funkcijas ir turi šiuos įgaliojimus:
 - a) rengti ir įgyvendinti tiek, kiek nustatyta šiame reglamente, jo įgyvendinimo taisyklėse ir bet kuriame taikomame teisės akte, Agentūros Valdančiosios tarybos priimamus sprendimus, programas ir veiklą;

- b) imtis visų reikiamų priemonių, įskaitant vidaus administracinių taisyklių priėmimą ir pranešimų skelbimą, kasdieniam Agentūros administravimui ir darbui pagal šio reglamento nuostatas užtikrinti;
- c) kasmet parengti programavimo dokumentą ir, pasikonsultavus su Komisija, pateikti jį Valdančiajai tarybai;
- d) kasmet parengti konsoliduotąją metinę Agentūros veiklos ataskaitą ir pateikti ją Valdančiajai tarybai;
- e) pagal 75 straipsnį sudaryti Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą ir pagal 76 straipsnį įgyvendinti biudžetą;
- f) perduoti savo įgaliojimus kitiems Agentūros darbuotojams atsižvelgiant į taisykles, patvirtintas 61 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta tvarka;
- g) priimti sprendimą dėl taisomųjų priemonių pagal 12 straipsnio 5 dalį, taip pat siūlyti valstybėms narėms inicijuoti ir vykdyti bendras operacijas, teikti skubią pasienio pagalbą arba kitus 13 straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmus;
- h) įvertinti, patvirtinti ir koordinuoti valstybių narių pasiūlymus dėl bendrų operacijų arba skubios pasienio pagalbos pagal 14 straipsnio 3 dalį;
- i) užtikrinti 15, 16 straipsniuose ir 32 straipsnio 4 dalyje nurodytų veiklos planų įgyvendinimą;
- j) įvertinti valstybės narės pateiktą prašymą suteikti migracijos valdymo rėmimo grupių pagalbą ir įvertinti jos poreikius, derinant veiklą su atitinkamomis Sąjungos agentūromis pagal 17 straipsnio 2 dalį;
- k) užtikrinti 18 straipsnyje nurodyto Komisijos sprendimo įgyvendinimą;
- l) panaikinti bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos finansavimą arba sustabdyti arba nutraukti šias operacijas pagal 24 straipsnį;
- m) įvertinti bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos rezultatus pagal 25 straipsnį;
- n) nustatyti minimalų techninės įrangos kiekį atsižvelgiant į savo poreikius, visų pirma gebėjimą vykdyti bendras operacijas ir teikti skubią pasienio pagalbą pagal 38 straipsnio 2 dalį;
- o) rengti veiksmų planą, kuriuo atsižvelgiama į vidaus ar išorės audito ataskaitų ir vertinimų išvadas, taip pat į Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliktus tyrimus, ir du kartus per metus Komisijai ir reguliariai Valdančiajai tarybai teikti padarytos pažangos ataskaitas;
- p) apsaugoti Sąjungos finansinius interesus taikant sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veiklos prevencijos priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus, taip pat, jei nustatoma pažeidimų, susigražinant netinkamai išmokėtas sumas ir prireikus imantis veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų administracinių ir finansinių sankcijų;
- q) parengti Agentūros kovos su sukčiavimu strategiją ir pateikti ją tvirtinti Valdančiajai tarybai.

4. Vykdomasis direktorius už savo veiklą yra atskaitingas Valdančiajai tarybai.
5. Vykdomasis direktorius yra teisinis Agentūros atstovas.

Vykdomojo direktoriaus ir jo pavaduotojo skyrimas

1. Komisija siūlo kandidatus į vykdomojo direktoriaus ir jo pavaduotojo pareigas vadovaudamasi sąrašu, sudarytu paskelbus apie šias pareigas atitinkamai *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, kituose leidiniuose arba interneto svetainėse.
2. Vykdomąjį direktorių skiria Valdančioji taryba, atsižvelgdama į jo nuopelnus, dokumentais patvirtintus aukšto lygio administracinius ir vadovavimo įgūdžius, taip pat į jo, kaip vyresniojo specialisto, patirtį išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityje. Valdančiosios tarybos sprendimas priimamas dviejų trečdalių visų balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.
Valdančioji taryba Komisijos siūlymu turi teisę ta pačia tvarka atleisti vykdomąjį direktorių.
3. Vykdomajam direktoriui padeda jo pavaduotojas. Jei vykdomojo direktoriaus nėra arba jis serga, jo vietą užima jo pavaduotojas.
4. Vykdomojo direktoriaus pavaduotoją Komisijos siūlymu, pasikonsultavusi su vykdomuoju direktoriumi, skiria Valdančioji taryba, atsižvelgdama į jo nuopelnus, dokumentais patvirtintus tinkamus administracinius, taip pat vadovavimo įgūdžius ir atitinkamą profesinę patirtį išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityje. Valdančiosios tarybos sprendimas priimamas dviejų trečdalių visų balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.
Valdančioji taryba turi teisę ta pačia tvarka atleisti vykdomojo direktoriaus pavaduotoją.
5. Vykdomojo direktoriaus kadencija trunka penkerius metus. Iki to laikotarpio pabaigos Komisija pateikia vertinimą, kuriame atsižvelgiama į vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatų įvertinimą ir į būsimas Agentūros užduotis ir ateities uždavinius.
6. Komisijos siūlymu ir atsižvelgdama į šio straipsnio 5 dalyje nurodytą įvertinimą, Valdančioji taryba gali vieną kartą pratęsti vykdomojo direktoriaus kadenciją ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui.
7. Vykdomojo direktoriaus pavaduotojas skiriamas penkerių metų kadencijai. Valdančioji taryba gali pratęsti ją dar vienam laikotarpiui iki penkerių metų.

Priežiūros valdyba

1. Priežiūros valdyba konsultuoja vykdomąjį direktorių dėl:
 - a) rekomendacijų, kurias jis turi teikti atitinkamai valstybei narei, kad ji inicijuotų ir vykdytų bendras operacijas arba teiktų skubią pasienio pagalbą pagal 14 straipsnio 4 dalį;
 - b) valstybėms narėms skirtų sprendimų, kuriuos jis, remdamasis Agentūros atlikto pažeidžiamumo vertinimo rezultatais, turi priimti pagal 12 straipsnį;
 - c) priemonių, kurių reikia imtis, kad būtų galima praktiškai įvykdyti Komisijos sprendimą, susijusį su padėtimi, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų prie išorės

sienu, įskaitant techninę įrangą ir darbuotojus, kurių reikia, kad būtų galima įgyvendinti to sprendimo tikslus, pagal 18 straipsnio 3 dalį.

2. Priežiūros valdybą sudaro vykdomojo direktoriaus pavaduotojas, kiti keturi Valdančiosios tarybos skirtini Agentūros vyresnieji pareigūnai ir vienas iš Komisijos atstovų Valdančiojoje taryboje. Priežiūros valdybai pirmininkauja vykdomojo direktoriaus pavaduotojas.
3. Priežiūros valdyba teikia ataskaitas Valdančiajai tarybai.

70 straipsnis

Konsultacinis forumas

1. Agentūra įsteigia Konsultacinį forumą, teikiantį pagalbą jos vykdomajam direktoriui ir Valdančiajai tarybai pagrindinių teisių klausimais.
2. Agentūra kviečia Europos prieglobsčio paramos biuro, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros, JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro ir kitų susijusių organizacijų atstovus dalyvauti Konsultacinio forumo veikloje. Vykdomojo direktoriaus siūlymu Valdančioji taryba sprendžia dėl Konsultacinio forumo sudėties, darbo metodų ir informacijos perdavimo jam tvarkos.
3. Su Konsultaciniu forumu konsultuojamasi dėl tolesnio Pagrindinių teisių strategijos, elgesio kodeksų, taip pat dėl bendrosios pagrindinės mokymo programos tobulinimo ir įgyvendinimo.
4. Konsultacinis forumas parengia metinę savo veiklos ataskaitą. Ši ataskaita skelbiama viešai.
5. Konsultacinis forumas gali susipažinti su visa informacija, susijusia su pagarba pagrindinėms teisėms, ir rengdamas patikrinimus bendrų operacijų vykdymo arba skubios pasienio pagalbos teikimo vietoje, jei su tuo sutinka priimančioji valstybė narė.

71 straipsnis

Pagrindinių teisių pareigūnas

1. Valdančioji taryba skiria pagrindinių teisių pareigūną, turintį reikiamą kvalifikaciją ir patirties pagrindinių teisių srityje.
2. Pagrindinių teisių pareigūnas eina jam pavestas pareigas nepriklausomai; jis atsiskaito tiesiogiai Valdančiajai tarybai ir bendradarbiauja su Konsultaciniu forumu. Pagrindinių teisių pareigūnas reguliariai teikia ataskaitas ir kartu papildo pagrindinių teisių stebėsenos mechanizmą.
3. Su pagrindinių teisių pareigūnu konsultuojamasi dėl veiklos planų, rengiamų pagal 15, 16 straipsnius ir 32 straipsnio 4 dalį; jis gali susipažinti su visa informacija, susijusia su pagarba pagrindinėms teisėms, reikalinga visai Agentūros veiklai.

72 straipsnis

Skundų nagrinėjimo mechanizmas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su pagrindinių teisių pareigūnu, imasi priemonių, kurių reikia, kad pagal šį straipsnį būtų galima sukurti skundų nagrinėjimo mechanizmą, kuris leistų stebėti, ar vykdant visą Agentūros veiklą gerbiamos pagrindinės teisės, ir užtikrinti pagarbą joms.
2. Kiekvienas asmuo, kuriam buvo tiesiogiai taikyti vykdant bendrą operaciją, bandomąjį projektą, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą dalyvaujančių darbuotojų veiksmai ir kuris mano, kad dėl šių veiksmų pažeistos jo pagrindinės teisės, arba bet kurios šio asmens vardu veikiančios trečiosios šalys gali raštu pateikti skundą Agentūrai.
3. Priimtini tik pagrįsti, su konkrečiais pagrindinių teisių pažeidimais susiję skundai. Anoniminiais, piktavališkiems, mažareikšmiams, nepagrįstiems, hipotetiniams arba netiksliesiems skundams skundų nagrinėjimo mechanizmas netaikomas.
4. Pagrindinių teisių pareigūnas atsako už Agentūros gautų skundų nagrinėjimą įgyvendinant teisę į gerą administravimą. Šiuo tikslu pagrindinių teisių pareigūnas patikrina skundo priimtinumą, registruoja priimtinus skundus, perduoda visus užregistruotus skundus vykdomajam direktoriui, perduoda su sienų apsaugos pareigūnais susijusius skundus buveinės valstybei narei ir registruoja tolesnius Agentūros arba tos valstybės narės veiksmus.
5. Dėl užregistruoto su Agentūros darbuotoju susijusio skundo vykdomasis direktorius užtikrina, kad būtų imamasi tinkamų tolesnių veiksmų, o prireikus – drausmės priemonių. Vykdomasis direktorius atsiskaito pagrindinių teisių pareigūnui už rezultatus ir dėl skundo Agentūros taikytus tolesnius veiksmus.
6. Jei užregistruojamas skundas dėl priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūno arba būrių nario, įskaitant deleguotuosius būrių narius arba deleguotuosius nacionalinius ekspertus, buveinės valstybė narė užtikrina, kad pagal nacionalinės teisės aktus būtų imamasi tolesnių veiksmų, o prireikus – drausmės priemonių arba kitų priemonių. Atitinkama valstybė narė atsiskaito pagrindinių teisių pareigūnui už rezultatus ir dėl skundo taikytus tolesnius veiksmus.
7. Pagrindinių teisių pareigūnas atsiskaito vykdomajam direktoriui ir Valdančiajai tarybai už rezultatus ir Agentūros bei valstybių narių taikytus tolesnius veiksmus dėl skundo.
8. Jei skundas priimtinas, įgyvendinant teisę į gerą administravimą skundų pateikėjai informuojami apie tai, kad skundas užregistruotas, kad pradėtas vertinimas ir kad atsakymo galima tikėtis, kai jis bus parengtas. Jei skundas nepriimtinas, skundų pateikėjai informuojami apie priežastis ir jiems nurodomos kitos galimybės spręsti jų klausimą.
9. Pagrindinių teisių pareigūnas, pasikonsultavęs su Konsultaciniu forumu, parengia standartinę skundo formą, kurioje prašoma pateikti išsamią ir konkrečią informaciją apie įtariamą pagrindinių teisių pažeidimą. Pagrindinių teisių pareigūnas pateikia šią formą vykdomajam direktoriui ir Valdančiajai tarybai.

Agentūra užtikrina, kad ši standartinė skundo forma būtų parengta dažniausiai vartojamomis kalbomis ir kad ji būtų pateikta Agentūros svetainėje, o popierinę jos kopiją būtų galima gauti vykdant visą Agentūros veiklą. Skundus pagrindinių teisių pareigūnas svarsto net jei jie pateikiami ne standartine skundo forma.

10. Visus skunde pateiktus asmens duomenis Agentūra ir pagrindinių teisių pareigūnas naudoja ir tvarko pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001, o valstybės narės – pagal Direktyvą 95/46/EB ir Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR.

Skundo pateikimas suprantamas kaip skundo pateikėjo sutikimas su tuo, kad Agentūra arba pagrindinių teisių pareigūnas tvarkytų jo duomenis pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 5 straipsnio d punktą.

Siekiant apsaugoti skundų pateikėjų interesus, skundai nagrinėjami konfidencialiai, nebent skundo pateikėjas atsisako savo teisės į konfidencialumą. Jei skundo pateikėjas atsisako savo teisės į konfidencialumą, suprantama, jog jis sutinka su tuo, kad pagrindinių teisių pareigūnas arba Agentūra atskleistų jo tapatybę skunde nurodytu klausimu.

73 straipsnis

Nuostatos dėl kalbų vartojimo

1. Agentūrai taikomos Reglamento Nr. 1⁵¹ nuostatos.
2. Nedarant poveikio pagal SESV 342 straipsnį priimtiems sprendimams, 61 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nurodytos konsoliduotoji metinė veiklos ataskaita ir darbo programa rengiamos visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis.
3. Agentūros veiklai reikiamas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

74 straipsnis

Skaidrumas ir informavimas

1. Agentūra, nagrinėdama prašymus dėl galimybės naudotis jos turimais dokumentais, vadovaujasi Reglamentu (EB) Nr. 1049/2001.
2. Agentūra gali savo iniciatyva teikti informaciją jai pavestų užduočių srityje. Ji 61 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą skelbia viešai ir pirmiausia užtikrina, kad visuomenei ir kiekvienai suinteresuotajai šaliai skubiai būtų pateikiama objektyvi, patikima ir lengvai suprantama informacija apie jos darbą.
3. Valdančioji taryba nustato praktinę šio straipsnio 1 ir 2 dalių taikymo tvarką.
4. Bet kuris fizinis arba juridinis asmuo turi teisę raštu kreiptis į Agentūrą bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba. Jis turi teisę gauti atsakymą ta pačia kalba.
5. Dėl sprendimų, kuriuos Agentūra priima pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 8 straipsnį, gali būti paduotas skundas ombudsmenui arba pareikštas ieškinys Europos Sąjungos Teisingumo Teisme laikantis atitinkamai SESV 228 ir 263 straipsniuose nustatytų sąlygų.

⁵¹ 1958 m. balandžio 15 d. Reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385, specialusis leidimas anglų kalba: serija I, skyrius 1952–1958, p. 59).

5 SKIRSNIS

FINANSINIAI REIKALAVIMAI

75 straipsnis

Biudžetas

1. Neatmetant galimybės įtraukti kitų rūšių pajamas, Agentūros pajamas sudaro:
 - a) Sąjungos subsidija, įtraukta į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą (Komisijos skirsnis);
 - b) šalių, susijusių su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu, įnašas, kaip nustatyta atitinkamuose susitarimuose, kuriuose nustatytas finansinis įnašas;
 - c) Sąjungos finansavimas, teikiamas sudarant įgaliojimo susitarimus ar skiriant *ad hoc* dotacijas pagal 78 straipsnyje nurodytas Agentūros finansines taisykles ir pagal atitinkamų Sąjungos politikos rėmimo priemonių nuostatas;
 - d) mokesčiai už suteiktas paslaugas;
 - e) savanoriški valstybių narių įnašai.
2. Agentūros išlaidas sudaro personalo, administracinės, infrastruktūros ir veiklos išlaidos.
3. Vykdomasis direktorius parengia kitų finansinių metų Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą kartu su etatų planu ir perduoda jį Valdančiajai tarybai.
4. Pajamos ir išlaidos turi būti subalansuotos.
5. Valdančioji taryba, remdamasi vykdomojo direktoriaus parengtu sąmatos projektu, patvirtina laikinąjį Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą kartu su laikinuoju etatų planu ir ne vėliau kaip sausio 31 d. perduoda juos Komisijai.
6. Valdančioji taryba ne vėliau kaip kovo 31 d. išsiunčia Komisijai galutinį Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą, įskaitant etatų plano projektą, prie kurio pridedama preliminarį darbo programą.
7. Komisija perduoda sąmatą Europos Parlamentui ir Tarybai (toliau – biudžeto valdymo institucija) kartu su preliminarium Europos Sąjungos biudžeto projektu.
8. Remdamasi šia sąmata, Komisija į Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą įtraukia, jos manymu, būtinas sąmatas etatų planui ir iš bendrojo biudžeto mokamai subsidijos sumai, kurias ji pateikia biudžeto valdymo institucijai pagal SESV 313 ir 314 straipsnius.
9. Biudžeto valdymo institucija patvirtina Agentūrai skiriamos subsidijos asignavimus. Biudžeto valdymo institucija tvirtina Agentūros etatų planą.
10. Valdančioji taryba tvirtina Agentūros biudžetą. Jis tampa galutinis priėmus galutinį Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą. Tam tikrais atvejais jis atitinkamai pataisomas.
11. Bet kokie biudžeto, įskaitant etatų planą, pakeitimai tvirtinami ta pačia tvarka.

12. Bet kuriam su statyba susijusiam projektui, kuris galėtų turėti didelį poveikį Agentūros biudžetui, taikomos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013⁵² nuostatos.
13. Dėl skubios pasienio pagalbos ir grąžinimo pagalbos finansavimo į Valdančiosios tarybos tvirtinamą Agentūros biudžetą įtraukiamas finansinis operacijų rezervas, siekiantis bent 4 proc. operatyvinei veiklai numatytų asignavimų. Šis rezervas išlaikomas visus metus.

76 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Agentūros biudžetą vykdo vykdomasis direktorius.
2. Ne vėliau kaip kitų finansinių metų (N + 1 metų) kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas finansinių metų (N metų) laikinąsias finansines ataskaitas perduoda Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams. Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų laikinąsias finansines ataskaitas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 966/2012 147 straipsnį.⁵³
3. Ne vėliau kaip kitų finansinių metų kovo 31 d. Agentūra išsiunčia Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams N metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą.
4. Ne vėliau kaip kitų finansinių metų kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas išsiunčia Audito Rūmams Agentūros N metų laikinąsias finansines ataskaitas kartu su Komisijos finansinėmis ataskaitomis.
5. Gavęs Audito Rūmų pastabas dėl N metų, Agentūros laikinųjų finansinių ataskaitų vykdomasis direktorius, vadovaudamasis Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 966/2012 148 straipsniu, savo atsakomybe rengia Agentūros galutines finansines ataskaitas ir jas teikia Valdančiajai tarybai, kad ši pareikštų savo nuomonę.
6. Valdančioji taryba pateikia nuomonę dėl Agentūros N metų galutinių finansinių ataskaitų.
7. Kiekvienais N + 1 metais ne vėliau kaip liepos 1 d. vykdomasis direktorius siunčia galutines finansines ataskaitas kartu su Valdančiosios tarybos nuomone Komisijai, Audito Rūmams, Europos Parlamentui ir Tarybai.
8. Galutinės N metų finansinės ataskaitos ne vėliau kaip N + 1 metų lapkričio 15 d. paskelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.
9. Ne vėliau kaip N + 1 metų rugsėjo 30 d. vykdomasis direktorius Audito Rūmams atsiunčia atsakymą į jų pastabas. Jis taip pat išsiunčia šį atsakymą Valdančiajai tarybai.

⁵² 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje (OL L 328, 2013 12 7, p. 42).

⁵³ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26).

10. Vykdomasis direktorius Europos Parlamento prašymu pateikia jam visą informaciją, kurios reikia sklandžiam N metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros taikymui užtikrinti pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 966/2012 165 straipsnio 3 dalį.
11. Atsižvelgdamas į Tarybos kvalifikuota balsų dauguma patvirtintą rekomendaciją, Europos Parlamentas iki N + 2 metų gegužės 15 d. patvirtina, kad Agentūros vykdomasis direktorius įvykdė N metų biudžetą.

77 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, be apribojimų taikomos Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 nuostatos. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) vidaus tyrimų ir, naudodamasi to susitarimo priede pateiktu šablonu, nedelsdama patvirtinti atitinkamas nuostatas, taikytinas visiems Agentūros darbuotojams.
2. Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, kurie iš Agentūros yra gavę Sąjungos lėšų, auditą remdamiesi dokumentais ir auditą vietoje.
3. OLAF gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, remdamasi Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁵⁴ ir Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2185/96 nuostatomis ir procedūromis, kad nustatytų sukčiavimo, korupcijos arba bet kokios kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Sąjungos finansiniams interesams, atvejus, susijusius su Agentūros finansuojama dotacija arba sutartimi⁵⁵.
4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis sudarytuose bendradarbiavimo susitarimuose, Agentūros sutartyse, susitarimuose dėl dotacijų ir sprendimuose dėl dotacijų pateikiamos nuostatos, pagal kurias Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą ir tyrimus atsižvelgiant į atitinkamą jų kompetenciją.

78 straipsnis

Finansinė nuostata

Pasikonsultavusi su Komisija, Valdančioji taryba patvirtina Agentūrai taikomas finansines taisykles. Jos negali nukrypti nuo Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013, išskyrus atvejus, kai taip nukrypti aiškiai reikia dėl Agentūros veiklos ir yra gautas išankstinis Komisijos sutikimas.

⁵⁴ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁵⁵ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

IV skyrius

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

79 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (EB) Nr. 562/2006 33a straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo du trečdaliai komiteto narių.
4. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.
5. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

80 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip po trejų metų nuo šio reglamento įsigaliojimo datos ir kas trejus metus po to Komisija atlieka vertinimą, siekdama pirmiausia įvertinti Agentūros veiklos rezultatų ir darbo praktikos poveikį, efektyvumą ir veiksmingumą jos tikslų, įgaliojimų ir užduočių atžvilgiu. Visų pirma įvertinamas galimas poreikis keisti Agentūros įgaliojimus ir tokio pakeitimo finansinės pasekmės.
Vertinant konkrečiai nagrinėjama, kaip taikant šį reglamentą laikytasi Pagrindinių teisių chartijos.
2. Vertinimo ataskaitą kartu su savo išvadomis Komisija išsiunčia Europos Parlamentui, Tarybai ir Valdančiajai tarybai. Vertinimo ataskaita ir išvados dėl ataskaitos paskelbiamos viešai.
3. Per kas antrą vertinimą Komisija vertina Agentūros pasiektus rezultatus, atsižvelgdama į jos tikslus, įgaliojimus ir užduotis.

81 straipsnis

Panaikinimas

1. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, Reglamentas (EB) Nr. 863/2007 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB⁵⁶ panaikinami.
2. Nuorodos į panaikintus reglamentus laikomos nuorodomis į šį reglamentą pagal priedą.

82 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

19 straipsnio 5 dalis, 28, 29, 30 ir 31 straipsniai taikomi praėjus trimis mėnesiams nuo šio reglamento įsigaliojimo.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

⁵⁶ 2005 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimas 2005/267/EB, įsteigiantis saugų žiniatinkliu pagrįstą informacijos ir koordinavimo tinklą, skirtą valstybių narių migracijos valdymo tarnyboms (OL L 83, 2005 4 I, p. 48).

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA – „AGENTŪROS“

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkamos politikos sritys VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslai
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatyti valdymo būdai

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros žmogiškiesiems ištekliams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, Reglamentas (EB) Nr. 863/2007 ir Sprendimas 2005/267/EB

1.2. Atitinkama politikos sritis VGV / VGB sistemoje⁵⁷

Politikos sritis – migracija ir vidaus reikalai

Veikla – saugumas ir laisvių apsauga

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus nustatyta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**⁵⁸

Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslai

1.4.1. Komisijos daugiamečiai strateginiai tikslai, kurių siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Šio pasiūlymo tikslas – įsteigti Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas siekiant užtikrinti ES išorės sienų Europos integruotą sienų valdymą, kad būtų galima veiksmingai valdyti migraciją ir užtikrinti aukšto lygio saugumą Sąjungoje, kartu išlaikant laisvą asmenų judėjimą joje. Jis įtrauktas į Komisijos pristatytą priemonių rinkinį, kuriuo siekiama geriau užtikrinti ES išorės sienų apsaugą, kaip nurodyta pridėtame Komisijos komunikate „Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnyba ir veiksmingas Europos išorės sienų valdymas“.

2015 m. Europos Sąjunga prie išorės sienų patyrė labai didelį spaudimą, nes šių metų sausio–lapkričio mėn. sienas neteisėtai kirto apytiksliai 1,5 mln. žmonių. Susidarius didžiuliams mišriems migracijos per Europos Sąjungos išorės sienas srautams, o paskui – intensyviai antriniui judėjimui, paaiškėjo, kad esamos Sąjungos ir valstybių narių lygmenimis veikiančios struktūros nėra tinkamos dėl tokio didelio antplūdžio kylantiems sunkumams įveikti. Teritorijoje, kurioje nėra vidaus sienų, neteisėta imigracija per vienos valstybės narės išorės sienas turi įtakos visoms kitoms Šengeno erdvėje esančioms valstybėms narėms. Dėl didelio antrinio judėjimo kai kurios valstybės narės prie savo vidaus sienų vėl pradėjo taikyti sienų kontrolę. Dėl to labai sutrūko Šengeno erdvės veikimas ir darna.

Per dabartinę migracijos krizę paaiškėjo, kad Šengeno erdvė, kurioje nėra vidaus sienų, gali išlikti tik veiksmingai įtvirtinus ir apsaugojus išorės sienas. Sąjungos

⁵⁷

VGV: veikla grindžiamas valdymas; VGB: veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

⁵⁸

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

išorės sienų kontrolė – bendras interesas; ji būtina įgyvendinti laikantis aukšto lygio ir vienodų Sąjungos standartų.

Padidėjus susirūpinimui dėl saugumo po šių metų teroro išpuolių, padidėjo piliečių susirūpinimas. Nors sienomis užtikrinti visišką saugumą niekada nepavyks, jomis galima labai padidinti saugumą, taip pat atskleisti numatomus išpuolius ir užkirsti jiems kelią. Ši funkcija dar svarbesnė atsižvelgiant į tai, kad teroro išpuoliuose vis dažniau dalyvauja užsienio kovotojai. Todėl, siekiant atkurti visuomenės pasitikėjimą, labai svarbu didinti saugumą prie išorės sienų.

Bendroji kelionių erdvė, kurioje nėra vidaus sienų, gali išlikti tik veiksmingai apsaugojus išorės sienas. Grandinė visada stipri tik tiek, kiek stipri jos silpniausia grandis. Todėl reikia imtis ryžtingų veiksmų siekiant sukurti išorės sienų integruoto valdymo sistemą. Ją galima imtis tik kaip bendros valstybių narių užduoties, laikantis solidarumo ir atsakomybės principų, kurių visos ES institucijos sutarė laikytis kaip pagrindinių principų sprendžiant migracijos krizės problemą.

Europos migracijos darbotvarkėje nustatyta, kad, siekiant SESV 77 straipsnyje nustatyto tikslo „laipsniškai įvesti integruotą išorės sienų valdymo sistemą“, būtina pereiti prie bendro išorės sienų valdymo. Savo rugsėjo mėn. pranešime apie Sąjungos padėtį Pirmininkas J. C. Junckeris pranešė, kad Komisija šiuo atžvilgiu iki metų pabaigos pristatys plataus užmojo veiksmus, t. y. visu pajėgumu veikiančias Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas; vėliau tai buvo patvirtinta 2016 m. Komisijos darbo programoje.

Pasiūlytame reglamente nustatomi bendrieji Europos integruoto sienų valdymo principai; juo įsteigiama iš Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (toliau – FRONTEX) sudarytos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos ir **Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra**. Šiuo reglamento projektu siekiama užtikrinti labiau integruotą ES išorės sienų valdymą, *inter alia*, suteikiant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai daugiau kompetencijos išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityse, nei jos šiuo metu turi FRONTEX. Šiuo reglamento projektu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai suteikiama papildoma kompetencija, kurios jai reikia, kad galėtų veiksmingai įgyvendinti integruotą sienų valdymą Sąjungos lygmeniu, šalinti sienų valdymo nacionaliniu lygmeniu trūkumus ir atsižvelgti į tokius beprecedenčius migracijos srautus, kokie šiais metais susidarė prie Europos Sąjungos išorės sienų.

Suteikti šią papildomą kompetenciją Europos lygmens Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgoms būtina, kad dėl išorės sienų valdymo trūkumų arba nenumatytų migracijos srautų nesutriktų tinkamas Šengeno erdvės veikimas. Dėl migracijos krizės kilusių sunkumų valstybės narės negali tinkamai spręsti, jei jų veiksmai nederinami. Integruotas sienų valdymas – pasidalijamoji Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, atsakomybė; kartu jos sudaro **Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas**.

1.4.2. Konkrečūs tikslai ir atitinkama VGV / VGB veikla

Toliau nurodyti konkretūs tikslai apibrėžti remiantis pasiūlymo 7 straipsnyje nurodytomis Agentūros užduotimis. Vis dėlto, skirstant konkrečius tikslus, atsižvelgiama į agentūros FRONTEX rengiant savo 2016 m. darbo programą

nustatytą VGV / VGB sistemą, atsižvelgiant į naujas reglamentu nustatytas užduotis ir kai kuriuos būtinus pritaikymus⁵⁹.

Konkretus tikslas Nr. 1 – parama išorės sienų valdymo srityje:

- koordinuoti operatyvinį valstybių narių bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje;
- padėti valstybėms narėms tokiomis aplinkybėmis, kai prie jų išorės sienų reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, koordinuojant ir organizuojant bendras operacijas, atsižvelgiant į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su humanitarinėmis krizėmis ir gelbėjimu jūroje;
- padėti valstybėms narėms tokiomis aplinkybėmis, kai prie jų išorės sienų reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, pradedant teikti skubią pasienio pagalbą prie specifinį ir neproporcingai didelį spaudimą patiriančių valstybių narių išorės sienų, atsižvelgiant į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su humanitarinėmis krizėmis ir gelbėjimu jūroje;
- suburti ir dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, įskaitant skubios pagalbos rezervą, dislokuotinus vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą, taip pat migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms;
- dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius ir techninę įrangą siekiant padėti migracijos valdymo rėmimo grupėms vykdyti patikrą, nustatyti tapatybę ir imtis pirštų atspaudus;
- siųsti būtiną įrangą ir darbuotojus į skubios pagalbos rezervą, kad būtų galima praktiškai įgyvendinti priemones, kurių reikia imtis prie išorės sienų susidarius ekstremaliajai situacijai.

Konkretus tikslas Nr. 2 – parama pakrančių apsaugos funkcijas vykdančioms valstybių narių valdžios institucijoms:

- bendradarbiauti su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra siekiant remti nacionalines valdžios institucijas, vykdančias pakrančių apsaugos funkcijas: a) teikiant paslaugas, informaciją, įrangą ir rengiant mokymą, b) koordinuojant daugiataikslės operacijas.

Konkretus tikslas Nr. 3 – parama veiksmingo grąžinimo srityje:

- remti ir stiprinti techninį ir operatyvinį valstybių narių bendradarbiavimą, taip pat su susijusiomis trečiųjų šalių valdžios institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais;
- koordinuoti ir organizuoti grąžinimo operacijas;
- padėti valstybėms narėms tokiomis aplinkybėmis, kuriomis reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, kad jos galėtų vykdyti išipareigojimus grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius, taip pat koordinuojant arba organizuojant grąžinimo operacijas;

⁵⁹

Kad būtų galima sustiprinti Agentūros naujojo įgaliojimo vaidmenį ir geriau nurodyti finansinį naujųjų užduočių poveikį, veikla „Parama grąžinimo srityje“ nurodyta kaip atskiras konkretus tikslas Nr. 3. Su veikla „Bendrų išteklių valdymas“ ir „Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ susijusios užduotys sujungtos į konkretų tikslą Nr. 6, veikla „EUROSUR“ ir „Padėties vaizdas“ sujungta į konkretų tikslą Nr. 7, o veikla „Išorės ir viešieji ryšiai“ ir „Pagrindinės teisės“ nurodyta kartu kaip konkretus tikslas Nr. 8.

- įsteigti ir dislokuoti Europos grąžinimo pagalbos būrius teikiant grąžinimo pagalbą.

Konkretus tikslas Nr. 4 – rizikos analizės ir pažeidžiamumo vertinimai:

- įsteigti stebėsenos ir rizikos analizės centrą, galintį stebėti migracijos srautus ir atlikti rizikos analizes visais integruoto sienų valdymo aspektais;
- atlikti pažeidžiamumo vertinimą, įskaitant valstybių narių gebėjimo įveikti grėsmes ir spaudimą prie jų išorės sienų vertinimą.

Konkretus tikslas Nr. 5 – mokymas:

- padėti valstybėms narėms mokyti nacionalinius sienų apsaugos pareigūnus ir ekspertus grąžinimo klausimais, taip pat nustatant bendruosius mokymo standartus.

Konkretus tikslas Nr. 6 – bendrų išteklių valdymas, moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra:

- sukurti techninės įrangos rezervą, dislokuotiną vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms, taip pat vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą;
- įsteigti priverstinio grąžinimo stebėtojų, priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų ir grąžinimo specialistų grupes;
- padėti rengti techninius įrangos – pirmiausia skirtos taktinio lygmens vadovavimui, kontrolei ir ryšiams, taip pat techniniam stebėjimui – standartus siekiant užtikrinti sąveikumą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis;
- dalyvauti rengiant ir valdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, svarbią išorės sienų kontrolei ir stebėjimui, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų, pvz., nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų, taikymą ir bandomųjų projektų į reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais rengimą.

Konkretus tikslas Nr. 7 – EUROSUR ir padėties stebėjimas:

- teikti reikiamą pagalbą Europos sienų stebėjimo sistemos kūrimui ir taikymui ir prireikus – bendros keitimosi informacija aplinkos kūrimui, įskaitant sistemų sąveikumą, visų pirma plėtojant, prižiūrint ir koordinuojant EUROSUR sistemą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1052/2013;
- pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001 ir Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR sukurti ir taikyti informacines sistemas, kuriomis sudaromos sąlygos sparčiai ir patikimai keistis informacija apie kylančias išorės sienų valdymo grėsmes, neteisėtą migraciją ir grąžinimą, glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija, Sąjungos agentūromis, įstaigomis ir biurais, taip pat su Tarybos sprendimu 2008/381/EB įsteigtu Europos migracijos tinklu.

Konkretus tikslas Nr. 8 – išorės santykiai ir pagrindinės teisės:

- padėti valstybėms narėms ir trečiosioms šalims plėtoti operatyvinį tarpusavio bendradarbiavimą išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityse, taip pat siunčiant ryšių palaikymo pareigūnus;
- užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą vykdant Agentūros ir valstybių narių užduotis pagal šį reglamentą, laikantis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, įskaitant pirmiausia Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, taip pat sukuriant skundų nagrinėjimo mechanizmą, kurį taikant būtų nagrinėjami skundai dėl galimų

pagrindinių teisių pažeidimų Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai vykdant veiklą.

Atitinkama VGV / VGB veikla:

18 02 veikla: Solidarumas – išorės sienos, vizų politika ir laisvas asmenų judėjimas

1.4.3. Numatomi rezultatai ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Šiame pasiūlyme, siekiant veiksmingai valdyti migraciją ir užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Europos Sąjungoje, kartu išlaikant laisvą asmenų judėjimą Europos Sąjungoje, nustatomi bendrieji Europos integruoto sienų valdymo principai.

Integruotą sienų valdymą sudaro trečiosiose šalyse taikomos priemonės, kartu su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis įgyvendinamos priemonės, prie išorės sienų įgyvendinamos sienų kontrolės priemonės ir laisvo judėjimo erdvėje įgyvendinamos priemonės, įskaitant neteisėtai valstybėje narėje esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimą.

Šiuo pasiūlymu įsteigiamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, atsakingos už integruotą sienų valdymą, ir, palyginti su agentūrai FRONTEX suteiktais įgaliojimais, padidinamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros galios visais integruoto sienų valdymo aspektais. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų užduotis – įgyvendinti Europos integruotą sienų valdymą laikantis pasidalijamosios atsakomybės principo. Kadangi visos nacionalinės sienų apsaugos tarnybos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas, kai jos vykdo sienų kontrolės užduotis, įgyvendina Europos integruotą sienų valdymą, jos, būdamos nacionalinės sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos, kartu yra ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos.

Atsižvelgiant į FRONTEX kompetencijos pakeitimus, Agentūra pervardyta į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą. Pagrindinė Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros užduotis – parengti integruoto sienų valdymo Sąjungos lygmeniu įgyvendinimo veiklos ir techninę strategiją, prižiūrėti, kad sienų kontrolė prie valstybių narių išorės sienų būtų veiksminga, atlikti pažeidžiamumo vertinimus ir užtikrinti, kad nacionalinės valdžios institucijos pašalintų visus išorės sienų valdymo trūkumus, teikti didesnę operatyvinę ir techninę pagalbą valstybėms narėms vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą, užtikrinti praktinį priemonių vykdymą susidarius tokiai situacijai, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų prie išorės sienų, taip pat organizuoti, koordinuoti ir vykdyti grąžinimo operacijas ir skubios grąžinimo pagalbos veiksmus.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turės galėti plačiai ir veiksmingai apžvelgti padėtį, kad galėtų nustatyti, ar valstybė narė gali įgyvendinti taikomus ES teisės aktus ir ar esama valstybės narės sienų valdymo trūkumų, kad dėl didėjančių migracijos srautų prie išorės sienų nekiltų rimtų problemų. Šiais tikslais šiame pasiūlyme nustatyti šie elementai, kuriais, palyginti su FRONTEX vaidmeniu, sustiprinamas Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros vaidmuo:

stebėsenos ir rizikos analizės centro įsteigimas – šis centras turėtų galėti stebėti migracijos srautus Europos Sąjungos link ir joje, taip pat atlikti rizikos analizę, kurią turėtų taikyti valstybės narės ir į kurią turėtų būti įtraukiami visi su integruotu sienų valdymu susiję aspektai, pirmiausia sienų kontrolė, grąžinimas, neteisėtas antrinis trečiųjų šalių piliečių judėjimas Europos Sąjungoje, tarpvalstybinio nusikalstamumo, įskaitant neteisėtos imigracijos tarpininkų veiklą, prekybą žmonėmis ir terorizmą, prevencija, taip pat padėtis kaimyninėse trečiosiose šalyse, siekiant sukurti

išankstinio įspėjimo mechanizmą, kurį taikant būtų analizuojami migracijos srautai ES link;

Agentūros ryšių palaikymo pareigūnai siųstini į valstybes nares, kad Agentūra galėtų užtikrinti tinkamą ir veiksmingą stebėseną ne tik atlikdama rizikos analizę, keisdama informaciją ir taikydama sistemą EUROSUR, bet ir būdama vietoje. Ryšių palaikymo pareigūno užduotis – stiprinti Agentūros ir valstybių narių bendradarbiavimą, pirmiausia padėti rinkti informaciją, kurios Agentūrai reikia, kad galėtų atlikti pažeidžiamumo vertinimą, ir stebėti prie išorės sienų valstybių narių taikomas priemones;

Agentūros priežiūros vaidmuo nustatant privalomą Agentūros atliekamą pažeidžiamumo vertinimą siekiant įvertinti valstybių narių gebėjimus spręsti problemas prie savo išorės sienų, taip pat vertinant valstybių narių įrangą, išteklius ir nenumatytą atvejų planavimą. Vykdomasis direktorius Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje įsteigtos Priežiūros valdybos patarimu nustatys priemones, kurių turėtų imtis atitinkama valstybė narė, ir turėtų nustatyti laikotarpį, per kurį reikia imtis šių priemonių. Vykdomojo direktoriaus sprendimas atitinkamai valstybei narei bus privalomas; jei per nustatytą laikotarpį priemonių nebus imtasi, klausimas bus perduodamas Valdančiajai tarybai kitam sprendimui priimti. Jei valstybė narė vis tiek nesiims veiksmų ir todėl galės sutrikdyti Šengeno erdvės veikimą, Komisija gali patvirtinti įgyvendinimo sprendimą dėl tiesioginių Agentūros veiksmų;

naujos procedūros, taikytinos tokiomis aplinkybėmis, kuriomis reikia imtis skubių veiksmų, kai valstybė narė nesiima būtinų taisomųjų veiksmų pagal pažeidžiamumo vertinimą arba jei prie išorės sienų susidaro neproporcingai didelis migracijos spaudimas, dėl kurio išorės sienų kontrolė tampa neveiksminga ir todėl gali sutrikdyti Šengeno erdvės veikimą. Dėl to Komisija turės priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriame bus nustatytos šiame reglamente nurodytos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros taikytinos priemonės ir reikalaujama, kad, įgyvendinant šias priemones, atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra. Paskui Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra nustatys veiksmus, kurių reikia imtis, kad būtų galima praktiškai įgyvendinti Komisijos sprendime nurodytas priemones, ir veiks tiesiogiai atitinkamoje valstybėje narėje;

platesnės Agentūros užduotys, kurias sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių įsteigimas ir dislokavimas, kad būtų galima atlikti bendras operacijas ir teikti skubią pasienio pagalbą, techninės įrangos rezervo sudarymas, pagalba Komisijai koordinuojant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą migrantų antplūdžio vietose ir aktyvesnis vaidmuo grąžinimo, rizikos analizės, mokymo ir mokslinių tyrimų srityje;

privalomas žmogiškųjų išteklių kaupimas sudarant skubios pagalbos rezervą; tai bus nuolatinės pajėgos, kasmet sudaromos iš nedidelės procentinės bendro valstybėse narėse veikiančių sienų apsaugos pareigūnų skaičiaus dalies. Iš skubios pagalbos rezervo dislokuojami Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai prireikus turėtų būti nedelsiant papildomi kitais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais;

nuosavos techninės įrangos rezervo dislokavimas Agentūrai įsigyjant savarankiškai arba bendros nuosavybės teise kartu su kuria nors valstybe nare ir valdant valstybių narių teikiamą techninės įrangos rezervą, remiantis Agentūros nustatytais poreikiais ir reikalaujant techninės įrangos rezervą papildyti Vidaus saugumo specialiųjų veiksmų fondo lėšomis valstybių narių įsigytais transporto priemonėmis ir operatyvine įranga;

svarbus vaidmuo padedant Komisijai koordinuoti migracijos valdymo rėmimo grupes migrantų antplūdžio vietose, kurioms būdingi mišrūs migracijos srautai ir kuriose Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra kartu su Europos prieglobsčio paramos biuru, Europolu ir kitomis susijusiomis Sąjungos agentūromis teikia valstybėms narėms koordinuotą ir didesnę techninę ir operatyvinę paramą;

stipresnis Agentūros vaidmuo grąžinimo srityje, įsteigiant Agentūroje grąžinimo biurą, kuris turėtų teikti valstybėms narėms visą reikiamą operacinį pastiprinimą, kad jos galėtų veiksmingai grąžinti neteisėtai jose esančius trečiųjų šalių piliečius. Agentūra koordinuos ir organizuos grąžinimo iš vienos arba kelių valstybių narių operacijas ir grąžinimo pagalbą, taip pat skatins jas organizuoti savo iniciatyva, siekdama sustiprinti ypatingą spaudimą patiriančių valstybių narių grąžinimo sistemą. Agentūrai reikės turėti priverstinio grąžinimo stebėtojų, priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų ir grąžinimo specialistų, kuriuos turės skirti valstybės narės, grupės, sudarančias valstybėse narėse dislokuotinus Europos grąžinimo pagalbos būrius;

Agentūros dalyvavimas valdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, svarbią išorės sienų kontrolei, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų, pvz., nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų, taikymą ir bandomųjų projektų į šio reglamento taikymo sritį patenkančiais klausimais rengimą;

Europos bendradarbiavimas vykdant pakrančių apsaugos užduotis, plėtojant tarpsektorinį Europos sienų ir pakrančių agentūros, Europos žuvininkystės kontrolės agentūros ir Europos jūrų saugumo agentūros bendradarbiavimą siekiant gerinti šių agentūrų sąveiką, kad būtų galima teikti veiksmingesnes ir ekonomiškai efektyvesnes daugiataksles paslaugas pakrančių apsaugos funkcijas vykdančioms nacionalinėms valdžios institucijoms;

glaudesnis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis koordinuojant operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpusavio bendradarbiavimą sienų valdymo srityje, įskaitant bendrų operacijų koordinavimą, taip pat siunčiant ryšių palaikymo pareigūnus į trečiąsias šalis, bendradarbiaujant su trečiųjų šalių valdžios institucijomis grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų įgijimo klausimus;

Agentūros įgaliojimų tvarkyti asmens duomenis sustiprinimas, taip pat leidžiant tvarkyti asmens duomenis organizuojant ir koordinuojant bendras operacijas, bandomuosius projektus, skubią pasienio pagalbą, grąžinimo operacijas, grąžinimo pagalbą ir migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms, taip pat keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, Europos prieglobsčio paramos biuru, Europolu, Eurojustu arba kitomis Sąjungos agentūromis;

pagrindinių teisių apsaugos užtikrinimas įsteigiant skundų nagrinėjimo mechanizmą, kurį taikant būtų galima nagrinėti skundus dėl galimų pagrindinių teisių pažeidimų, padarytų vykdant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros veiklą. Skundų nagrinėjimo mechanizmas yra administracinis, nes Agentūra negali pati tirti įtarimų dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių padarytų pagrindinių teisių pažeidimų.

1.4.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

- Agentūros koordinuojamų su išorės sienomis susijusių bendrų operacijų, skubios pagalbos veiksmų ir bandomųjų projektų skaičius, trukmė ir veiksmingumas;
- sulaikytų neteisėtų migrantų skaičius pagal sienų tipus (oro, jūros, sausumos);
- Agentūros operatyvinio rezervo lėšomis finansuotų skubios pagalbos veiksmų skaičius;
- veiksmingas sienų apsaugos pareigūnų elgesio kodekso įgyvendinimas;
- įvykių, Europos žuvininkystės kontrolės agentūros (EŽKA) ir Europos jūrų saugumo agentūros (angl. EMSA) Agentūrai tiekiamų produktų ir nuolatinių paslaugų, kuriomis padidintas sienų apsaugos pareigūnų ir sienų apsaugos funkcijas vykdančių nacionalinių valdžios institucijų informuotumas apie padėtį jūrose, skaičius;
- daugiatikslių operacijų, vykdytų siekiant remti pakrančių apsaugos funkcijas (bendradarbiaujant su EMSA ir EŽKA), skaičius;
- Agentūros koordinuotų grąžinimo operacijų skaičius;
- per Agentūros organizuotas ir vykdytas operacijas ir Agentūrai organizavus ir teikiant pagalbą grąžintų asmenų skaičius;
- veiksmingas grąžinimo operacijų elgesio kodekso įgyvendinimas;
- Agentūros pateiktų rizikos analizės ataskaitų skaičius ir dažnumas
- pritaikytų rizikos analizių ataskaitų kokybė ir veiksmingumas;
- Agentūros kasmet pateikiamų pažeidžiamumo vertinimų skaičius;
- mokymo modulių skaičius ir mokymo dalyvių skaičius;
- surengtų mokymo kursų skaičius;
- sienų apsaugos pareigūnų mainų pagal „Erasmus“ tipo programas skaičius;
- Agentūros grupėse užregistruotų išteklių ekspertų skaičius;
- Agentūros įsigytų arba išsinuomotų nuosavų išteklių skaičius;
- veiksmingas išteklių ir darbuotojų valdymas ir poveikio vertinimas FRONTEX Situacijų modeliavimo centre;
- duomenų, informacijos ir žvalgybos duomenų, kuriais keistasi beveik tikruoju laiku naudojantis EUROSUR ryšių tinklu, bendra pasienio žvalgybos vaizdo sistema ir Europos padėties vaizdo sistema, kiekis ir kokybė;
- duomenų sugretinimo taikymas kartu su technologiniais gebėjimais nustatant ir sekant tarpvalstybinį judėjimą, taip pat tarpžinybinis keitimasis informacija su kitais dalyviais teikiant bendro stebėjimo priemonių naudojimo paslaugą ES lygmeniu ir aplinkosaugos informaciją (EUROSUR gretinimo paslaugas);
- naudotojų pasitenkinimas Agentūros veikla;
- į trečiąsias šalis paskirtų ryšių palaikymo pareigūnų skaičius;
- į valstybes nares paskirtų ryšių palaikymo pareigūnų skaičius.

Bendrajam Agentūros valdymui įtakos turi šie horizontalieji rodikliai:

- Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių įgyvendinimas ir tinkamas veikimas;
- techninės įrangos fondo valdymas ir išsamumas;
- darbo susitarimų su trečiosiomis šalimis nustatymas, prioritetų nustatymas ir poveikis visapusiškai laikantis ES išorės reikalų politikos;
- Valdančiosios tarybos, kitų suinteresuotųjų subjektų ir nepriklausomų vertinimų rekomendacijų įgyvendinimo lankstumas. [...]

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Trumpalaikiu laikotarpiu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų tęsti pagrindinę su išorės sienų valdymu ir grąžinimu susijusią FRONTEX veiklą. 2015 m. agentūros FRONTEX 2015 ir 2016 m. biudžetai padidinti siekiant sudaryti jai sąlygas įveikti migracijos krizę, pirmiausia tris kartus padidinant finansinius išteklius, skirtus bendroms operacijoms „Poseidon“ ir „Triton“, išplečiant Agentūros paramą valstybėms narėms grąžinimo srityje ir suteikiant būtinus išteklius, kad būtų galima įkurdinti migrantų antplūdžio valdymo centrus. Komisijos pasiūlytą galutinę 2016 m. ES subsidiją sudaro **238 686 000 EUR**.

Būtina, kad Agentūra tęstų savo darbą išorės sienų valdymo srityje taip pat intensyviai, įskaitant reguliarią ir svarbią jos pagalbą vykdant paieškos ir gelbėjimo užduotis ir grąžinimo srityje. Reglamente pasiūlytomis naujomis užduotimis bus padidinti Agentūros gebėjimai remti valstybes nares šiose pagalbos srityse. Šiuo atžvilgiu labai svarbu, kad būsimas 2016 m. subsidijos dydis būtų išlaikytas kaip Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros metinio biudžeto pagrindas nuo 2017 m., kad būtų galima:

- tęsti platesnio masto operatyvinę veiklą vykdant bendras operacijas jūrose, pirmiausia „Triton“ ir „Poseidon“, tam naudojant daugiau išteklių ir platesnės aprėpties šių operacijų teritorijoje, kad būtų galima didinti paieškos ir gelbėjimo galimybes Agentūros įgaliojimų taikymo srityje;
- tęsti Agentūros dalyvavimą migracijos valdymo rėmimo grupėse, dirbančiose migrantų antplūdžio vietose, kuriose EBI ir kitos susijusios agentūros dirbs vietoje kartu su pasienio valstybėmis narėmis, teikiant šioms valstybėms narėms paramą, susijusią su patikra, registracija ir pirštų atspaudų ėmimu, taip pat imantis itin aktyvaus vaidmens, susijusio su grąžinimo operacijomis ir neteisėto gabenimo tinklų likvidavimu;
- toliau stiprinti Agentūros vaidmenį grąžinimo srityje, kad ji galėtų padėti valstybėms narėms vykdyti grąžinimo operacijas ir kitą susijusią veiklą naujų įgaliojimų srityje, pirmiausia sukuriant specialų grąžinimo biurą, per kurį Agentūra galėtų didinti savo paramą valstybėms narėms, siekdama, *inter alia*, palengvinti, organizuoti ir finansuoti grąžinimo operacijas;
- toliau stiprinti bendradarbiavimą su kitomis vidaus reikalų agentūromis, pirmiausia su EASO, Europolu ir „eu-LISA“;
- toliau stiprinti svarbų Agentūros vaidmenį neteisėto migrantų gabenimo srityje apskritai ir padėti įgyvendinti ES kovos su neteisėtu migrantų gabenimu veiksmų planą.

Vis dėlto šiuo pasiūlymu iš esmės išplečiami Agentūros gebėjimai veiksmingai reaguoti į esamas arba būsimas grėsmes prie išorės sienų, dėl to aktyviai remiant valstybių narių veiksmus įgyvendinant tinkamas priemones, pirmiausia prie išorės sienų susidarius specifiniam ir neproporcingai dideliam spaudimui.

Vidutinės trukmės laikotarpiu šiuo reglamentu bus sustiprinta Agentūros struktūra, gebėjimai ir užduotys. Kad Agentūra galėtų tinkamai vykdyti naujas užduotis, 2017 m., be 2016 m. numatytos sumos, į Agentūros ES subsidiją turi būti įtraukiama papildoma suma. Papildomais finansiniais ištekliais Agentūrai turėtų būti pirmiausia sudaromos sąlygos:

- sukurti operatyvinį rezervą, kad būtų galima finansuoti skubios pasienio pagalbos ir grąžinimo rėmimo pagalbos teikimą. Finansinis operatyvinis rezervas turėtų siekti bent 4 proc. operatyvinei veiklai numatytų asignavimų ir turėtų būti išlaikomas visus metus. Siekiant užtikrinti galimybę pradėti teikti šią pagalbą per reglamente nustatytą laikotarpį, į Agentūros subsidiją turėtų būti įtraukiama bent **10 000 000 EUR** suma;

- įsigyti įrangos, atlikti jos techninę priežiūrą ir nuomoti savo įrangą. Šiuo atžvilgiu, kad Agentūra galėtų finansuoti pirmiausia smulkia ir vidutinio dydžio operatyvinę įrangą (t. y. EURODAC prietaisus), į ES subsidiją turėtų būti įtraukiama dar **10 000 000 EUR** suma. Agentūros nuosava įranga turėtų būti papildomas valstybių narių teikiamos techninės įrangos rezervas, pirmiausia specialiųjų veiksmų fondo lėšomis valstybių narių įsigytos transporto priemonės ir operatyvinė įranga;

- vykdyti naujas užduotis, susijusias su Agentūros bendradarbiavimu su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra, siekiant remti pakrančių apsaugos funkcijas. Šis bendradarbiavimas bus išsamiau paaiškinamas 2016 m. vykdant specialų bandomąjį projektą. Vis dėlto, kad Agentūra galėtų veiksmingai derinti veiklą su EMSA ir EŽKA, susijusią su bendru paslaugų, informacijos, įrangos teikimu ir mokymo rengimu vykdant pasienio apsaugos funkcijas, ir išplėsti bendras operacijas prie jūrų sienų, kad jos taptų daugiatikslėmis operacijomis, kurios apimtų ir kitas pakrančių apsaugos funkcijas, reikia **5 000 000 EUR**;

- sustiprinti Agentūros bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, įskaitant Agentūros dalyvavimą operatyvinėje veikloje kartu su kaimyninėmis šalimis, techninės pagalbos projektus, bendradarbiavimą grąžinimo, taip pat kelionės dokumentų įgijimo klausimais. Šiuo atžvilgiu į Agentūros biudžetą kasmet turėtų būti įtraukiama **5 000 000 EUR** suma. Skyrus šią sumą, Agentūra galės aktyviai bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, nedarant poveikio Agentūros naudojimuisi bet koku Sąjungos finansavimu pagal atitinkamų priemonių, kuriomis remiama Sąjungos išorės santykių politika, nuostatas;

- didinti Agentūros ryšių palaikymo pareigūnų skaičių trečiosiose šalyse. Siekiant remti 10 papildomų ryšių palaikymo pareigūnų siuntimą, papildant personalo išlaidas į Agentūros biudžetą kasmet turėtų būti įtraukiama dar **1 000 000 EUR** suma su biuru, informavimu, logistika ir technine parama susijusioms išlaidoms padengti. Be to, dar **1 000 000 EUR** suma 2017 m. turėtų būti numatoma įsikūrimo išlaidoms padengti;

- kad būtų galima remti skundų nagrinėjimo mechanizmo sukūrimą ir kitos su pagrindinėmis teisėmis susijusios veiklos paprastinimą, į Agentūros biudžetą kasmet turėtų būti įtraukiama **500 000 EUR** suma.

Manoma, kad, be finansinių išteklių, kad Agentūra galėtų vykdyti naujas užduotis, reikia papildomai 602 darbuotojų, t. y. 329 etatų plano pareigybių ir 273 išorės darbuotojų. Žmoniškųjų išteklių poreikiai tiksliai apibrėžti 3.2.3 skirsnyje.

Vykdant Agentūros veiklą per trumpalaikį ir vidutinės trukmės laikotarpį bus padedama įgyvendinti Europos migracijos darbotvarkės ir Europos saugumo darbotvarkės tikslus.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti ES išorės sienų Europos integruotą sienų valdymą, kad būtų galima veiksmingai valdyti migraciją ir užtikrinti aukšto lygio saugumą Sąjungoje, kartu išlaikant laisvą asmenų judėjimą joje. Teritorijoje, kurioje nėra vidaus sienų, neteisėta imigracija per vienos valstybės narės išorės sienas turi įtakos visoms kitoms Šengeno erdvėje esančioms valstybėms narėms. Erdvė, kurioje nėra vidaus sienų, gali išlikti tik veiksmingai įtvirtinus ir apsaugojus išorės sienas.

Kadangi Sąjungos išorės sienų kontrolė yra bendras tikslas, kurį būtina įgyvendinti laikantis vienujų aukšto lygio Sąjungos standartų, šio pasiūlymo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Agentūra FRONTEX buvo įsteigta 2004 m. ir pradėjo veikti 2005 m. Kaip reikalauja Hagos programoje, Komisija 2008 m. vasario 13 d. priėmė komunikatą „FRONTEX agentūros vertinimo ir būsimos plėtros ataskaita“ (COM(2008) 67 *final*).

Komunikate pateiktos rekomendacijos, įgyvendintinos trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu, taip nurodyta, kaip būtų galima plėtoti Agentūrą per ilgesnįjį laikotarpį. Atkreiptas dėmesys į svarbų ilgesniojo laikotarpio FRONTEX vaidmenį kuriant Europos Sąjungos integruoto sienų valdymo sistemą.

Išvadoje Komisija rekomendavo įvairius Agentūros veikimo jos įgaliojimų srityje patobulinimus ir vidutinės trukmės laikotarpiu persvarstyti įgaliojimus.

Be pirmiau minėtos Komisijos parengtos agentūros FRONTEX vertinimo ir būsimos plėtros ataskaitos, 2008 m. atliktas nepriklausomas vertinimas. Atlikus FRONTEX Valdančiosios tarybos užsakytą FRONTEX reglamento 33 straipsnyje reikalaujamą vertinimą, nustatyti papildomi aspektai ir faktiniai Agentūros praktinio darbo elementai. Taip pat pateiktos kelios FRONTEX Valdančiajai tarybai skirtos rekomendacijos.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Agentūros įgaliojimai 2011 m. buvo išplėsti, kad ji galėtų reaguoti į naujus iššūkius.

Nors 2011 m. pakeitimu Agentūra patobulinta, atsižvelgiant į 2015 m. Europos Vadovų Tarybos pateiktas aiškias politines gaires dėl agentūros FRONTEX vaidmens įveikiant didėjančią migracijos spaudimą ir į 2014–2015 m. agentūros FRONTEX išorės vertinimą reikia labiau išplėsti Agentūros įgaliojimus. Šiuo pasiūlymu, kaip nurodyta, to ir siekiama.

Rengdama šį pasiūlymą, Komisija rėmėsi Europos Vadovų Taryboje, Ministrų Taryboje ir Europos Parlamente reguliariai vykusiais svarstymais sienų valdymo ir migracijos krizei įveikti būtinų priemonių klausimais. Sienų valdymo ateitis ir pirmiausia agentūros FRONTEX sustiprinimas neseniai aptartas 2015 m. spalio 8 d. Ministrų Tarybos susitikime. Paskui 2015 m. spalio 15 d. vyko Europos Vadovų Tarybos susitikimas, kurio gairėse dėl sienų valdymo ateities raginta stiprinti Europos Sąjungos išorės sienas, be kita ko, kuriant integruoto išorės sienų valdymo sistemą ir stiprinant FRONTEX įgaliojimus.

Nuo tada, kai 2005 m. gegužės 1 d. agentūra FRONTEX pradėjo vykdyti jai pavestas užduotis, Europos ir nacionaliniu lygmenimis nuolat vyko svarstymai su atitinkamais suinteresuotaisiais

subjektais. Konkrečiai kalbant, Europos Parlamente ir Taryboje reguliariai vyko su Agentūros teikiama informacija susiję svarstymai. Agentūra Valdančiosios tarybos posėdžiuose ir per metus skelbdama įvairias ataskaitas nuolat teikia informaciją apie savo veiklą. Taip pat reguliariai keistasi informacija su kitomis Sąjungos agentūromis, pirmiausia su Europos prieglobsčio paramos biuru, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra ir Europolu, taip pat su Europos ombudsmenu. Be to, surengtos kelios diskusijos su pilietine visuomene ir akademinė bendruomene.

2014 m. Komisija pradėjo vykdyti Tyrimą dėl galimybių sukurti Sąjungos išorės kontrolei skirtą Europos sienos apsaugos pareigūnų sistemą, į kurio rezultatus atsižvelgta rengiant šį pasiūlymą.

Komisija, atidžiai išnagrinėjusi agentūros FRONTEX išorės vertinimo rezultatus, taip pat užtikrino, kad būtų atsižvelgta ir į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų nuomonę. Šis Reglamento (ES) Nr. 2007/2004 33 straipsniu grindžiamas išorės vertinimas buvo atliekamas nuo 2014 m. liepos mėn. iki 2015 m. birželio mėn. ir apima laikotarpį nuo 2008 m. liepos mėn. iki 2014 m. liepos mėn. Galutinė ataskaita FRONTEX Valdančiojoje taryboje buvo aptarta 2015 m. rugsėjo 10 d.; Valdančioji taryba pateikė rekomendacijas dėl galimų FRONTEX steigimo reglamento pakeitimų. Šiame pasiūlyme atsižvelgiama į daugumą 2015 m. spalio 28 d. Valdančiosios tarybos sprendime pateiktų rekomendacijų.

Kurdama Agentūros skundų nagrinėjimo mechanizmą Komisija taip pat atsižvelgė į Europos Parlamento pranešimą dėl Europos ombudsmeno savo iniciatyva atlikto tyrimo Nr. OI/5/2012/BEH-MHZ dėl FRONTEX specialiosios ataskaitos.

Agentūros FRONTEX bendradarbiavimas su EMSA ir EŽKA – vis dėlto jis apribotas sienų stebėjimu – nustatytas sukūrus Europos sienų stebėjimo sistemą (EUROSUR). Dabar šį bendradarbiavimą galima išplėsti pereinant nuo sienų stebėjimo prie visų pakrančių apsaugos funkcijų, taip pat atsižvelgiant į daugiatislių užduočių bandymus vykdant pasirinktas FRONTEX koordinuojamas bendras operacijas (pvz., „Indalo“).

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Šiuo reglamento projektu atsižvelgiama į Europos Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos raginimus veiksmingai valdyti Europos Sąjungos išorės sienas. 2015 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryba nustatė aiškias gaires, kaip stiprinti Europos Sąjungos išorės sienas, t. y. dirbti siekiant sukurti integruotą išorės sienų valdymo sistemą ir sustiprinti FRONTEX įgaliojimus atsižvelgiant į diskusijas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos sistemos plėtojimo, be kita ko, kiek tai susiję su skubios pasienio pagalbos būrių dislokavimu bendradarbiaujant su atitinkama valstybe nare tais atvejais, kai Šengeno vertinimai arba rizikos analizė rodo, kad būtina skubiai imtis ryžtingų veiksmų. Be to, Europos Vadovų Taryba nurodė, kad turėtų būti plečiami FRONTEX įgaliojimai grąžinimo srityje, įtraukiant teisę savo iniciatyva organizuoti bendras grąžinimo operacijas, ir stiprinamas jos vaidmuo, susijęs su grąžinamiems asmenims skirtų kelionės dokumentų įgijimu.

Europos migracijos darbotvarkėje Komisija siūlė nustatyti išorės sienų valdymą kaip pasidalijamąją valstybių narių ir Europos Sąjungos atsakomybę. Tuo remiantis, Europos migracijos darbotvarkėje pasiūlyta pakeisti teisinį FRONTEX pagrindą siekiant sustiprinti jos vaidmenį ir pajėgumus. Kaip Komisijos įgyvendintini veiksmai, be kita ko, nurodytas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų įsteigimas, didesnis Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros vaidmuo organizuojant ir koordinuojant grąžinimą, agentūrų tarpusavio bendradarbiavimas, geresnis Agentūros ir valstybių narių turto valdymas ir naujojo migrantų antplūdžio vietų požiūrio nustatymas.

Šiuo reglamento projektu Komisija padeda didinti sienų valdymo veiksmingumą ir patikimumą pereinant į naują atsakomybės ir solidarumo etapą. Per pastaruosius metus Europos Sąjunga nustatė tokią politiką, kurią įgyvendindamos valstybės narės galėtų užtikrinti ir išlaikyti patikimas išorės sienas. Vis dėlto strateginis integruoto sienų valdymo įgyvendinimas Sąjungos lygmeniu nenustatytas, todėl valstybių narių nacionaliniu lygmeniu įgyvendinama politika vis dar skiriasi. Todėl, kaip nurodė Komisija Europos migracijos darbotvarkėje, reikia sienų valdymui taikomų Sąjungos standartų, skirtų visiems Sąjungos išorės sienų valdymo aspektams.

Šis pasiūlymas grindžiamas esama sienų valdymo politika, įskaitant agentūrą FRONTEX, bet juo pereinama į naują kokybinį lygmenį. FRONTEX buvo įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004; vėliau jis buvo pakeistas Reglamentu (EB) Nr. 863/2007, kuriuo nustatyta skubi pasienio pagalba, ir Reglamentu (ES) Nr. 1168/2011, kuriuo atkreiptas dėmesys į FRONTEX atsakomybę dėl pagrindinių teisių apsaugos. Šiuo pasiūlymu iš esmės didinamas Agentūros gebėjimas veiksmingai reaguoti į esamas arba būsimas grėsmes prie išorės sienų, tuo tikslu aktyviai stiprinant, vertinant ir koordinuojant valstybių narių veiksmus prie išorės sienų įgyvendinant tinkamas priemones.

Pasiūlymu papildomi esami teisės aktai, nes jame laikomasi požiūrio, panašaus į taikomąjį Europos sienų stebėjimo sistemai (EUROSUR), kadangi prisiimant konkrečius privalomus įsipareigojimus toliau yra stiprinama valstybių narių ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros, taip pat nacionalinių valdžios institucijų ir Sąjungos agentūrų tarpusavio bendradarbiavimas, keitimasis informacija ir pastangų koordinavimas. Jis taip pat grindžiamas Reglamentu (ES) Nr. 656/2014, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant FRONTEX koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės. Pasiūlymu taip pat plėtojama ir stiprinama skubi pasienio pagalba.

Pasiūlymu, pirmiausia nustatant pažeidžiamumo vertinimą, papildomas Reglamentu (ES) Nr. 1053/2013 sukurtas Šengeno vertinimo mechanizmas. Šengeno vertinimo mechanizmu siekiama išlaikyti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą. Jį sudaro techninis ir teisinis vertinimas, kuriuo siekiama patikrinti Šengeno *acquis* taikymo tinkamumą ir būtinas vidaus sienų kontrolės panaikinimo sąlygas. Jei, atlikus Šengeno vertinimą, prie išorės sienos nustatoma rimtų trūkumų, Komisija gali rekomenduoti inicijuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dislokavimą arba pateikti Agentūrai strateginius planus, kad ši dėl jų pateiktų nuomonę. Šiuo pasiūlymu taip pat nepažeidžiamos priemonės, kurios gali būti nustatomos pagal Šengeno sienų kodekso 19a ir 26 straipsnius.

Atliekant pažeidžiamumo vertinimą daugiausia dėmesio skiriama prevencijai, kad nesusidarytų krizinė padėtis. Tai valstybių narių operatyvinių pajėgumų prie išorės sienų vertinimas; jį atliekant siekiama patikrinti techninę įrangą, pajėgumus, išteklius ir nenumatytų atvejų planus. Šį vertinimą atlieka Agentūra, Priežiūros valdyba konsultuoja vykdomąjį direktorių, o šis sprendžia dėl būtinų priemonių. Jei valstybė narė nevykdo vykdomojo direktoriaus sprendimo ir todėl gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas, Komisija gali priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriuo reikalaujama tiesioginių Agentūros veiksmų vietoje.

Šis pasiūlymas grindžiamas šiomis esamomis politikos nuostatomis, juo jos toliau plėtojamos ir sujungiamos į Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas, taigi įsteigiama integruoto išorės sienų valdymo Sąjungos lygmeniu sistema, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies d punkte.

Su šiuo pasiūlymu yra glaudžiai susijusi ir juo papildoma kita Sąjungos politika, būtent:

- a) bendra Europos prieglobsčio sistema, nes migrantų antplūdžio vietose sudaromos migracijos valdymo rėmimo grupės, o tai yra glaudžiai susiję su asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, perkėlimu;
- b) dėl vidaus saugumo Europos saugumo darbotvarkėje nurodyta, kad, Komisijos nuomone, bendri griežti sienų valdymo standartai laikomi būtinais siekiant užkirsti kelią tarpvalstybiniam nusikalstamumui ir terorizmui; šiuo pasiūlymu taip pat padedama užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą, nes Agentūrai sudaromos sąlygos įtraukti į savo rizikos analizę tarpvalstybinio nusikalstamumo ir terorizmo aspektus, apdoroti asmenų, kurie, kaip įtariama, dalyvauja vykdam teroro aktus, asmens duomenis ir numatyta Agentūros galimybė bendradarbiauti su kitomis Sąjungos agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis terorizmo prevencijos srityje. Dėl prieigos prie nacionalinių ir Europos duomenų bazių reglamento projekte nurodytas valstybių narių įpareigojimas suteikti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariams prieigą prie nacionalinių ir Europos duomenų bazių;
- c) jūrų saugumas ir saugi laivyba, taip pat jūrų stebėjimas nustatant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje, Europos žuvininkystės kontrolės agentūroje ir Europos jūrų saugumo agentūroje veikiančių pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimą Europos lygmeniu;
- d) Sąjungos išorės santykių politika, nes Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų lengvinti ir skatinti operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpusavio bendradarbiavimą, kartu koordinuodama šį operatyvinį bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje ir dislokuodama ryšių palaikymo pareigūnus į trečiąsias šalis, taip pat bendradarbiaudama su trečiųjų šalių valdžios institucijomis grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų įgijimo klausimus.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**:

- ☐ pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];
- ☐ finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė **neribota**:

- Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2017 m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatyti valdymo būdai

☐ Komisijos vykdomas **tiesioginis valdymas** per

- ☐ vykdomąsias įstaigas

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

☒ **Netiesioginis valdymas** biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

☒ 208 ir 209 straipsniuose nurodytoms įstaigoms;

☐ viešosios teisės įstaigoms;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;

☐ asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius BUSP veiksmus pagal ES sutarties V antraštinę dalį ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

Pastabos

[...]

[...]

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Agentūrai taikomi reguliarios stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimai. Agentūros Valdančioji taryba kasmet patvirtina praėjusių metų Agentūros konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą ir ne vėliau kaip liepos 1 d. išsiunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Audito Rūmams. Ataskaita skelbiama viešai. Kas trejus metus Komisija, laikydamosi savo gairių kriterijų, atlieka vertinimą, siekdama pirmiausia įvertinti Agentūros veiklos rezultatų ir darbo praktikos poveikį, efektyvumą ir veiksmingumą jos tikslų, įgaliojimų ir užduočių atžvilgiu. Visų pirma įvertinamas galimas poreikis keisti Agentūros įgaliojimus ir tokio pakeitimo finansinės pasekmės.

Per kas antrą vertinimą, atsižvelgiant į Agentūros tikslus, įgaliojimus ir užduotis, taip pat įvertinami jos pasiekti rezultatai. Jei, remdamasi šiuo vertinimu, Komisija mano, kad tęsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros darbą, atsižvelgiant į jai nustatytus tikslus, įgaliojimus ir užduotis, nebėra pagrįsta, ji gali pasiūlyti šį reglamentą atitinkamai iš dalies pakeisti arba panaikinti.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Atsižvelgiant į didelį migracijos spaudimą prie Europos Sąjungos išorės sienų, reikia sukurti Europos sienų apsaugos pajėgas, kurias sudarytų valstybių narių valdžios institucijos ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra. Taip pat reikia išplėsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros kompetencijos sritį, palyginti su esamos agentūros FRONTEX įgaliojimais.

Kad būtų galima vykdyti siūlomame reglamente nustatytus išplėstus įgaliojimus ir reikalavimus, būtina padidinti Agentūros personalą ir finansinius išteklius.

2.2.2. Numatomi kontrolės metodai

Agentūros sąskaitos pateikiamos tvirtinti Audito Rūmams, taikoma biudžeto vykdymo patvirtinimo procedūra. Komisijos Vidaus audito tarnyba atliks auditą bendradarbiaudama su Agentūros vidaus audito tarnyba.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Įstaigos vardu

Agentūros biudžetą vykdys vykdomasis direktorius. Jis kasmet teiks Komisijai, Valdančiajai tarybai ir Audito Rūmams išsamias ankstesnių finansinių metų visų pajamų ir išlaidų sąskaitas. Be to, Komisijos Vidaus audito tarnyba padės valdyti Agentūros finansines operacijas: kontroliuos riziką, stebės atitiktį teikdama nepriklausomą nuomonę dėl valdymo ir kontrolės sistemų kokybės ir teiks rekomendacijas siekdama didinti operacijų veiksmingumą ir efektyvumą, taip pat užtikrinti Agentūros išteklių naudojimo ekonomiškumą.

Gavusi Komisijos ir Audito Rūmų sutikimą, Agentūra pagal Reglamentą Nr. 1271/2013 patvirtins savo finansinį reglamentą. Agentūra įdiegs vidaus audito sistemą, panašią į tą, kurią atlikdama pertvarkymą įdiegė Komisija.

Bendradarbiavimas su OLAF

Siekdami kovoti su sukčiavimu, darbuotojai, kuriems taikomi Komisijos tarnybos nuostatai, bendradarbiaus su OLAF.

Audito Rūmų vardu

Audito Rūmai patikrins sąskaitas pagal Sutarties 248 straipsnį ir paskelbs metinę Agentūros veiklos ataskaitą.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijos ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [3 išlaidų kategorija]	DA / NDA ⁶⁰	ELPA šalių ⁶¹	šalių kandidačių ⁶²	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
3	18 03 02 – Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (FRONTEX)	DA / NDA	TAIP*	NE	NE	NE

- *FRONTEX gauna įnašus iš asocijuotųjų Šengeno susitarimo šalių (NO, IS, CH, LI).
- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės
- Naujos biudžeto eilutės prašyti nereikia, bet turėtų būti atitinkamai pakeičiamas biudžeto eilutės 18 03 02 pavadinimas.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [.....išlaidų kategorija]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
[...]	[XX.YY.YY.YY] [...]	[...]	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

⁶⁰ DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁶¹ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁶² Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	3	Saugumas ir pilietybė
--	----------	------------------------------

[įstaiga]: Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra			2017 metai ⁶³	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
1 antraštinė dalis:	Įsipareigojimai	(1)					
	Mokėjimai	(2)					
2 antraštinė dalis:	Įsipareigojimai	(1a)					
	Mokėjimai	(2a)					
3 antraštinė dalis:	Įsipareigojimai	(3a)					
	Mokėjimai	(3b)					
IŠ VISO asignavimų Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai	Įsipareigojimai	= 1 + 1a + 3a	281,267	298,286	310,289	322,227	1 212,069
	Mokėjimai	= 2 + 2a + 3b	281,267	298,286	310,289	322,227	1 212,069

⁶³ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
GD – Migracija ir vidaus reikalai						
• Žmogiškieji ištekliai		0,528	0,528	0,528	0,528	2,112
• Kitos administracinės išlaidos		0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
IŠ VISO Migracijos ir vidaus reikalų GD	Asignavimai	0,558	0,558	0,558	0,558	2,232

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,558	0,558	0,558	0,558	2,232
---	---	-------	-------	-------	-------	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	281 267,5	298 286,5	310 289,5	322 227,5	1 212,071
	Mokėjimai	281 267,5	298 286,5	310 289,5	322 227,5	1 212,071

3.2.2. *Numatomas poveikis Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros asignavimams*

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai⁶⁴ naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓		Metai 2017		Metai 2018		Metai 2019		Metai 2020		IŠ VISO	
	Vidutinės sąnaudos	Numeris	Sąnaudos	Numeris	Sąnaudos	Numeris	Sąnaudos	Numeris	Sąnaudos	Bendras skaičius	
KONKRETUS TIKSLAS NR. 1 „PARAMA IŠORĖS SIENŲ VALDYMO SRITYJE“											
Bendrų operacijų prie jūrų sienų skaičius	23,304	5	115,262	5	116,340	5	117,075	5	117,405	20	4
Bendrų operacijų prie jūrų sienų skaičius	3,656	5	17,053	5	17,890	5	18,777	5	19,407	20	1
Bendrų operacijų prie oro sienų skaičius	1,032	5	4,472	5	4,970	5	5,432	5	5,762	20	1
Operatyvinis skubios pagalbos rezervas	10,000	1	10,000	1	10,000	1	10,000	1	10,000	4	4
Konkreto tikslo Nr. 1 tarpinė suma			146,787		149,200		151,284		152,574		5
KONKRETUS TIKSLAS NR. 2 „Pakrančių apsaugos funkcijų rėmimas“											

⁶⁴

Nors šablonas susijęs su veiklos asignavimais, kalbant apie agentūras, atrodo, kad, siekiant išsamiai nurodyti operatyvinės veiklos poveikį, labiau tiktų atsižvelgti į veiklos asignavimus (3 antraštinė dalis), taip pat į atitinkamus administracinius įsipareigojimus (1 ir 2 antraštinės dalys), proporcingai paskirstytus įvairiems konkretiems tikslams pagal VGV / VGB planavimą. Į šiuos skaičius įeina ir ES subsidija, ir Šengeno asocijuotųjų šalių įnašai.

Veiklos koordinavimas su EMSA ir EŽKA, bendrai teikiant su pakrančių apsaugos funkcijomis susijusias paslaugas, informaciją, įrangą ir rengiant mokymą	3,126	1	1,556	1	2,547	1	3,608	1	4,794	4	
Bendrų operacijų jūrose, išplėstų, kad taptų įvairios paskirties operacijomis, įtraukiant kitas pakrančių apsaugos funkcijas, skaičius	1,055	5	4,249	5	4,933	5	5,698	5	6,226	20	
Konkreto tikslo Nr. 2 tarpinė suma			5,805		7,480		9,306		11,020		
KONKRETUS TIKSLAS NR. 3 „GRAŽINIMAS“											
Bendrų organizuotų ir (arba) koordinuotų operacijų skaičius	0,414	195	75,248	195	78,851	195	82,152	195	86,898	780	
Konkreto tikslo Nr. 3 tarpinė suma			75,248		78,851		82,152		86,898		
KONKRETUS TIKSLAS NR. 4 „RIZIKOS ANALIZĖS IR PAŽEIDŽIAMUMO VERTINIMAI“											
Atliktų rizikos analizių ir (arba) pažeidžiamumo vertinimų skaičius	0,191	60	9,133	60	11,081	60	12,215	60	13,349	240	
Konkreto tikslo Nr. 4 tarpinė suma			9,133		11,081		12,215		13,349		
KONKRETUS TIKSLAS NR. 5 „MOKYMAS“											
Surengtų mokymo kursų skaičius	0,039	200	7,555	200	7,555	200	7,851	200	8,373	800	
Konkreto tikslo Nr. 5 tarpinė suma			7,555		7,555		7,851		8,373		
KONKRETUS TIKSLAS NR. 6 „Bendrų išteklių valdymas, moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“											
Bendrų išteklių valdymas		1		1		1		1		4	

	6,151		4,072		5,910		7,014		7,606		
Įsigytos nuosavos arba išsinuomos įrangos kiekis (smulkūs ir vidutinio dydžio išteklių)	0,112	100	10,688	100	11,376	100	11,376	100	11,376	400	
Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra, įskaitant padidintus pajėgumus, kad būtų galima vadovauti mokslinių tyrimų projektams	3,541	1	3,062	1	3,524	1	3,788	1	3,788	4	
Konkreto tikslo Nr. 6 tarpinė suma			17,823		20,811		22,179		22,771		
KONKRETUS TIKSLAS NR. 7 „EUROSUR ir padėties vaizdas“											
EUROSUR taikymas	16,164	1	15,137	1	15,815	1	16,555	1	17,147	4	
Agentūros Situacijų modeliavimo centro veikimas visą parą	3,036	1	0,858	1	2,376	1	3,696	1	5,214	4	
Padėties vaizdo teikimas	4,655	1	4,655	1	4,655	1	4,655	1	4,655	4	
Konkreto tikslo Nr. 7 tarpinė suma			20,650		22,846		24,906		27,016		
KONKRETUS TIKSLAS NR. 8 „Išorės santykiai ir pagrindinės teisės“											
Išorės ir viešieji ryšiai	4,666	1	4,437	1	4,690	1	4,768	1	4,768	4	
Glaudesnis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, įskaitant galimas bendras operacijas kartu su kaimyninėmis šalimis, techninės pagalbos projektus ir bendradarbiavimą grąžinimo klausimais	6,090	1	5,370	1	5,857	1	6,270	1	6,862	4	
Ryšių palaikymo pareigūnų skaičius trečiojoje šalyje (personalo išlaidos + veiklos išlaidos)	0,281	10	2,835	10	2,748	10	2,826	10	2,826	40	
Ryšių palaikymo pareigūnų skaičius valstybės narėse ir Šengeno asocijuotose šalyse	0,503	30	2,155	30	4,310	30	4,310	30	4,310	30	
Pagrindinės teisės, įskaitant skundų nagrinėjimo mechanizmą		1		1		1		1		4	

	1,844		1,423		1,897		2,029		2,029		
Konkreto tikslo Nr. 8 tarpinė suma			16,220		19,502		20,203		20,795		
IŠ VISO SĄNAUDŲ			299,220		317,325		330,095		342,795		1,

3.2.3. Numatomas poveikis Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros žmogiškiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

Žmogiškieji ištekliai	2016	2017	2018	2019	2020
COM(2013) 519 pagrindinis	149	146	145	145	145
Pakeitimai taikant 2016 m. biudžeto procedūrą (Taisomasis raštas 2/2016)	60	60	60	60	60
Papildomos su migracijos krize susijusios pareigybės („Triton“, „Poseidon“) 2016 m. biudžeto projekte	16	16	16	16	16
Pakeistas pagrindinis	225	222	221	221	221
Prašomos papildomos pareigybės		130	197	263	329
Etatų plano pareigybės (darbuotojų skaičius)	225	352	418	484	550
– Iš jų AD	157	262	311	377	443
– Iš jų AST	68	90	107	107	107
Išorės darbuotojai (FTE)	177	288	342	396	450
– Iš jų sutartininkų	91	147	174	202	230
– Iš jų deleguotųjų nacionalinių ekspertų (angl. SNE)	86	141	168	194	220
Iš viso darbuotojų	402	640	760	880	1 000

Išlaidos darbuotojams		2017	2018	2019	2020	2017–2020
Etatų plano pareigybės		38,082	50,820	59,532	68,244	216,678
– Iš jų AD		27,654	37,818	45,408	54,120	165,000
– Iš jų AST		10,428	13,002	14,124	114,124	51,678
Išorės darbuotojai		17,183	23,286	27,278	31,266	99,013
– Iš jų sutartininkų		8,330	11,235	13,160	15,120	47,845
– Iš jų deleguotųjų nacionalinių		8,853	12,051	14,118	16,146	51,168

Iš viso darbuotojų išlaidų mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)	55,265	74,106	86,810	99,510	315,691
---	--------	--------	--------	--------	---------

Pasiūlymu vykdoma darbuotojų skaičiaus sumažinimo 5 proc. reforma (2013–2017) laipsniškai mažinant Agentūros 2017 m. etatų plano darbuotojų skaičių 1 proc. (panašiai jis mažintas 2013–2016 m.).

2015 m. į Agentūros 2016 m. etatų planą įtrauktos dar 76 pareigybės, kad ji galėtų kuo veiksmingiau įveikti migracijos krizę. Vis dėlto, kad Agentūra galėtų vykdyti reglamente numatytas naujas užduotis, jai iki 2020 m. reikės 329 papildomų pareigybių ir 273 išorės darbuotojų. Konkrečiai reikia šių papildomų pareigybių:

- 117 laikinųjų darbuotojų (107 administratorių, 10 asistentų) pareigybių, kad galėtų veikti grąžinimo biuras ir būtų galima valdyti daugiau Agentūros įgyvendinamų veiksmų, įskaitant pakankamą grąžinimo operacijų koordinavimo pareigūnų skaičių ir reikiamus darbuotojus, kuriems pavedama užsakyti orlaivius;
- 29 laikinųjų darbuotojų (27 administratorių, 2 asistentų) pareigybių siekiant užtikrinti būtiną bendrų operacijų, skubios pagalbos ir migrantų antplūdžio vietų prie sienų koordinavimo pareigūnų skaičių;
- 29 laikinųjų darbuotojų (27 administratorių, 2 asistentų) pareigybių siekiant įsteigti stebėsenos ir rizikos analizės centrą, taip pat sustiprinti Agentūros gebėjimus atlikti pažeidžiamumo vertinimus ir užtikrinti būtinus tolesnius veiksmus;
- 6 laikinųjų darbuotojų (3 administratorių, 3 asistentų) pareigybių siekiant remti pagrindinių teisių pareigūno veiklą, atsižvelgiant į didesnę jam tenkančią krūvį, susijusią su grąžinimo stebėseną ir naujo skundų nagrinėjimo mechanizmo sukūrimu;
- 7 laikinųjų darbuotojų (4 administratorių, 3 asistentų) pareigybių, kad Agentūra galėtų aktyviai dalyvauti vadovaujant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai, susijusiai su išorės sienų kontrole, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų, pvz., nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų, taikymą;
- 46 laikinųjų darbuotojų (41 administratoriaus, 5 asistentų) pareigybių, siekiant užtikrinti, kad Agentūros Situacijų modeliavimo centras galėtų veikti visą parą, įskaitant savaitgalius ir švenčių dienas, ir tikruoju laiku stebėti migracijos srautus ir teikti duomenis apie juos;
- 10 laikinųjų darbuotojų (9 administratorių, 1 asistentų) pareigybių, kad Agentūra galėtų siųsti ryšių palaikymo pareigūnus į atitinkamas trečiąsias šalis ir toliau stiprinti bendradarbiavimą su svarbiausiomis trečiosiomis šalimis;
- 30 laikinųjų darbuotojų (30 administratorių) pareigybių, kad Agentūra galėtų siųsti ryšių palaikymo pareigūnus į valstybes nares;
- 33 laikinųjų darbuotojų (31 administratoriaus, 2 asistentų) pareigybių, kad Agentūra galėtų vykdyti naujas užduotis, susijusias su jos vaidmeniu vykdant pakrančių apsaugos funkcijas, siekdama koordinuoti daugiatiksles užduotis, teikti informacines paslaugas ir rengti mokymą;
- 10 laikinųjų darbuotojų (5 administratorių, 5 asistentų) pareigybių, kad Agentūra galėtų veiksmingai valdyti esamus rezervus (Europos sienų apsaugos būrius, techninį rezervą), taip pat kurti naujus rezervus (3 su grąžinimu susijusius rezervus);
- 6 laikinųjų darbuotojų (3 administratorių, 3 asistentų) pareigybių, kad būtų galima remti Agentūros nuosavos įrangos įsigijimą ir įrangos nuomą, taip pat užtikrinti Agentūros nuosavos įrangos techninę priežiūrą;
- 6 laikinųjų darbuotojų (3 administratorių, 3 asistentų) pareigybių siekiant sustiprinti Agentūros administracinius gebėjimus valdyti padidėjusį biudžetą ir naujų užduočių vykdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo. 100

Papildomas pareigybes siūloma įtraukti laipsniškai, kad bendras pareigybių skaičius 2020 m. siektų 550.

Žmogiškieji ištekliai	2016	2017	2018	2019	2020
COM(2013) 519 pagrindinis	149	146	145	145	145
Pakeitimai taikant 2016 m. biudžeto procedūrą (Taisomasis raštas 2/2016)	60	60	60	60	60
Papildomos su migracijos krize susijusios pareigybės („Triton“, „Poseidon“) 2016 m. biudžeto projekte	16	16	16	16	16
Pakeistas pagrindinis	225	222	221	221	221
Prašomos papildomos pareigybės		130	197	263	329
Etatų plano pareigybės (darbuotojų skaičius)	225	352	418	484	550
– <i>Iš jų AD</i>	157	262	311	377	443
– <i>Iš jų AST</i>	68	90	107	107	107
Išorės darbuotojai (FTE)	177	288	342	396	450
– <i>Iš jų sutartininkų</i>	91	147	174	202	230
– <i>Iš jų deleguotųjų nacionalinių ekspertų (angl. SNE)</i>	86	141	168	194	220
Iš viso darbuotojų	402	640	760	880	1 000

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Išlaidos darbuotojams		2017	2018	2019	2020	2017–2020
Etatų plano pareigybės		38,082	50,820	59,532	68,244	216,678
– <i>Iš jų AD</i>		27,654	37,818	45,408	54,120	165,000
– <i>Iš jų AST</i>		10,428	13,002	14,124	14,124	51,678
Išorės darbuotojai		17,183	23,286	27,278	31,266	99,013
– <i>Iš jų sutartininkų</i>		8,330	11,235	13,160	15,120	47,845

– Iš jų deleguotųjų nacionalinių ekspertų (angl. SNE)		8,853	12,051	14,118	16,146	51,168
Iš viso darbuotojų išlaidų		55,265	74,106	86,810	99,510	315,691

Pasiūlymu vykdoma darbuotojų skaičiaus sumažinimo 5 proc. reforma (2013–2017) laipsniškai mažinant Agentūros 2017 m. etatų plano pareigybių skaičių 1 proc. (panašiai jis mažintas 2013–2016 m.).

2015 m. į Agentūros 2016 m. etatų planą įtrauktos dar 76 pareigybės, kad ji galėtų kuo veiksmingiau įveikti migracijos krizę. Vis dėlto, kad Agentūra galėtų vykdyti reglamente numatytas naujas užduotis, jai iki 2020 m. reikės 329 papildomų į etatų planą įtrauktinų pareigybių (laikinių darbuotojų pareigybių). Konkrečiai reikia šių papildomų pareigybių:

- 117 laikinių darbuotojų (107 administratorių, 10 asistentų) pareigybių, kad galėtų veikti grąžinimo biuras ir būtų galima valdyti daugiau Agentūros įgyvendinamų veiksmų, įskaitant pakankamą grąžinimo operacijų koordinavimo pareigūnų skaičių ir reikiamus darbuotojus, kuriems pavedama užsakyti orlaivius;
- 29 laikinių darbuotojų (27 administratorių, 2 asistentų) pareigybių siekiant užtikrinti būtiną bendrų operacijų, skubios pagalbos ir migrantų antplūdžio vietų prie sienų koordinavimo pareigūnų skaičių;
- 29 laikinių darbuotojų (27 administratorių, 2 asistentų) pareigybių siekiant įsteigti stebėsenos ir rizikos analizės centrą, taip pat sustiprinti Agentūros gebėjimus atlikti pažeidžiamumo vertinimus ir užtikrinti būtinus tolesnius veiksmus;
- 6 laikinių darbuotojų (3 administratorių, 3 asistentų) pareigybių siekiant remti pagrindinių teisių pareigūno veiklą, atsižvelgiant į didesnę jam tenkančią krūvį, susijusią su grąžinimo stebėsenos ir naujo skundų nagrinėjimo mechanizmo sukūrimu;
- 7 laikinių darbuotojų (4 administratorių, 3 asistentų) pareigybių, kad Agentūra galėtų aktyviai dalyvauti vadovaujant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai, susijusiai su išorės sienų kontrole, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų, pvz., nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų, taikymą;
- 46 laikinių darbuotojų (41 administratoriaus, 5 asistentų) pareigybių, siekiant užtikrinti, kad Agentūros Situacijų modeliavimo centras galėtų veikti visą parą, įskaitant savaitgalius ir švenčių dienas, ir tikruoju laiku stebėti migracijos srautus ir teikti duomenis apie juos;
- 10 laikinių darbuotojų (9 administratorių, 1 asistentą) pareigybių, kad Agentūra galėtų siųsti ryšių palaikymo pareigūnus į atitinkamas trečiąsias šalis ir toliau stiprinti bendradarbiavimą su svarbiausiomis trečiosiomis šalimis;
- 30 laikinių darbuotojų (30 administratorių) pareigybių, kad Agentūra galėtų siųsti ryšių palaikymo pareigūnus į valstybes nares;
- 33 laikinių darbuotojų (31 administratoriaus, 2 asistentų) pareigybių, kad Agentūra galėtų vykdyti naujas užduotis, susijusias su jos vaidmeniu vykdant pakrančių apsaugos funkcijas, siekdama koordinuoti daugiatiksles užduotis, teikti informacines paslaugas ir rengti mokymą;

- 10 laikinųjų darbuotojų (5 administratorių, 5 asistentų) pareigybių, kad Agentūra galėtų veiksmingai valdyti esamus rezervus (Europos sienų apsaugos būrius, techninį rezervą), taip pat kurti naujus rezervus (3 su grąžinimu susijusius rezervus);
- 6 laikinųjų darbuotojų (3 administratorių, 3 asistentų) pareigybių, kad būtų galima remti Agentūros nuosavos įrangos įsigijimą ir įrangos nuomą, taip pat užtikrinti Agentūros nuosavos įrangos techninę priežiūrą;
- 6 laikinųjų darbuotojų (1 administratorių, 5 asistentų) pareigybių siekiant sustiprinti Agentūros administracinius gebėjimus valdyti padidėjusį biudžetą ir naujų užduočių vykdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.

Papildomas pareigybes siūloma įtraukti laipsniškai, kad bendras laikinųjų darbuotojų pareigybių skaičius 2020 m. siektų 550.

Be to, kad Agentūra galėtų vykdyti reglamente nurodytas naujas užduotis, jai reikės **dar 273 išorės darbuotojų (sutartininkų ir deleguotųjų nacionalinių ekspertų)**, – jų pareigybės bus laipsniškai steigiamos iki 2020 m., todėl 2020 m. bendras išorės darbuotojų skaičius sieks 450.

Taigi 2020 m. Agentūra **visose kategorijose** (laikinieji darbuotojai, sutartininkai ir deleguotieji nacionaliniai ekspertai) turėtų turėti **1 000 darbuotojų**.

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio GD žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtujų tikslumu)

	2017	2018	2019	2020	Atsižvelgiant į poveikio trukmę, įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	4	4	4	4			
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės darbuotojai (etatų ekvivalento vienetais)⁶⁵							
XX 01 02 01 (CA, DNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
XX 01 02 02 (CA, LA, DNE, INT ir JED delegacijose)							
XX 01 04 yy⁶⁶	– būstinėje ⁶⁷						
	– delegacijose						
XX 01 05 02 (CA, DNE, INT–netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁶⁵ CA – sutartininkas (angl. *Contract Staff*); LA – vietinis darbuotojas (angl. *Local Staff*); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas (angl. *Seconded National Expert*); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas (angl. *agency staff*); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas (*Junior Experts in Delegations*).

⁶⁶ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁶⁷ Paprastai kalbant apie struktūrinius fondus, Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondą (EŽF).

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Atstovauja Komisijai Agentūros Valdančiojoje taryboje. Rengia Komisijos nuomonę apie metinę darbo programą ir stebi jos įgyvendinimą. Prižiūri Agentūros biudžeto rengimą ir stebi jo vykdymą. Padeda Agentūrai plėtoti savo veiklą pagal ES politikos nuostatas, be kita ko, dalyvaudami ekspertų posėdžiuose.
Išorės darbuotojai	

Etato ekvivalento vienetų sąnaudų apskaičiavimo aprašymas turėtų būti įtrauktas į V priedo 3 skirsnį.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) suderinamas su dabartine daugiamete finansine programa, bet dėl jo (jos) gali prireikti taikyti daugiametės finansinės programos reglamente apibrėžtas specialias priemones.
- ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes ir sumas.

2015 m. Agentūros 2015 ir 2016 m. biudžetai labai padidinti siekiant sudaryti jai sąlygas įveikti migracijos krizę, pirmiausia tris kartus padidinant finansinius išteklius, skirtus bendroms operacijoms „Poseidon“ ir „Triton“, išplečiant Agentūros paramą valstybėms narėms grąžinimo srityje ir suteikiant būtinus išteklius, kad būtų galima įgyvendinti migrantų antplūdžio valdymo centrus. Komisijos pasiūlytą galutinę 2016 m. ES subsidiją sudaro 238 686 000 EUR.

Atsižvelgiant į būtinybę Agentūrai tęsti tokį pat intensyvų išorės sienų valdymo darbą, įskaitant susijusį su paieška ir gelbėjimu, taip pat grąžinimo srityje, labai svarbu, kad ateityje 2016 m. subsidijos dydis išliktų Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros metinio biudžeto pagrindu.

Be to, kad būtų galima vykdyti naujas Agentūros užduotis, reikės papildomų finansinių ir žmogiškųjų išteklių:

	Subsidija			Laikinių darbuotojų pareigybės		
	COM(2013) 519	Nauji įgaliojimai	Skirtumas EUR	COM(2013) 519	Nauji įgaliojimai	Pareigybių skirtumas
2016	238 686*	0		225**	0	
2017	91 274	281 267	189 993	222	352	130
2018	91 274	298 286	207 012	221	418	197
2019	93 099	310 289	217 190	221	484	263
2020	94 961	322 227	227 266	221	550	329

*2016 m. subsidija padidinta pagal 2016 m. ES biudžetą, palyginti su Komisijos komunikatu (2013) 519 dėl 2014–2020 m. decentralizuotų agentūrų žmogiškųjų ir finansinių išteklių programavimo, pagal kurį suprogramuota 88,774 mln. EUR.

**Į bendrą skaičių – 225 – įtrauktos visos 2015 m. biudžeto valdymo institucijos patvirtintos pareigybės. Pagal Komunikatą (2013) 519 iš pradžių buvo patvirtintos tik 147 pareigybės.

- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą⁶⁸.

Paiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

⁶⁸ Žr. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa, 11 ir 17 straipsnius.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	Iš viso
Asocijuotųjų Šengeno šalių įnašas ⁶⁹	17,953	19,040	19,806	20,568	77,366
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	17,953	19,040	19,806	20,568	77,366

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁷⁰					
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę, įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	
.....straipsnis							

Dėl įvairių asignuotųjų įplaukų nurodyti biudžeto išlaidų eilutes, kurioms daromas poveikis.

[...]

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

[...]

⁶⁹ Asocijuotųjų Šengeno šalių įnašą agentūra FRONTEX kasmet apskaičiuoja atsižvelgdama į ES subsidijos dydį ir susijusių šalių BVP santykį. Jis atitinka apytiksliai 6 proc. viso Agentūros biudžeto. Įnašu naudojasi Agentūra.

⁷⁰ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.